

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMAS

ZIŅOTĀJS

NR. 22

2015. GADA 26. NOVEMBRĪ

Saturs

Likumi

267.* 165L/12**	Grozījumi likumā “Par sociālo drošību”	3	
268.	166L/12	Grozījumi Elektronisko sakaru likumā	5
269.	167L/12	Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums	8
270.	168L/12	Grozījumi Finanšu instrumentu tirgus likumā	61
271.	169L/12	Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā	62
272.	170L/12	Par nekustamā īpašuma “Dispečeri”, Taurenē, Taures pagastā, Vecpiebalgas novadā, atsavināšanu sabiedrības vajadzībām — Gaujas tilta pārbūves projekta īstenošanai uz valsts autoceļa P30 Cēsis—Vecpiebalga—Madona . . .	64
273.	171L/12	Grozījumi Civilprocesa likumā	65
274.	172L/12	Grozījumi Civillikumā	82
275.	173L/12	Grozījumi Bāriņtiesu likumā	88
276.	174L/12	Grozījumi likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību”	94
277.	175L/12	Grozījumi likumā “Par zvērinātiem revidentiem”	95
278.	176L/12	Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”	98
279.	177L/12	Grozījumi Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā.	100
280.	178L/12	Grozījumi likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību”	102
281.	179L/12	Grozījumi Krimināllikumā	104

Paziņojumi

282.	Par Saeimas piekrišanu likumā “Par valsts budžetu 2015. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei	111
283.	Par Latvijas Republikas 2014. gada pārskata par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem apstiprināšanu	111
284.	Par 2015. gada un 2016. gada finanšu pārskata revīziju Valsts kontrolē.	112
285.	Par deputāta Anrija Matīsa ievēlšanu Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā un Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā.	112
286.	Par deputāta Dzintara Zaķa atsaukšanu no Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas un viņa ievēlšanu Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā	112

* Publikācijas numurs.

** 12. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

267. 165L/12 Grozījumi likumā “Par sociālo drošību”

Izdarīt likumā “Par sociālo drošību” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 21. nr.; 2006, 1. nr.; 2008, 8. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 2.¹ pantu ar 5.¹ daļu šādā redakcijā:

“(5¹) Par diskrimināciju dzimuma dēļ uzskatāma arī mazāk labvēlīga attieksme pret sievieti grūtniecības laikā vai pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam, bet, ja sieviete baro bērnu ar krūti, — visā barošanas laikā.”

2. Papildināt III nodaļu ar 14.¹ pantu šādā redakcijā:

“14.¹ pants. Labklājības informācijas sistēma (LabIS)

(1) Labklājības informācijas sistēmas (LabIS) (turpmāk — informācijas sistēma) mērķis ir veidot statistiku, lai sociālo pakalpojumu jomā plānotu, izstrādātu un novērtētu valsts politiku, kas nodrošinās savlaicīgi pieejamu un kvalitatīvu sociālo pakalpojumu sniegšanu. Informācijas sistēmas pārzinis ir Labklājības ministrija.

(2) Tiesības apstrādāt informācijas sistēmā iekļauto informāciju saistībā ar sociālajiem pakalpojumiem, tai skaitā personas datus, ir šādām institūcijām un personām to darbību reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto funkciju vai deleģēto uzdevumu izpildei:

- 1) Labklājības ministrijai;
- 2) Nodarbinātības valsts aģentūrai;
- 3) Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai;
- 4) Valsts darba inspekcijai;
- 5) Sociālās integrācijas valsts aģentūrai;
- 6) Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijai;
- 7) Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijai;
- 8) Izglītības un zinātnes ministrijai;
- 9) Centrālajai statistikas pārvaldei;
- 10) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Nacionālais rehabilitācijas centrs “Vaivari””;
- 11) Latvijas Brīvo arodbiedrību savienībai;
- 12) biedrībai “Latvijas Nedzirdīgo savienība”;
- 13) biedrībai “Latvijas Neredzīgo biedrība”.

(3) Tiesības apstrādāt informācijas sistēmā iekļauto informāciju saistībā ar sociālajiem pakalpojumiem, izņemot personu datus, ir biedrībai “Latvijas Pašvaldību savienība”, pašvaldībām to darbību reglamentējošos normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildei.

(4) Ministru kabinets nosaka informācijas sistēmā iekļaujamos datus, to apjomu, datu apstrādes noteikumus un kārtību.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.11.2015., Nr. 222.

268. 166L/12 Grozījumi Elektronisko sakaru likumā

Izdarīt Elektronisko sakaru likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2004, 23. nr.; 2005, 12. nr.; 2006, 24. nr.; 2007, 12. nr.; 2008, 15. nr.; 2009, 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 102., 206. nr.; 2011, 88. nr.; 2013, 232. nr.; 2014, 17., 60. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izslēgt 4. punktu;

izteikt 7.¹ punktu šādā redakcijā:

“7¹) **Transeiropas telemātikas pakalpojumi starp administrācijām (TESTA)** — elektronisko sakaru platforma, kas ietver elektronisko sakaru fizisko infrastruktūru un savienojumus, kā arī saistītos elektronisko sakaru pakalpojumus, lai nodrošinātu datu apmaiņu starp Eiropas Savienības dalībvalstu publiskās pārvaldes institūcijām un Eiropas Savienības institūcijām;”;

papildināt pantu ar 12.¹ punktu šādā redakcijā:

“12¹) **eZvans** — automātiski vai manuāli ierosināts vienotā ārkārtas palīdzības izsaukuma numura “112” bezmaksas izsaukums no transportlīdzekļa saskaņā ar Komisijas 2012. gada 26. novembra deleģētās regulas (ES) Nr. 305/2013, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2010/40/ES papildina attiecībā uz sadarbspējīga ES mēroga eCall pakalpojuma saskaņotu nodrošināšanu 2. panta “h” apakšpunktu;”;

izslēgt 15. punktu;

izteikt 21.¹ punktu šādā redakcijā:

“21¹) **krāpniecība, izmantojot numerāciju** — īsziņu vai multivides īsziņu nosūtīšana, maršrutēšana vai saņemšana vai izsaukumu veikšana, maršrutēšana vai saņemšana, izmantojot galalietotājam paredzētu pakalpojumu vai numerāciju, kā rezultātā rodas nelietderīga vai mākslīga noslodze, kas var izpausties arī kā vienveidīgi izsaukumi savienojuma ilgumā vai kā izsaukumi, īsziņas, multivides īsziņas galalietotājam neraksturīgā apjomā, ko rada Latvijā vai ārvalstīs esošs galalietotājs vai pieslēguma punktam pievienota iekārta;”;

izteikt 24.¹ punktu šādā redakcijā:

“24¹) **nepareiza numerācijas izmantošana** — numerācijas izmantošana neatbilstoši nacionālajā numerācijas plānā noteiktajam numerācijas lietošanas mērķim, kā arī izsaukumu uzsākšana, maršrutēšana vai saņemšana uz nacionālo numuru, kas nav aktivizēts vai izmantots publiskajā telefonu tīklā Latvijas Republikā, vai uz publiskā mobilo telefonu tīkla numuru, kas nav izmantots galalietotāja galiekārtas pieslēgumam Latvijas elektronisko sakaru komersanta publiskajā mobilo telefonu tīklā, izņemot viesabonēšanu publiskajā mobilo elektronisko sakaru tīklā;”;

aizstāt 25. punktā vārdu “Kopienas” ar vārdu “Savienības”;

izslēgt 27. punktu;

izteikt 28. punktu šādā redakcijā:

“28) **nomātā linija** — publiskajā elektronisko sakaru tīklā nodalīts vai izveidots pastāvīgs un simetrisks sakaru kanāls vai savienojums signālu pārraidei starp diviem publiskā elektronisko sakaru tīkla pieslēguma punktiem;”;

izteikt 32. punktu šādā redakcijā:

“32) **numura saglabāšanas pakalpojums** — pakalpojums, kas dod iespēju galalietotājam neatkarīgi no elektronisko sakaru komersanta saglabāt tam lietošanā nodoto numuru;”;

2. Aizstāt 3. panta otrajā daļā vārdus “Radio un televīzijas likums” ar vārdiem “Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums”.

3. Izteikt 5. panta pirmās daļas 5. punktu šādā redakcijā:

“5) Transeiropas telemātikas pakalpojumus starp administrācijām (TESTA) Latvijas teritorijā.”

4. 8. panta pirmajā daļā:

papildināt daļu ar 12.¹ punktu šādā redakcijā:

“12¹) veic ar tirgus dalībniekiem publiskas konsultācijas par elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, nosaka elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi tirgū un piemēro viņam speciālas prasības, kā arī saglabā, groza vai atceļ speciālās prasības, kas noteiktas elektronisko sakaru komersantam ar būtisku ietekmi tirgū;”;

papildināt 19. punktu pēc vārdiem “no šā panta pirmās daļas” ar skaitli un vārdiem “12.¹ punktā un”.

5. 9. panta pirmās daļas 10. punkta “a” apakšpunktā:

izslēgt vārdus un skaitli “kā arī numura “112” dienestam”;

papildināt apakšpunktu pēc vārdiem “Jūras spēku” ar vārdu “flotiles”.

6. Papildināt likumu ar 13.² pantu šādā redakcijā:

“13.² pants. Valsts politikas īstenošana vienotā ārkārtas palīdzības izsaukuma numura “112” un eZvana jomā

Valsts politiku vienotā ārkārtas palīdzības izsaukuma numura “112” un eZvana jomā īsteno Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.”

7. 19. panta pirmajā daļā:

papildināt 9. punktu pēc vārdiem “kā arī” ar vārdiem “vienotā ārkārtas palīdzības izsaukuma”;

papildināt 21. punktu ar teikumu šādā redakcijā:

“Elektronisko sakaru komersants nepārtrauc elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu savam galalietotājam, ja galalietotājs ievēro attiecīgā elektronisko sakaru komersanta elektronisko sakaru pakalpojumu lietošanas noteikumus;”;

papildināt daļu ar 25. punktu šādā redakcijā:

“25) ja elektronisko sakaru komersants nodrošina publisko mobilo elektronisko sakaru tīklu, kurā saskaņā ar Komisijas 2012. gada 26. novembra deleģētās regulas (ES) Nr. 305/2013, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2010/40/ES papildina attiecībā uz sadarbībspējīga ES mēroga eCall pakalpojuma saskaņotu nodrošināšanu 3. panta 1. punkta nosacījumiem ir iespējams eZvans bez maksas:

- a) nodrošināt eZvana identifikāciju publisko mobilo elektronisko sakaru tīklos,
- b) nodrošināt eZvana izsaukuma maršrutēšanu uz vienotā ārkārtas palīdzības izsaukuma numuru “112”.

8. Izslēgt 22. panta trešās daļas 1. punkta “a” apakšpunktā vārdus un skaitli “kā arī numura “112” dienestam”.

9. Papildināt 31.² pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Pirms šā panta otrajā daļā minētā lēmuma nosūtīšanas Eiropas Komisijai Regulators veic publiskas konsultācijas ar tirgus dalībniekiem.”

10. 34. panta otrajā daļā:

izslēgt 13. punktā vārdus un skaitli “numura “112” dienestu”;

aizstāt 19. punktā vārdus “Eiropas Kopienas oficiālajā žurnālā” ar vārdiem “Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī”.

11. Izslēgt 38. panta otrās daļas otro teikumu.

12. Izslēgt 48. panta otrajā daļā vārdus un skaitli “vai numura “112” dienestam”.

13. Izteikt 57. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Mainot elektronisko sakaru komersantu, pēc galalietotāja pieprasījuma viņam tiek nodrošināta iespēja saglabāt tā lietošanā nodoto numuru.”

14. Aizstāt 67. panta otrajā daļā vārdu “Kopienas” ar vārdu “Savienības”.

15. Izslēgt 71. panta septītajā daļā vārdus un skaitli “vai numura “112” dienestam”.

16. Izslēgt 72. panta astotajā daļā vārdus un skaitli “vai numura “112” dienests”.

17. Pārejas noteikumos:

aizstāt 20.¹ punktā skaitļus un vārdus “2014. gada 1. septembrim” ar skaitļiem un vārdiem “2016. gada 31. decembrim”;

papildināt pārejas noteikumus ar 34., 35., 36., 37. un 38. punktu šādā redakcijā:

“34. Šā likuma 1. panta 12.¹ punkts un 19. panta pirmās daļas 25. punkta “a” apakšpunkts stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.

35. Šā likuma 19. panta pirmās daļas 25. punkta “b” apakšpunkts stājas spēkā 2017. gada 1. martā.

36. Šā likuma grozījumi attiecībā uz 1. panta 24.¹ un 32. punkta un 57. panta pirmās daļas izteikšanu jaunā redakcijā, kā arī šā likuma grozījumi attiecībā uz 1. panta 15. un 27. punkta izslēgšanu stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

37. Tiesību aktos lietotais termins “ģeogrāfiskais numurs” atbilst citos tiesību aktos lietotajam terminam “publiskā fiksētā telefonu tīkla numurs”, ciktāl tas nav pretrunā ar šo likumu.

38. Tiesību aktos lietotais termins “neģeogrāfiskais numurs” atbilst citos tiesību aktos lietotajiem terminiem “publiskā mobilā telefonu tīkla numurs”, “bezmaksas izsaukuma pakalpojuma numurs”, “dalītās samaksas pakalpojuma numurs”, “papildu samaksas numurs” un “cita veida pakalpojuma numurs”, ciktāl tas nav pretrunā ar šo likumu.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 22. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

269. 167L/12 Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likums

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

(1) Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **asociētā sabiedrība** — sabiedrība, kurā citai sabiedrībai ir kapitāla līdzdalība un kuras darbības un finanšu politika atrodas šīs citas sabiedrības būtiskā ietekmē, kas tiek nodrošināta ar ne mazāk par 20 un ne vairāk par 50 procentiem no akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām;

2) **attīstības izmaksas** — izmaksas, kuras tieši attiecināmas uz attīstības pasākumiem vai kuras var pamatoti saistīt ar šiem pasākumiem;

3) **bilances datums** — pārskata gada pēdējā diena;

4) **bilances vērtība** — summa, kādā aktīvs vai saistības norādītas bilancē;

5) **būtiska informācija** — tāda informācija, par kuru ir pamats uzskatīt, ka tās neatklāšana vai nepareizs izklāsts finanšu pārskatos varētu mainīt vai ietekmēt lēmumu, kuru persona pieņem, pamatojoties uz šiem finanšu pārskatiem. Atsevišķā finanšu pārskatu posteņi atklājamās informācijas būtiskumu izvērtē saistībā ar citiem līdzīgiem šo finanšu pārskatu posteņiem;

6) **finanšu aktīvi:**

a) nauda,

b) citas sabiedrības kapitāla vērtspapīrs,

c) līgumā noteiktās tiesības saņemt naudu vai citu finanšu aktīvu no citas personas vai savstarpēji apmainīt finanšu aktīvus vai finanšu saistības ar citu personu apstākļos, kas sabiedrībai ir potenciāli labvēlīgi,

d) finanšu instruments, par kuru sabiedrība norēķināsies (vai var norēķināties) ar saviem kapitāla vērtspapīriem, ja tas ir neatvasināts un par to sabiedrībai ir (vai var būt) pienākums saņemt mainīgu skaitu savu kapitāla vērtspapīru vai ja tas ir atvasināts un par to sabiedrība norēķināsies (vai var norēķināties) citādi, nekā apmainot fiksētu naudas vai cita finanšu aktīva summu pret fiksētu skaitu savu kapitāla vērtspapīru. Piemērojot šo terminu, sabiedrība savos kapitāla vērtspapīros neietver finanšu instrumentus, kas ir vienošanās par sabiedrības savu kapitāla vērtspapīru saņemšanu vai to piegādi nākotnē;

7) **finanšu saistības:**

a) līgumā noteikts pienākums nodot naudu vai citu finanšu aktīvu citai personai vai savstarpēji apmainīt finanšu aktīvus vai finanšu saistības ar citu personu apstākļos, kas sabiedrībai ir potenciāli nelabvēlīgi,

b) finanšu instruments, par kuru sabiedrība norēķināsies vai var norēķināties ar saviem kapitāla vērtspapīriem, ja tas ir neatvasināts un par to sabiedrībai ir (vai var būt) pienākums piegādāt mainīgu skaitu savu kapitāla vērtspapīru vai ja tas ir atvasināts un par to sabiedrība norēķināsies (vai var norēķināties) citādi, nekā apmainot fiksētu naudas vai cita finanšu aktīva summu pret fiksētu skaitu savu kapitāla vērtspapīru. Piemērojot šo terminu, sabiedrība savos kapitāla vērtspapīros neietver finanšu instrumentus, kas ir vienošanās par sabiedrības savu kapitāla vērtspapīru saņemšanu vai to piegādi nākotnē;

8) **grāmatvedības politika** — attiecīgo saimniecisko darījumu, faktu un notikumu uzskaites un finanšu pārskata posteņu novērtēšanas un norādīšanas (finanšu pārskatā) principi, metodes un noteikumi (piemēram, pamatlīdzekļu novērtēšanas vai nolietojuma aprēķināšanas metodes, debitoru parādu vai krājumu atlikumu novērtēšanas metodes, aizņēmuma procentu un soda naudas uzskaites un norādīšanas principi, uzkrājumu veidošanas nosacījumi un metodes, kas tiek izmantotas peļņas vai zaudējumu, vai naudas plūsmas norādīšanai finanšu pārskatā);

9) **koncerna mātes sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība, Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas ekonomisko interešu grupa, Eiropas kooperatīvā sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība, kura kontrolē vienu vai vairākas tās meitas sabiedrības šajā likumā noteiktajā kārtībā;

10) **koncerna meitas sabiedrība** — Latvijas Republikā reģistrēta komercsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība, Latvijas Republikā reģistrēta Eiropas ekonomisko interešu grupa, Eiropas kooperatīvā sabiedrība vai Eiropas komercsabiedrība, kuru kontrolē tās mātes sabiedrība šajā likumā noteiktajā kārtībā. Par koncerna mātes sabiedrības meitas sabiedrību uzskata arī ikvienu šā koncerna meitas sabiedrības meitas sabiedrību;

11) **koncerns** — sabiedrību kopums, kuru veido koncerna mātes sabiedrība un visas tās meitas sabiedrības;

12) **konsolidācija** — koncerna sastāvā esošo sabiedrību gada pārskatu apvienošana šajā likumā noteiktajā kārtībā;

13) **konsolidētais gada pārskats** — koncerna gada pārskats, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā sagatavots kā vienas atsevišķas sabiedrības gada pārskats un sniedz informāciju par visu koncernu kopumā kā par vienu sabiedrību;

14) **mazākumakcionāri** — koncerna meitas sabiedrības akcionāri vai dalībnieki, kas nav ne koncerna mātes sabiedrības akcionāri, dalībnieki vai biedri (turpmāk — akcionāri vai dalībnieki), ne arī citas konsolidācijā iesaistītās meitas sabiedrības;

15) **nemateriālie ieguldījumi** — bezķermeniskas lietas, kas nav finanšu aktīvi un atbilst abiem šādiem klasifikācijas kritērijiem:

- a) tās iespējams nošķirt vai atdalīt no sabiedrības un pārdot, nodot, licencēt, iznomāt vai apmainīt (individuāli vai kopā ar citu saistību vai aktīvu) vai tās ir radušās no līguma vai citām tiesībām neatkarīgi no tā, vai šīs tiesības ir nododamas vai nošķiramas no sabiedrības vai no citām tiesībām un pienākumiem,
- b) tās sabiedrība paredz izmantot ilgāk par vienu gadu un sagaida, ka no šo lietu turēšanas tiks saņemti saimnieciskie labumi;

16) **notikums pēc bilances datuma** — labvēlīgs notikums (piemēram, radusies vai paredzama peļņa, aktīvu vērtības pieaugums vai saistību summas samazinājums) vai nelabvēlīgs notikums (piemēram, radušās vai paredzamas izmaksas vai zaudējumi, aktīvu vērtības samazinājums vai saistību summas palielināšanās) laikposmā starp bilances datumu un gada pārskata parakstīšanas dienu;

17) **pamatlīdzekļi** — kustamas vai nekustamas ķermeniskas lietas, kuras atbilst visiem šādiem klasifikācijas kritērijiem:

- a) tās sabiedrība tur kā īpašnieks vai kā nomnieks saskaņā ar finanšu nomu, lai izmantotu preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai, iznomāšanai vai administratīvā nolūkā (sabiedrības pārvaldes vajadzībām vai citām vajadzībām, piemēram, citu pamatlīdzekļu darbības uzturēšanai, sabiedrības pamatdarbībai būtisku darba drošības vai vides aizsardzības prasību izpildes nodrošināšanai),
- b) tās sabiedrība paredz izmantot ilgāk par vienu gadu un sagaida, ka no šo lietu turēšanas tiks saņemti saimnieciskie labumi,
- c) tās nav iegādātas un netiek turētas pārdošanai,
- d) to lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks nekā viens parastās darbības cikls;

18) **patiesā vērtība** — summa, kādu saņemtu, pārdodot aktīvu, vai maksātu, izpildot saistības parastā darījumā starp tirgus dalībniekiem minētā aktīva vai saistību novērtēšanas datumā;

19) **pētniecības izmaksas** — izmaksas, kuras ir tieši attiecināmas uz pētniecības pasākumiem, kā arī tādas izmaksas, kuras radušās konkrēta nemateriālo ieguldījumu objekta veidošanas projekta attīstības posmā, ja sabiedrība nevar nošķirt šā projekta pētniecības posmu no tā attīstības posma;

20) **pirkšanas cena** — naudā vai tās ekvivalentos maksājamā summa vai preces vai pakalpojuma iegādei nodotās atlīdzības patiesā vērtība laikā, kad aktīvs tika iegādāts;

21) **vadība:**

- a) kapitālsabiedrībā, kā arī kooperatīvajā sabiedrībā — valde un padome (ja ir izveidota padome),
- b) personālsabiedrībā — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību,
- c) individuālajā uzņēmumā, zemnieka un zvejnieka saimniecībā — attiecīgi uzņēmuma vai saimniecības īpašnieks;

22) **vērtības samazinājuma korekcijas** — korekcijas, kuras veic, lai norādītu aktīvu vērtības samazinājumu bilances datumā, neatkarīgi no tā, vai šīs vērtības samazinājums ir vai nav galīgs. Ar vērtības samazinājuma korekcijām saprot arī pamatlīdzekļa ikgadējā nolietojuma aprēķināšanu un nemateriālo ieguldījumu ikgadējo vērtības norakstīšanu.

(2) Likumā lietotie termini “finanšu instrumenti”, “kapitāla vērtspapīri” un “pārvedami vērtspapīri” atbilst Finanšu instrumentu tirgus likumā lietotajiem terminiem.

(3) Likumā lietotais termins “saistītās puses” atbilst Komisijas 2008. gada 3. novembra regulas (EK) Nr. 1126/2008, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002, pielikumā minētajam 24. SGS “Informācijas atklāšana par saistītajām pusēm” lietotajam terminam.

2. pants. Likuma darbības joma

Likums nosaka:

- 1) gada pārskata saturu, tā sagatavošanas, revīzijas (pārbaudes), apstiprināšanas, iesniegšanas un publiskošanas kārtību, kā arī gada pārskatā atklājamās informācijas apjomu, atvieglojumus un atbrīvojumus sadalījumā pa sabiedrību kategorijām;
- 2) konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības, atvieglojumus un atbrīvojumus koncerna mātes sabiedrībām, kā arī konsolidētā gada pārskata sagatavošanas, revīzijas (pārbaudes), apstiprināšanas, iesniegšanas un publiskošanas kārtību;
- 3) par gada pārskata un par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, revīziju (pārbaudi) un iesniegšanu atbildīgo personu.

3. pants. Likuma subjekti

(1) Likums attiecas uz:

- 1) Latvijas Republikā reģistrētām komercsabiedrībām, kooperatīvajām sabiedrībām, Latvijas Republikā reģistrētām Eiropas ekonomisko interešu grupām, Eiropas kooperatīvajām sabiedrībām un Eiropas komercsabiedrībām;
- 2) individuālajiem uzņēmumiem, zemnieku un zvejnieku saimniecībām, kuru apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā pārsniedz 300 000 *euro*.

(2) Šo likumu piemēro šā panta pirmajā daļā minēto personu (turpmāk arī — sabiedrība) gada pārskatiem un šā panta pirmās daļas 1. punktā minēto sabiedrību konsolidētajiem gada pārskatiem.

(3) Individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības var sagatavot gada pārskatu, ievērojot šā likuma noteikumus, arī tad, ja to apgrozījums (ieņēmumi) no saimnieciskajiem darījumiem iepriekšējā pārskata gadā nepārsniedz 300 000 *euro*.

(4) Šis likums neattiecas uz kredītiestādēm, krājaizdevu sabiedrībām, apdrošināšanas sabiedrībām, pārapdrošināšanas sabiedrībām, privātajiem pensiju fondiem, ieguldījumu brokeru sabiedrībām, ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām, kā arī alternatīvo ieguldījumu fondiem, kuri dibināti kā komercsabiedrības.

(5) Attīstības finanšu institūcija un komercsabiedrība, kas saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu sagatavo gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kuri pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu (turpmāk — starptautiskie grāmatvedības standarti):

- 1) atkāpjoties no šajā likumā noteiktajiem gada pārskatam un finanšu pārskata posteņu novērtēšanai piemērojamiem principiem un noteikumiem, gada pārskata posteņus novērtē saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;
- 2) atkāpjoties no šā likuma noteikumiem bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata sagatavošanai, var nenorādīt atsevišķus finanšu pārskata posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to nenorādīšana padara finanšu pārskatu pārredzamāku, kā arī iekļaut papildu posteņus, taču jebkurā gadījumā posteņos norādītajai informācijai ir jāatbilst starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;
- 3) papildus šajā likumā noteiktajiem finanšu pārskata pielikuma sagatavošanas noteikumiem paskaidrojošo informāciju sniedz saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;
- 4) atkāpjoties no šā likuma noteikumiem, konsolidēto gada pārskatu sagatavo atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šādā gadījumā konsolidētā gada pārskata un konsolidētā finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai konsolidētajā finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šīs daļas 1., 2. un 3. punkta nosacījumus.

(6) Attīstības finanšu institūcija un komercsabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti Latvijas Republikas vai citas Eiropas Savienības dalībvalsts regulētajā tirgū (turpmāk — regulētais tirgus), piemēro šā likuma prasības, kuras ir saistošas lielai sabiedrībai.

(7) Valsts kapitālsabiedrība, kura atbilstoši šā likuma nosacījumiem ir liela kapitālsabiedrība, var sagatavot gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šajā gadījumā valsts kapitālsabiedrība finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šā panta piektās daļas 1., 2. un 3. punkta nosacījumus.

4. pants. Valoda un vērtības mērs

(1) Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu sagatavo latviešu valodā.

(2) Gada pārskatā un konsolidētajā gada pārskatā par vērtības mēru lieto *euro* un skaitļus noapaļo līdz veseliem skaitļiem (*euro*).

(3) Atkāpjoties no šā panta otrajā daļā minētā par skaitļu noapaļošanu, konsolidētajā gada pārskatā atļauts skaitļus noapaļot līdz tūkstošiem (*euro*).

II nodaļa Sabiedrību un koncernu iedalījums

5. pants. Sabiedrību kategorijas

(1) Piemērojot šo likumu, sabiedrības atkarībā no turpmāk noteiktajām kritēriju robežvērtībām iedala šādās kategorijās:

- 1) mikrosabiedrība;
- 2) maza sabiedrība;
- 3) vidēja sabiedrība;
- 4) liela sabiedrība.

(2) Mikrosabiedrība ir tāda maza sabiedrība, kura bilances datumā nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

- 1) bilances kopsumma — 350 000 *euro*;
- 2) neto apgrozījums — 700 000 *euro*;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 10.

(3) Maza sabiedrība ir tāda sabiedrība, kura bilances datumā nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

- 1) bilances kopsumma — 4 000 000 *euro*;
- 2) neto apgrozījums — 8 000 000 *euro*;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 50.

(4) Vidēja sabiedrība ir tāda sabiedrība, kura nav maza sabiedrība un kura bilances datumā nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

- 1) bilances kopsumma — 20 000 000 *euro*;
- 2) neto apgrozījums — 40 000 000 *euro*;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 250.

(5) Liela sabiedrība ir tāda sabiedrība, kura bilances datumā pārsniedz vismaz divas no trim šā panta ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām.

(6) Ja sabiedrība divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) bilances datumā pārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, tā zaudē tiesības piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai sabiedrību kategorijai. Ja sabiedrība divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, tā iegūst tiesības piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai sabiedrību kategorijai. Jaunizveidota sabiedrība un individuālais uzņēmums, zemnieka un zvejnieka saimniecība, kas pārskata gadā kļūst par šā likuma subjektu, ir tiesīga piemērot minētos atvieglojumus vai atbrīvojumus pirmajā pārskata gadā, ja bilances datumā tā nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā attiecīgajai sabiedrības kategorijai minēto kritēriju robežvērtībām.

6. pants. Koncernu kategorijas

(1) Piemērojot šo likumu, koncernus atkarībā no turpmāk noteiktajām kritēriju robežvērtībām iedala šādās kategorijās:

- 1) mazs koncerns;
- 2) vidējs koncerns;
- 3) liels koncerns.

(2) Mazs koncerns ir tāds koncerns, kura konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu konsolidācijā iesaistāmo sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

- 1) bilances kopsumma — 4 000 000 *euro*;
- 2) neto apgrozījuma kopsumma — 8 000 000 *euro*;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 50.

(3) Vidējs koncerns ir tāds koncerns, kurš nav mazs koncerns un kura konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu konsolidācijā iesaistāmo sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz vismaz divas no trim šajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām:

- 1) bilances kopsumma — 20 000 000 *euro*;
- 2) neto apgrozījuma kopsumma — 40 000 000 *euro*;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 250.

(4) Liels koncerns ir tāds koncerns, kura konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu konsolidācijā iesaistāmo sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti pārsniedz vismaz divas no trim šā panta trešajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām.

(5) Ja koncerns divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) tā mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti pārsniedz divas no šā panta otrajā vai trešajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, koncerna mātes sabiedrība zaudē tiesības piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai koncernu kategorijai. Ja koncerns divus pārskata gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā) tā mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz divas no šā panta otrajā vai trešajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām, koncerna mātes sabiedrība iegūst tiesības piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai koncernu kategorijai. Pārskata gadā izveidota (jauna) koncerna mātes sabiedrība ir tiesīga piemērot minētos atvieglojumus vai atbrīvojumus jaunā koncerna pirmajā pārskata gadā, ja šī koncerna mātes sabiedrības bilances datumā koncerns konsolidēti nepārsniedz divas no šā panta otrajā, trešajā vai ceturtajā daļā minēto kritēriju robežvērtībām.

(6) Koncerna mātes sabiedrība ir tiesīga piemērot šajā likumā noteiktos atvieglojumus vai atbrīvojumus, kas paredzēti attiecīgajai koncernu kategorijai, pirmajā pārskata gadā, ja konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības (kā kopums) saskaņā ar visu minēto sabiedrību gada pārskatiem koncerna mātes sabiedrības bilances datumā konsolidēti nepārsniedz vismaz divas no šā panta otrajā vai trešajā daļā attiecīgajai koncernu kategorijai minēto kritēriju robežvērtībām.

7. pants. Īpaši noteikumi par kritērijiem

(1) Kritērijs “Balances kopsumma” ir šā likuma 1. pielikumā norādītās bilances shēmas visu aktīva posteņu kopsumma.

(2) Kritērijs “Neto apgrozījums” ir šā likuma 2. vai 3. pielikumā norādītās peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas postenī “Neto apgrozījums” norādītā ieņēmumu summa.

(3) Izņēmuma gadījumā, ja sabiedrībai peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Neto apgrozījums” nav summas vai ja tā ir nenozīmīga, bet citos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos iekļautās ieņēmumu summas ir nozīmīgas, kritērija “Neto apgrozījums” vietā izmanto kritēriju “Ieņēmumu kopsumma”, kuru aprēķina, ņemot vērā arī tās ieņēmumu summas, kuras norādītas visos pārējos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

(4) Vidējo darbinieku skaitu aprēķina, saskaitot sabiedrībā (koncernam — konsolidācijā iesaistāmajās sabiedrībās) strādājošos darbiniekus pārskata gada katra mēneša pēdējā datumā un summu dalot ar mēnešu skaitu pārskata gadā.

(5) Lai noteiktu koncerna kategoriju gadījumā, kad netiek veikta šā likuma 73. panta pirmās daļas 3. un 4. punktā minētā izslēgšana, šā likuma 6. panta otrajā un trešajā daļā minēto kritēriju “Balances kopsumma” un “Neto apgrozījuma kopsumma” robežvērtības palielina par 20 procentiem.

III nodaļa

Gada pārskats un finanšu pārskats

8. pants. Pienākums sagatavot gada pārskatu un gada pārskata sastāvs

(1) Sabiedrībai ir pienākums sagatavot gada pārskatu par katru pārskata gadu likuma “Par grāmatvedību” izpratnē.

(2) Gada pārskats kā vienots kopums sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma.

9. pants. Finanšu pārskata sastāvs

(1) Mazas sabiedrības finanšu pārskats sastāv vismaz no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina un finanšu pārskata pielikuma.

(2) Vidējas un lielas sabiedrības finanšu pārskats sastāv no bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas pārskata, pašu kapitāla izmaiņu pārskata un finanšu pārskata pielikuma.

(3) Bilance ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā norāda sabiedrības līdzekļu un to avotu (aktīvu un pasīvu) atlikumu bilances datumā. Līdzekļus norāda bilances aktīvā, bet to avotus — bilances pasīvā. Balances aktīva kopsummai jābūt vienādai ar bilances pasīva kopsummu.

(4) Peļņas vai zaudējumu aprēķins ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā norāda sabiedrības ieņēmumus un izmaksas, kā arī pārskata gadā iegūto peļņu vai radušos zaudējumus.

(5) Finanšu pārskata pielikums ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā sabiedrība sniedz skaidrojumus, salīdzinājumus, detalizācijas un pamatojumus saistībā ar citās finanšu pārskata sastāvdaļās norādīto informāciju, kā arī papildu informāciju, kas nepieciešama patiesa un skaidra priekšstata sniegšanai šā likuma 13. panta otrās daļas izpratnē.

10. pants. Finanšu pārskata sastāvdaļu shēmas un to maiņa

(1) Bilanci sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 1. pielikumā noteikto shēmu.

(2) Peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 2. vai 3. pielikumā noteikto shēmu.

(3) Naudas plūsmas pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 4. vai 5. pielikumā noteikto shēmu.

(4) Pašu kapitāla izmaiņu pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šā likuma 6. pielikumā noteikto shēmu.

(5) Peļņas vai zaudējumu aprēķina, kā arī naudas plūsmas pārskata sagatavošanai izmantoto shēmu nedrīkst mainīt salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu (attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu pēc vienas un tās pašas shēmas sagatavo vismaz divus pārskata gadus pēc kārtas).

(6) Izņēmuma gadījumos var nepiemērot šā panta piektās daļas prasības, ja attiecīgās finanšu pārskata sastāvdaļas shēmas maiņas pamatojums ir skaidra un patiesa priekšstata sniegšana atbilstoši šā likuma 13. panta otrās daļas noteikumiem. Uz attiecīgās finanšu pārskata sastāvdaļas shēmas maiņu norāda finanšu pārskata pielikumā un paskaidro šīs maiņas iemeslu.

11. pants. Finanšu pārskata sastāvdaļu posteņu norādīšanas vispārīgie nosacījumi

(1) Šā likuma 1. pielikumā noteiktos bilances shēmas posteņus, 2. un 3. pielikumā noteiktos peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas posteņus, 4. un 5. pielikumā noteiktos naudas plūsmas pārskata posteņus un 6. pielikumā noteiktos pašu kapitāla izmaiņu pārskata posteņus (turpmāk

šajā nodaļā — posteņi), sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, norāda katru atsevišķi attiecīgajā shēmā noteiktajā secībā.

(2) Sabiedrībām, sagatavojot attiecīgo finanšu pārskata sastāvdaļu, attiecīgās shēmas ietvaros ir atļauts apvienot shēmās ar arābu cipariem apzīmētos posteņus, ja to summas ir nenozīmīgas skaidra un patiesa priekšstata sniegšanai atbilstoši šā likuma 13. panta otrās daļas noteikumiem vai ja šāds apvienojums rada lielāku skaidrību. Apvienotos posteņus detalizē finanšu pārskata pielikumā.

12. pants. Iepriekšējā pārskata gada skaitļi

(1) Sagatavojot bilanci, peļņas vai zaudējumu aprēķinu, naudas plūsmas pārskatu un pašu kapitāla izmaiņu pārskatu, katram postenim norāda attiecīgo kārtējā pārskata gada un arī iepriekšējā pārskata gada skaitli.

(2) Ja pārskata gadā atklātas būtiskas iepriekšējo gadu kļūdas vai mainīta grāmatvedības politika, attiecīgo iepriekšējā pārskata gada skaitli koriģē.

(3) Par katru gadījumu, kad skaitļi nav bijuši savstarpēji salīdzināmi vai veiktas iepriekšējo pārskata gadu skaitļu korekcijas, sniedz skaidrojumu finanšu pārskata pielikumā.

(4) Posteņi, kurā nav skaitļa, norāda tikai tad, ja iepriekšējā gada pārskatā ir bijis attiecīgs postenis ar skaitli.

IV nodaļa

Finanšu pārskata sagatavošanas vispārīgie nosacījumi

13. pants. Patiess un skaidrs priekšstats

(1) Finanšu pārskatu sagatavo saprotami un atbilstoši likumam “Par grāmatvedību”, šim likumam un citiem grāmatvedību un gada pārskatus reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

(2) Finanšu pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem, bet vidējas sabiedrības un lielas sabiedrības gada pārskatam — arī par naudas plūsmu.

(3) Ja atbilstoši šim likumam sagatavotā finanšu pārskatā ietvertā informācija nedod pietiekami patiesu un skaidru priekšstatu par sabiedrību, sniedz papildu informāciju finanšu pārskata pielikumā.

(4) Šā panta piektajā daļā minētajos izņēmuma gadījumos sabiedrība var atkāpties no šajā likumā noteiktajiem finanšu pārskata posteņu atzišanas, novērtēšanas un norādīšanas principiem un noteikumiem, ja to piemērošana nesniedz patiesu un skaidru priekšstatu šā panta otrās daļas izpratnē. Katru šādu atkāpšanos paskaidro finanšu pārskata pielikumā, norādot minētās atkāpšanās iemeslu un ietekmi uz sabiedrības līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem. Finanšu pārskata pielikumā norāda arī konkrēto šā likuma normu, no kuras piemērošanas sabiedrība ir atkāpusies, un attiecīgo normatīvo aktu vai starptautisko grāmatvedības standartu prasību, kuru sabiedrība piemērojusi.

(5) Šā panta ceturtajā daļā minētie izņēmuma gadījumi ir šādi:

- 1) sabiedrība vairs neatbilst šā likuma 14. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam un šā iemesla dēļ nevar piemērot šā likuma 14. panta pirmās daļas 10. punktā noteikto vispārīgo principu par finanšu pārskata posteņu novērtēšanu atbilstīgi iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai;
- 2) pamatotu iemeslu dēļ (piemēram, ja sabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, pati ir koncerna mātes sabiedrība un sagatavo konsolidēto gada pārskatu saskaņā ar starptautisko grāmatvedības standartu prasībām vai ja sabiedrība ir tāda koncerna meitas sabiedrība, kuras mātes sabiedrības prasība ir

posteņu atzīšanai, novērtēšanai, norādīšanai finanšu pārskatā un paskaidrojošas informācijas sniegšanai par šiem posteņiem izmantot starptautiskos grāmatvedības standartus) sabiedrība atzīst, novērtē, norāda finanšu pārskatā ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus, atliktā nodokļa saistības vai citus bilances aktīva vai pasīva posteņus un sniedz paskaidrojošu informāciju par šiem posteņiem saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

(6) Šā likuma piemērošanai:

- 1) ieguldījuma īpašumi ir nekustamā īpašuma objekti — zemesgabali, ēkas, inženierbūves, telpu grupas un minēto objektu domājamās daļas, ko sabiedrība tur kā īpašnieks vai kā nomnieks saskaņā ar finanšu nomu, lai iegūtu nomas (īres) maksu vai sagaidītu cenas celšanos (vērtības pieaugumu), nevis lai to izmantotu preču ražošanai, pakalpojumu sniegšanai, administratīvā nolūkā (sabiedrības pārvaldīšanas vajadzībām) vai pārdotu parastās saimnieciskās darbības gaitā;
- 2) bioloģiskie aktīvi ir darba vai produktīvie dzīvnieki vai augi, kurus sabiedrība tur, lai iegūtu lauksaimniecības produktus pārdošanai vai papildu bioloģiskos aktīvus;
- 3) pārdošanai turētie ilgtermiņa ieguldījumi ir pamatlīdzekļu vai nemateriālo ieguldījumu objekti, kuru bilances vērtība tiks atgūta pārdošanas darījumā, nevis turpmākas izmantošanas gaitā;
- 4) atliktā nodokļa aktīvi ir uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kuras atgūstamas nākamajos pārskata gados un attiecas uz atskaitāmajām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un šā posteņa vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām;
- 5) atliktā nodokļa saistības ir tādas uzņēmumu ienākuma nodokļa summas, kuras maksājamas nākamajos pārskata gados un attiecas uz tām pagaidu starpībām starp bilances aktīva vai pasīva posteņu vērtību finanšu pārskatā un šā posteņa vērtību uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas vajadzībām, kuras aplikamas ar šo nodokli.

(7) Šā panta ceturtā, piektā un sestā daļa neattiecas uz mikrosabiedrību, kura finanšu pārskata sagatavošanā izvēlējusies izmantot kādu no šā likuma XII nodaļā noteiktajiem atvieglojumiem un atbrīvojumiem, izņemot šā panta piektās daļas 1. punktā minēto gadījumu, kad mikrosabiedrība vairs neatbilst šā likuma 14. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam.

14. pants. Finanšu pārskata sagatavošanas vispārīgie principi

(1) Finanšu pārskatu sagatavo atbilstoši šādiem vispārīgajiem principiem:

- 1) pieņem, ka sabiedrība darbosies arī turpmāk (darbības turpināšanas princips);
- 2) izmanto to pašu grāmatvedības politiku un novērtēšanas metodes, kuras izmantotas iepriekšējā pārskata gadā;
- 3) finanšu pārskatā posteņus atzīst un novērtē, izmantojot piesardzības principu, jo īpaši ievērojot šādus nosacījumus:
 - a) finanšu pārskatā iekļauj tikai līdz bilances datumam iegūto peļņu,
 - b) ņem vērā visas saistības, kā arī paredzamās riska summas un zaudējumus, kas radušies pārskata gadā vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tie kļuvuši zināmi laikposmā starp bilances datumu un dienu, kad gada pārskatu paraksta šā likuma 95. pantā minētā persona vai pārvaldes institūcija,
 - c) aprēķina un ņem vērā visas aktīvu vērtības samazināšanās un nolietojuma summas neatkarīgi no tā, vai pārskata gads tiek noslēgts ar peļņu vai zaudējumiem;

- 4) bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda pēc uzkrāšanas principa, proti, ieņēmumus un izdevumus norāda, ņemot vērā to rašanās laiku, nevis naudas saņemšanas vai izdošanas laiku. Ar pārskata gadu saistītos ieņēmumus un izdevumus norāda neatkarīgi no maksājuma vai rēķina saņemšanas datuma;
- 5) izmaksas saskaņo ar ieņēmumiem attiecīgajos pārskata periodos;
- 6) izņemot šā likuma 12. panta otrajā daļā minēto gadījumu, katra pārskata gada sākumā attiecīgajos bilances posteņos norādītās summas (sākuma atlikumi) atbilst tajos pašos bilances posteņos norādītajām summām iepriekšējā pārskata gada beigās (beigu atlikumi);
- 7) bilances aktīva un pasīva posteņus novērtē atsevišķi;
- 8) izņemot šā panta trešajā daļā minēto gadījumu, jebkāds ieskaits starp bilances aktīva un pasīva posteņiem vai peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumu un izdevumu posteņiem ir aizliegts;
- 9) bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos summas norāda, ņemot vērā saimniecisko darījumu saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu;
- 10) bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus novērtē atbilstīgi iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai. Iegādes izmaksas ir preces vai pakalpojuma pirkšanas cena (atskaitot saņemtās atlaides), kurai pieskaitīti ar pirkumu saistītie papildu izdevumi. Ražošanas pašizmaksa ir izejvielu, pamatmateriālu un palīgmateriālu iegādes izmaksas un citi izdevumi, kas ir tieši saistīti ar attiecīgā objekta izgatavošanu. Ražošanas pašizmaksā drīkst iekļaut arī tādu izmaksu daļas, kas ir netieši saistītas ar objekta izgatavošanu, ja vien šīs izmaksas ir attiecināmas uz to pašu laikposmu.

(2) Bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina, bet vidējai un lielai sabiedrībai — arī naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata konkrētajos posteņos norāda nozīmīgu finanšu informāciju, kura būtiski ietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu. Maznozīmīgas summas, kuras būtiski neietekmē gada pārskata lietotāju novērtējumu vai lēmumu pieņemšanu, minētajās finanšu pārskata sastāvdaļās norāda attiecīgos līdzīgu finanšu informāciju apvienojošajos posteņos, bet šo summu detalizējumu sniedz finanšu pārskata pielikumā.

(3) Atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 8. punkta prasībām, ja tiek izslēgts atsavināts vai likvidēts ilgtermiņa ieguldījumu objekts, savstarpēji ieskaita ar minētā objekta izslēgšanu saistītos ieņēmumus un izmaksas. Šādā gadījumā peļņas vai zaudējumu aprēķinā norāda neto vērtību — peļņu vai zaudējumus no ilgtermiņa ieguldījumu objekta atsavināšanas, kuru aprēķina kā starpību starp izslēgtā objekta bilances vērtību un tā atsavināšanas vai likvidācijas ieņēmumiem un izdevumiem ar nosacījumu, ka finanšu pārskata pielikumā ir norādītas bruto summas.

15. pants. Ministru kabineta kompetence gada pārskatu jomā

(1) Lai nodrošinātu vienotu izpratni par finanšu pārskata posteņiem, likuma piemērošanai Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka:

- 1) kārtību, kādā novērtē un finanšu pārskatā norāda saņemto valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Savienības, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālo atbalstu (finanšu palīdzību), ziedojumus un dāvinājumus naudā vai natūrā;
- 2) kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda notikumus pēc bilances datuma, grāmatvedības politikas maiņu, grāmatvedības aplēšu izmaiņas un kļūdu labojumus;
- 3) kārtību, kādā uzskaita un novērtē ieņēmumus no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, sabiedrības aktīvu nodošanas lietošanā citām personām, gūstot procentu, autoratlīdzību un dividendžu ieņēmumus;
- 4) pamatlīdzekļu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas;

- 5) darba vai produktīvo dzīvnieku vai augu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas;
- 6) uzkrājumu, debitoru parādu, uzkrāto ieņēmumu, uzkrāto saistību, iespējamo saistību un iespējamo aktīvu novērtēšanas nosacījumus un metodes;
- 7) kārtību, kādā sabiedrība, kura ir būvdarbu veicējs vai citu ilgtermiņa līgumdarbu izpildītājs, uzskaita un novērtē ar būvdarbu līgumu vai citu ilgtermiņa līgumu saistītos ieņēmumus un izdevumus;
- 8) pētniecības un attīstības pasākumu un sabiedrībā radītu bezķermenisku lietu, kuras neatbilst nemateriālo ieguldījumu klasifikācijas nosacījumiem, norādīšanu finanšu pārskatā, minot konkrētus piemērus;
- 9) krājumu grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas metodes un kārtību, kādā finanšu pārskatā norāda ar tiem saistītās izmaksas un vērtības izmaiņas;
- 10) kārtību, kādā novērtē un finanšu pārskatā norāda finanšu nomas un operatīvās nomas darījumus;
- 11) kārtību, kādā pašu kapitāla posteņus norāda finanšu pārskatā individuālie uzņēmumi, zemnieku un zvejnieku saimniecības;
- 12) kārtību, kādā finanšu pārskatu sagatavo sabiedrība, kura neatbilst šā likuma 14. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam darbības turpināšanas principam;
- 13) kārtību, kādā sagatavo finanšu pārskatu par periodu, kas isāks par pārskata gadu (starpperiodu pārskats).

(2) Ministru kabinets izdod noteikumus par ieguldījuma īpašumu, bioloģisko aktīvu vai pārdošanai turētu ilgtermiņa ieguldījumu pārklasificēšanu un turpmāku norādīšanu bilancē gadījumā, kad sabiedrība pārtrauc attiecīgo īpašuma objektu novērtēšanu, pamatojoties uz to patieso vērtību.

(3) Ministru kabinets izdod noteikumus par iekļaušanai Valsts ieņēmumu dienesta Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā sabiedrību sagatavoto finanšu pārskatu vai konsolidēto finanšu pārskatu (ja tāds ir) elektroniskā noraksta formu.

V nodaļa

Bilance

16. pants. Bilances aktīva objektu, debitoru parādu un kreditoru saistību summu norādīšanas vispārīgie nosacījumi

(1) Ilgtermiņa ieguldījumi ir līdzekļi, kas paredzēti ilgai lietošanai (ilgāk par 12 mēnešiem pēc attiecīgā pārskata gada beigām) vai ieguldīti ilglietojamā īpašumā. Citi līdzekļi ir apgrozāmie līdzekļi.

(2) Konkrētu aktīva objektu norāda bilancē ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu sastāvā atkarībā no mērķa, kādam tas paredzēts.

(3) Katram debitoru parādu postenim bilancē atsevišķi norāda summas, kas saņemamas gada laikā un kas saņemamas vēlāk nekā gada laikā pēc bilances datuma.

(4) Konkrētas saistību summas norāda bilancē ilgtermiņa kreditoru un īstermiņa kreditoru sastāvā atkarībā no parāda maksāšanas vai saistību segšanas termiņa. Ilgtermiņa kreditoru sastāvā ietver tās saistību summas, kuru maksāšanas termiņš iestājas vēlāk par 12 mēnešiem pēc attiecīgā pārskata gada beigām un kuras radušās, lai finansētu ilgtermiņa ieguldījumus un apgrozāmos līdzekļus vai lai segtu saistības, un kuras nav ietveramas īstermiņa kreditoru sastāvā. Īstermiņa kreditoru sastāvā ietver tās summas, kuras nomaksājamas tuvāko 12 mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām, un citas saistības, kas rodas uzņēmuma parastajā darbības ciklā.

(5) Ja kāds aktīvu objekts vai kādas saistības attiecas uz vairākiem bilances shēmas posteņiem, to piederību pie citiem posteņiem norāda zem posteņa, kurā tas ietverts, vai finanšu pārskata pielikumā.

17. pants. Nākamo periodu izmaksas un ieņēmumi

(1) Maksājumus, kas izdarīti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem pārskata gadiem, norāda bilances postenī “Nākamo periodu izmaksas”.

(2) Maksājumus, kas saņemti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamo pārskata gadu vai tālākiem pārskata gadiem, norāda bilances postenī “Nākamo periodu ieņēmumi”.

18. pants. Savas akcijas vai daļas un līdzdalība citās sabiedrībās

(1) Sabiedrība iegūtās savas akcijas vai daļas norāda bilances postenī “Pašu akcijas vai daļas”, bet iegūto līdzdalību koncerna meitas sabiedrības vai koncerna mātes sabiedrības, vai citas šā koncerna meitas sabiedrības, vai šā koncerna meitas sabiedrības meitas sabiedrības pamatkapitālā norāda bilances postenī “Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā”.

(2) Sabiedrība iegūto līdzdalību asociētās sabiedrības pamatkapitālā norāda bilances postenī “Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā”, bet pārējo līdzdalību citas sabiedrības pamatkapitālā norāda bilances postenī “Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi”.

(3) Sabiedrības līdzdalība citas sabiedrības kapitālā (turpmāk — kapitāla līdzdalība) ir šīs sabiedrības tiesības uz citas sabiedrības kapitāla daļu (neatkarīgi no tā, vai šīs tiesības ir vai nav apliecinātas ar līdzdalības apliecību). Kapitāla līdzdalības mērķis ir veicināt sabiedrības darbību, radot ilgstošu saikni ar citu sabiedrību. Kapitāla līdzdalība citas sabiedrības kapitālā ir:

- 1) līdzdalība radniecīgas sabiedrības kapitālā, ja sabiedrība ieguvusi vairāk par 50 procentiem no citas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām (kooperatīvajai sabiedrībai — pajām);
- 2) līdzdalība asociētās sabiedrības kapitālā, ja sabiedrība ieguvusi ne mazāk par 20, bet ne vairāk par 50 procentiem no citas sabiedrības akcijām vai kapitāla daļām (kooperatīvajai sabiedrībai — pajām).

19. pants. Nekustamā īpašuma objekti un akciju (daļu) emisijas uzcenojums

(1) Sabiedrība iegūtos nekustamā īpašuma objektus (zemesgabali, ēkas, inženierbūves, telpu grupas un minēto objektu domājamās daļas) norāda bilances postenī “Zemesgabali, ēkas un inženierbūves”.

(2) Ja jaunās emisijas akcijas vai daļas pārdotas par summu, kas ir lielāka par to nominālvērtību, starpību norāda bilances pasīva iedaļas “Pašu kapitāls” postenī “Akciju (daļu) emisijas uzcenojums”. Ja jaunās emisijas akcijas vai daļas pārdotas par summu, kas ir mazāka par to nominālvērtību, starpību norāda šajā pašā postenī kā negatīvu skaitli.

20. pants. Peļņas vai zaudējumu summa

Bilances postenī “Pārskata gada peļņa vai zaudējumi” norāda summu, kas atbilst peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Pārskata gada peļņa vai zaudējumi” norādītajai summai. Sabiedrības peļņas sadali vai zaudējumu segšanu norāda nākamā gada pārskatā, attiecīgi samazinot postenī “Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa” pārskata gada sākumā norādīto summu.

21. pants. Ārvalstu valūtās izteiktie posteņi

Ārvalstu valūtas naudas atlikumus (piemēram, skaidru naudu sabiedrības kasē, bezskaidru naudu maksājuma kontos vai pieprasījuma noguldījuma kontos), ārvalstu valūtas termiņnoguldījumu

atlikumus un ārvalstu valūtās izteikto avansu, aizdevumu vai aizņēmumu atlikumus, kā arī citus debitoru vai kreditoru parādu atlikumus, kas saņemami vai maksājami ārvalstu valūtās, bilancē norāda, tos pārrēķinot euro saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā bilances datumā (dienas beigās).

22. pants. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos

Ja sabiedrība publiskās un privātās partnerības līguma darbības laikā veic ilgtermiņa ieguldījumus publiskā partnera pamatlīdzekļos, kuri tai nodoti ar minēto līgumu, šī sabiedrība ar minēto ilgtermiņa ieguldījumu izveidošanu saistīto izmaksu summu norāda bilances postenī "Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos".

23. pants. Ilgtermiņa ieguldījumu objektu vērtības samazinājuma korekcijas

(1) Ilgtermiņa ieguldījumu objekta ar ierobežotu lietderīgās lietošanas laiku iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksu (turpmāk — sākotnējā vērtība), vai pārvērtēšanā noteikto vērtību (ja tāda ir) pakāpeniski samazina šim objektam paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā, no tās atskaitot vērtības samazinājuma korekcijas, kuras aprēķinātas, lai veiktu pakāpenisku šā objekta vērtības norakstīšanu (pamatlīdzekļu objektam — ikgadējo nolietojuma aprēķināšanu, nemateriālo ieguldījumu objektam — ikgadējo vērtības norakstīšanu) tam paredzētajā lietderīgās lietošanas laikā.

(2) Zemesgabala lietderīgās lietošanas laiks nav ierobežots, tādēļ tā sākotnējo vērtību nedrīkst pakļaut šā panta pirmajā daļā minētajām vērtības samazinājuma korekcijām.

(3) Ja ilgtermiņa ieguldījumu objekta vērtība bilances datumā ir zemāka par to vērtību, kāda aprēķināta saskaņā ar šā likuma 14. panta pirmās daļas 10. punkta un šā panta pirmās daļas nosacījumiem, un sagaidāms, ka vērtības samazinājums būs ilgstošs, attiecīgajam objektam piemēro vērtības samazinājuma korekciju, to novērtējot atbilstoši zemākajai vērtībai bilances datumā neatkarīgi no tā, vai šā ilgtermiņa ieguldījumu objekta lietderīgās lietošanas laiks ir vai nav ierobežots.

(4) Šā panta trešajā daļā minētās ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas iekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā un atsevišķi paskaidro finanšu pārskata pielikumā, ja tās nav atsevišķi norādītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(5) Šā panta trešajā daļā minētās ilgtermiņa ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas var pārtraukt, ja vērtības samazināšanai vairs nav pamata. Šis noteikums neattiecas uz vērtības samazinājuma korekcijām, kuras piemērotas nemateriālajai vērtībai, proti, šīs vērtības samazinājuma korekcijas nav atceļamas.

24. pants. Apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas

Apgrozāmo līdzekļu vērtību koriģē, lai tie bilances datumā tiktu novērtēti atbilstoši iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksai, vai zemākajām tirgus cenām šajā datumā, atkarībā no tā, kurš no šiem rādītājiem ir zemāks, vai īpašos gadījumos — citai zemākajai vērtībai (piemēram, debitoru parādus, kuru saņemšana tiek apšaubīta, novērtē atbilstoši neto vērtībai, bojātas vai novecojušas krājumu vienības un krājumu vienības, kurām nozīmīgi palielinās ražošanas pabeigšanas vai pārdošanas izmaksas, novērtē atbilstoši neto pārdošanas vērtībai). Šajā pantā minētās apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas var pārtraukt, ja vērtības samazināšanai vairs nav pamata.

25. pants. Krājumu novērtēšana

(1) Krājumu iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksu atļauts noteikt kā vidējo svērto cenu vai pēc metodes "Pirmais iekšā — pirmais ārā" (FIFO).

(2) Metode “Pirmais iekšā — pirmais ārā” (FIFO) ir krājumu izlietojuma un atlikumu vērtības noteikšanas metode, kas pamatojas uz pieņēmumu, ka krājumu vienības, kuras iegādātas vai saražotas pirmās, tiek pārdotas vai izlietotas pirmās. Tādēļ tās krājumu vienības, kuras paliek atlikumā pārskata perioda beigās, ir tās, kuras iegādātas vai saražotas visvēlāk.

(3) Vidējo svērto cenu metode ir krājumu izlietojuma un atlikumu vērtības noteikšanas metode, kuru piemērojot katras krājumu vienības izmaksas nosaka, pamatojoties uz līdzīgu krājumu vienību vidējām svērtajām izmaksām pārskata perioda sākumā un pārskata perioda laikā iegādāto vai saražoto līdzīgu krājumu vienību izmaksām.

(4) Sabiedrība lieto vienu un to pašu krājumu izlietojuma un atlikumu vērtības noteikšanas metodi visiem līdzīga veida un lietojuma krājumiem.

26. pants. Aizvietoājamo pārvedamu vērtspapīru novērtēšana

Īstermiņa finanšu ieguldījumos iekļauto aizvietoājamo pārvedamu vērtspapīru vērtību atļauts noteikt kā vidējo svērto cenu vai pēc metodes “Pirmais iekšā — pirmais ārā” (FIFO).

27. pants. Starpība starp atmaksājamo un saņemto aizņēmuma summu

(1) Ja aizņēmuma atmaksājamā summa ir lielāka par saņemto summu, starpību norāda finanšu pārskata pielikumā.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto starpību pakāpeniski, to sadalot pa gadiem, ne vēlāk kā līdz parāda atmaksāšanas termiņam iekļauj izmaksās, attiecīgi palielinot saistību summu, kamēr tā sasniedz aizņēmuma atmaksājamo summu.

28. pants. Aizņēmumu procentu iekļaušana

Ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu izveidošanai saņemto aizņēmumu procentus, ciktāl tie attiecas uz izveidošanas periodu, atļauts iekļaut attiecīgo jaunizveidoto objektu ražošanas pašizmaksā. Par šā noteikuma piemērošanas gadījumiem sabiedrība sniedz ziņas finanšu pārskata pielikumā, norādot ražošanas pašizmaksā iekļauto procentu apmēru.

29. pants. Nemateriālo ieguldījumu posteņu veidošana

(1) Sabiedrības dibināšanas izdevumus un pētniecības izmaksas nedrīkst iekļaut bilancē (kapitalizēt). Tos noraksta izdevumos tajā pārskata gadā, kurā tie radušies.

(2) Tikai par atlīdzību iegūtas tiesības drīkst norādīt postenī “Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības”.

(3) Postenī “Nemateriālā vērtība” drīkst norādīt ar sabiedrības iegādi saistītus izdevumus, ja tos nav iespējams attiecināt uz citiem bilances aktīva posteņiem, turklāt tikai tādā apmērā, kādā nemateriālā vērtība iegādāta par atlīdzību.

30. pants. Attīstības izmaksu kapitalizēšana un peļņas sadales ierobežojums

Attīstības izmaksas var iekļaut bilancē (kapitalizēt) ar nosacījumu, ka tikmēr, kamēr attīstības izmaksu objekta sākotnējā vērtība nav pilnībā norakstīta, peļņas sadale nenotiek, ja vien sadalei pieejamo rezervju un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas summa nav vismaz vienāda ar attīstības izmaksu sākotnējās vērtības nenorakstīto summu.

31. pants. Nemateriālo ieguldījumu posteņu vērtības norakstīšana

(1) Nemateriālo ieguldījumu objekta sākotnējo vērtību noraksta, veicot šā likuma 23. panta pirmajā daļā minētās vērtības samazinājuma korekcijas — nemateriālo ieguldījumu ikgadējo vērtības norakstīšanu šā objekta lietderīgās lietošanas laikā.

(2) Izņēmuma gadījumā, ja nemateriālās vērtības vai attīstības izmaksu objekta lietderīgās lietošanas laiku nav iespējams ticami aplēst, to sākotnējo vērtību noraksta pakāpeniski, sadalot pa gadiem laikposmā, kas nav ilgāks par 10 gadiem. Katru šādu izņēmuma gadījumu paskaidro finanšu pārskata pielikumā, norādot laikposma ilgumu, kurā paredzēts norakstīt attiecīgā posteņa sākotnējo vērtību.

32. pants. Uzkrājumu veidošana un novērtēšana

(1) Uzkrājumi ir paredzēti, lai segtu saistības, kuru būtība ir skaidri noteikta un kuras bilances datumā ir paredzamas vai zināmas vai kuras noteikti radīsies, bet var mainīties šo saistību segšanai nepieciešamās summas lielums vai šo saistību rašanās datums.

(2) Sabiedrībai ir atļauts veidot uzkrājumus izdevumu segšanai, ja šo izdevumu būtība ir skaidri noteikta un to rašanās bilances datumā ir paredzama vai zināma vai kuri noteikti radīsies, bet var mainīties šo izdevumu segšanai nepieciešamās summas lielums vai to rašanās datums.

(3) Uzkrājumus novērtē saskaņā ar precīzāko grāmatvedības aplēsi par summu, kas nepieciešama bilances datumā, lai segtu šā panta pirmajā daļā minētās saistības vai otrajā daļā minētos izdevumus, kuri varētu rasties.

(4) Uzkrājumus nedrīkst izmantot aktīvu vērtības koriģēšanai.

VI nodaļa

Bilances posteņu novērtēšanas alternatīvās iespējas

33. pants. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana un rezerves veidošana

(1) Atkāpjoties no šā likuma 14. panta pirmās daļas 10. punkta, pamatlīdzekļu objektu, kura vērtība ir būtiski lielāka par tā iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksu, vai novērtējumu iepriekšējā gada bilancē, var pārvērtēt atbilstoši augstākai vērtībai, ja var pieņemt, ka vērtības paaugstinājums būs ilgstošs.

(2) Šādas pārvērtēšanas rezultātā radušos starpību starp novērtējumu, kas veikts, pamatojoties uz iegādes izmaksām vai ražošanas pašizmaksu, un novērtējumu, kas veikts, pamatojoties uz pārvērtēšanu, ja šī starpība ir pozitīva (turpmāk — vērtības pieaugums), iekļauj attiecīgajā bilances aktīva postenī, kurā norādīts pārvērtētais pamatlīdzekļu objekts, un bilances pasīva postenī "Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve" iedaļā "Pašu kapitāls". Tomēr ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē neiekļauj summu, kuras apmērā pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums pilnībā vai daļēji kompensē tā paša pamatlīdzekļu objekta vērtības samazinājuma korekcijas, kas iepriekšējos pārskata gados bija ietvertas peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas. Šo summu ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā konstatēts pamatlīdzekļu objekta vērtības pieaugums.

(3) Pārvērtētā pamatlīdzekļu objekta ikgadējo nolietojumu kārtējā pārskata gadā aprēķina, pamatojoties uz šā objekta vērtību attiecīgajā pārskata gadā, un tādās pašās summās ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā izmaksas.

34. pants. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves samazināšanas nosacījumi

(1) Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi samazina, ja pārvērtētais pamatlīdzekļu objekts ir atsavināts, likvidēts vai tā vērtības palielināšanai vairs nav pamata vai ja veic pārvērtētā pamatlīdzekļu objekta ikgadējo nolietojuma aprēķināšanu. Pārvērtēšanas rezerves samazinājumu ietver peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā ieņēmumus tajā pārskata gadā, kurā šāds samazinājums veikts.

(2) Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi samazina tikai šā panta pirmajā daļā noteiktajos gadījumos. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi nedrīkst izmaksāt, sadalīt dividendēs vai izlietot zaudējumu segšanai, pamatkapitāla palielināšanai, citu rezervju veidošanai vai citiem mērķiem.

35. pants. Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

(1) Atkāpjoties no šā likuma 14. panta pirmās daļas 10. punktā paredzētajiem novērtēšanas noteikumiem, finanšu instrumentus (arī atvasinātus finanšu instrumentus) atļauts novērtēt patiesajā vērtībā, ja tiek ievēroti šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā ietvertie nosacījumi.

(2) Līgumi, kuru bāzes aktīvs ir prece un saskaņā ar kuriem abām pusēm ir tiesības norēķināties naudā vai ar kādu citu finanšu instrumentu, šā likuma izpratnē ir atvasināti finanšu instrumenti, izņemot gadījumu, kad ir spēkā visi šie nosacījumi:

- 1) līgums ir noslēgts saskaņā ar sabiedrības plānotajām preču, izejvielu, pamatmateriālu un palīgmateriālu iepirkuma, pārdošanas vai izlietojuma vajadzībām un joprojām tām atbilst;
- 2) līgums jau sākotnēji bijis paredzēts šīs daļas 1. punktā minētajām vajadzībām;
- 3) līgumsaistības ir paredzēts nokārtot ar preču piegādi.

(3) Novērtēšanu patiesajā vērtībā piemēro tikai tām finanšu saistībām, kuras ir tirdzniecības portfeļa sastāvdaļa vai kuras radušās no atvasinātiem finanšu instrumentiem. Tirdzniecības portfelis ir sabiedrības vārdā un sabiedrības labā turēto finanšu instrumentu (arī līgumu, kuru bāzes aktīvs ir prece) pozīciju kopums, ko sabiedrība tur tirdzniecībai vai iegādājas, lai tuvākajā laikā gūtu peļņu no faktiskās vai gaidāmās pirkšanas un pārdošanas cenu starpības vai citām cenu vai procentu likmju izmaiņām, kā arī pozīcijas, kuras sabiedrība iegādājas, lai ierobežotu tirdzniecības portfeļa posteņu riskus.

(4) Papildus šā panta pirmajā daļā noteiktajam patiesajā vērtībā drīkst novērtēt ikvienu finanšu aktīvu vai finanšu saistību posteni, kas kvalificēts kā pret risku nodrošināts postenis, vai arī noteiktu šāda posteņa daļu, ja tas nepieciešams saskaņā ar sabiedrībā pieņemto riska ierobežošanas uzskaites sistēmu. Riska ierobežošanas uzskaites sistēma ir viena vai vairāku riska ierobežošanas instrumentu (atvasināti finanšu instrumenti, citi finanšu aktīvi vai finanšu saistības) norādīšana riska ierobežošanas uzskaites nolūkā tā, lai šo instrumentu patiesās vērtības maiņa pilnībā vai daļēji kompensētu pret risku nodrošinātā posteņa patiesās vērtības vai naudas plūsmas maiņu.

36. pants. Finanšu aktīvi, kuri netiek pakļauti novērtēšanai patiesajā vērtībā

(1) Novērtēšanai patiesajā vērtībā nepakļauj šādus finanšu aktīvus:

- 1) līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus, kas nav atvasināti finanšu instrumenti;
- 2) aizdevumus un debitoru parādus, kas netiek turēti tirdzniecībai;
- 3) līdzdalību koncerna meitas sabiedrību, asociēto sabiedrību un kopīgi pārvaldītu sabiedrību pamatkapitālā, sabiedrības emitētos kapitāla vērtspapīrus, kā arī citus finanšu instrumentus, kurus, ievērojot starptautiskos grāmatvedības standartus, nepakļauj novērtēšanai patiesajā vērtībā.

(2) Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku un fiksētu termiņu, attiecībā uz kuriem sabiedrībai ir apņemšanās un iespējas tos uzglabāt līdz termiņa beigām, izņemot tādus finanšu aktīvus:

- 1) kurus sabiedrība sākotnēji klasificējusi novērtēšanai patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu iekļaušanu peļņā vai zaudējumos;
- 2) kurus sabiedrība uzskaita kā pārdošanai pieejamus;
- 3) kuri ir aizdevumi un debitoru parādi.

(3) Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri aktīvajā publiskajā vērtspapīru tirgū netiek kotēti, izņemot tādus finanšu aktīvus:

- 1) kurus sabiedrība nekavējoties vai tuvākajā nākotnē paredzējusi pārdot un kuri ietverti to finanšu aktīvu kategorijā, kas paredzēti tirdzniecībai, kā arī tos, kurus sabiedrība sākotnēji klasificējusi novērtēšanai patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu iekļaušanu peļņā vai zaudējumos;
- 2) kurus sabiedrība uzskaita kā pārdošanai pieejamus;
- 3) kuru sākotnējo ieguldījumu būtiskāko daļu īpašniekam nav iespējams atgūt dažādu iemeslu dēļ, izņemot gadījumus, kad ir notikusi kredīta stāvokļa pasliktināšanās, un kuri tādēļ klasificējami kā pārdošanai pieejami finanšu aktīvi.

(4) Finanšu aktīvus neklasificē kā līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus, ja sabiedrība pārskata gadā vai divos iepriekšējos pārskata gados ir pārdevusi vai pārklasificējusi vairāk nekā nenozīmīgu daļu no finanšu aktīviem, kuri bija klasificēti kā līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, salīdzinājumā ar kopējo līdz termiņa beigām turēto ieguldījumu summu, izņemot tādus pārdotos vai pārklasificētos ieguldījumus, kuri:

- 1) ir tik tuvu termiņa beigām vai finanšu aktīva dzēšanas datumam (piemēram, nepilnus trīs mēnešus pirms termiņa beigām), ka tirgus procentu likmes izmaiņas ievērojami neietekmē finanšu instrumenta patieso vērtību;
- 2) rodas pēc tam, kad sabiedrība ir iekasējusi visu būtisko aktīvu posteņa sākotnējās pamatsummas daļu, izmantojot maksājumu grafiku vai priekšapmaksu;
- 3) ir attiecināmi uz atsevišķu noslēgtu gadījumu, kurš ir ārpus sabiedrības kontroles iespēju robežām, regulāri neatkārtojas un kuru nav bijis iespējams sabiedrībā paredzēt.

37. pants. Finanšu instrumentu vērtības noteikšanas metodes

(1) Finanšu instrumentu novērtējumam patiesajā vērtībā šā likuma 35. pantā minētajos gadījumos jābūt ticamam. Novērtējums ir ticams, ja finanšu instrumenta patiesā vērtība noteikta, izmantojot vienu no šādām metodēm:

- 1) finanšu instrumentiem, kuriem ir publicēti cenas kotējumi aktīvā publiskā vērtspapīru tirgū, — pamatojoties uz tirgus cenu. Ja finanšu instrumentam nav minētās tirgus cenas, bet šāda cena ir atsevišķām tā komponentēm vai līdzīgiem finanšu instrumentiem, šā instrumenta tirgus cenu var veidot, ņemot vērā tā komponentu vai līdzīgo finanšu instrumentu tirgus cenu;
- 2) finanšu instrumentiem, kuriem nav iespējams noteikt tirgus cenu, — pamatojoties uz vērtību, kas aprēķināta, izmantojot vispāratzītus un piemērotus novērtēšanas modeļus un metodes, ja aprēķinātā vērtība pieņemami parāda šo instrumentu iespējamo tirgus cenu.

(2) Finanšu instrumentus, kuru patieso vērtību nevar ticami noteikt ar šā panta pirmajā daļā minētajām metodēm, novērtē šā likuma 14. panta pirmās daļas 10. punktā noteiktajā kārtībā, ciktāl šāds novērtējums ir iespējams.

38. pants. Finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas

(1) Finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņas, kas radušās, veicot novērtēšanu saskaņā ar šā likuma 37. panta pirmajā daļā noteiktajām metodēm, iekļauj peļņas vai zaudējumu aprēķinā, izņemot šādus gadījumus:

- 1) finanšu instruments ir kvalificēts kā riska ierobežošanas instruments un saskaņā ar sabiedrībā pieņemto riska ierobežošanas uzskaites sistēmu ir paredzēts dažas vai visas šā instrumenta vērtības izmaiņas nenorādīt peļņas vai zaudējumu aprēķinā;

- 2) finanšu instrumenta vērtības izmaiņas ir atkarīgas no valūtas kursa maiņas saistībā ar sabiedrības naudas ilgtermiņa ieguldījumu ārvalsts jurisdikcijā esošas sabiedrības pamatkapitālā. Abos minētajos gadījumos finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņas norāda bilances postenī “Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve”.

(2) Pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu patiesās vērtības izmaiņas, ja šie aktīvi nav atvasināti finanšu instrumenti, sabiedrība norāda bilances postenī “Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve”.

(3) Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi šīs nodaļas izpratnē ir tādi neatvasināti finanšu aktīvi, kas tiek uzskaitīti kā pārdošanai pieejami vai kas nav klasificēti kā aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi vai tādi finanšu aktīvi, kurus sabiedrība klasificējusi novērtēšanai patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu iekļaušanu peļņā vai zaudējumos.

39. pants. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerves samazināšanas nosacījumi

(1) Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervi, kas norādīta bilances postenī “Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve”, samazina, iekļaujot peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā pašā pārskata gadā, kurā attiecīgais finanšu instruments tiek pārdots, dzēsts vai citā veidā atsavināts vai arī kurā samazinājusies finanšu aktīva vērtība.

(2) Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervi samazina tikai šā panta pirmajā daļā noteiktajos gadījumos. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervi nedrīkst izmaksāt, sadalīt dividendēs vai izlietot zaudējumu segšanai, pamatkapitāla palielināšanai, citu rezervju veidošanai vai citiem mērķiem.

40. pants. Starptautisko grāmatvedības standartu piemērošana finanšu instrumentu novērtēšanā

Atkāpjoties no šā likuma 35., 36., 37., 38. un 39. pantā paredzētajiem noteikumiem, attiecīgos finanšu instrumentus drīkst atzīt, novērtēt, norādīt finanšu pārskatā un sniegt paskaidrojošo informāciju par tiem saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

VII nodaļa

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

41. pants. Neto apgrozījums un pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi

(1) Neto apgrozījums ir ieņēmumi no produkcijas vai preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas, no kuriem atskaitīta tirdzniecības atlaide un citas piešķirtās atlaides, kā arī pievienotās vērtības nodoklis un citi nodokļi, kas tieši saistīti ar apgrozījumu.

(2) Postenī “Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi” norāda dažādus citus ieņēmumus (piemēram, gūto peļņu no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām, ieņēmumus no saņemtajām apdrošināšanas atlīdzībām, no saņemtās finanšu palīdzības vai finansiālā atbalsta), kas nav norādīti postenī “Neto apgrozījums” vai citos attiecīgajos ieņēmumu posteņos un kas radušies saimnieciskās darbības rezultātā vai izriet no tās.

42. pants. Pārdošanas un administrācijas izmaksas

(1) Posteņos “Pārdošanas izmaksas” un “Administrācijas izmaksas” iekļauj attiecīgo daļu no personāla izmaksām, materiālu izmaksām, pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijām un pārējām saimnieciskās darbības izmaksām, kuras attiecas uz pārskata gadu.

(2) Postenī “Pārdošanas izmaksas” norāda to daļu no šā panta pirmajā daļā norādītajām izmaksām, kuras radušās produkcijas vai preču pārdošanas, transportēšanas vai uzglabāšanas procesā vai kuras nepieciešamas, lai veicinātu preču un pakalpojumu pārdošanu.

(3) Postenī “Administrācijas izmaksas” norāda to daļu no šā panta pirmajā daļā norādītajām izmaksām, kuras radušās pārskata periodā uzņēmuma vadīšanas, kontroles un administrēšanas procesā.

43. pants. Citi ieņēmumu un izmaksu posteņi

(1) Ieņēmumus no sabiedrības aktīvu nodošanas lietošanā citām personām norāda šādos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos:

- 1) postenī “Ieņēmumi no līdzdalības” norāda ieņēmumus no ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem citu sabiedrību pamatkapitālā (turpmāk — dividendes), atsevišķi norādot tās dividendes, kas saņemtas no līdzdalības radniecīgo sabiedrību kapitālā, un tās dividendes, kas saņemtas no līdzdalības asociētajās sabiedrībās un pārējās sabiedrībās;
- 2) postenī “Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus” norāda ieņēmumus no naudas ilgtermiņa noguldījumiem, aizdevumiem, vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem (turpmāk — procenti par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem), atsevišķi norādot tos procentus, kas saņemti no radniecīgajām sabiedrībām, un tos procentus, kas saņemti no asociētajām sabiedrībām un pārējām sabiedrībām;
- 3) postenī “Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi” norāda ieņēmumus no īstermiņa aizdevumiem un prasījumiem (piemēram, procentus), kā arī no autoratlīdzības (piemēram, par patentu, preču zīmju, autortiesību un datorprogrammu lietošanas tiesību nodošanu), atsevišķi norādot ieņēmumus, kas saņemti no radniecīgajām sabiedrībām, un tos, kas saņemti no citām personām.

(2) Postenī “Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas” norāda neto apgrozījuma gūšanai pārdoto preču iegādes izmaksas un pārdotās produkcijas vai sniegto pakalpojumu ražošanas pašizmaksu.

(3) Postenī “Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” iekļauj sabiedrības saimnieciskās darbības izmaksas, kas nav norādītas citos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos un kas ir radušās saimnieciskās darbības rezultātā vai ir ar to saistītas, vai izriet tieši no tās (piemēram, radušos zaudējumus no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas vai no ārvalstu valūtas kursu svārstībām).

(4) Postenī “Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas”, ja sabiedrība peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo pēc šā likuma 2. pielikumā norādītās shēmas, un posteņos “Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas”, “Pārdošanas izmaksas” un “Administrācijas izmaksas”, ja sabiedrība peļņas vai zaudējumu aprēķinu sagatavo pēc šā likuma 3. pielikumā norādītās shēmas, norādāmās summas nosaka saskaņā ar sabiedrības īpatnībām atbilstošām pašizmaksas kalkulācijām, kurās iekļauj attiecīgo daļu no materiālu izmaksām, personāla izmaksām, pamatlīdzekļu, nemateriālo ieguldījumu un apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijām un pārējām izmaksām.

44. pants. Ārkārtas dividendes

(1) Ja sabiedrība pārskata gadā ir aprēķinājusi ārkārtas dividendes Komerclikuma izpratnē, tad aprēķināto ārkārtas dividenžu summu pārskata gada beigās norāda peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos saskaņā ar šā panta otro vai trešo daļu.

(2) Ja postenī “Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas” norādītā peļņas summa ir vienāda ar pārskata gadā aprēķināto ārkārtas dividenžu summu vai lielāka par to, tad minēto dividenžu summu norāda postenī “Ārkārtas dividendes”.

(3) Ja postenī “Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas” norādītā peļņas summa ir mazāka par pārskata gadā aprēķināto ārkārtas dividenžu summu, kā arī tad, ja šajā postenī norādīti zaudējumi, ārkārtas dividenžu summas pārsnieguma daļu pār minēto peļņas summu, bet zaudējumu gadījumā — visu aprēķināto ārkārtas dividenžu summu norāda postenī “Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas”.

VIII nodaļa

Naudas plūsmas pārskats

45. pants. Naudas plūsmas pārskata saturs

(1) Naudas plūsmas pārskats ir finanšu pārskatu sastāvdaļa, kuras posteņos atsevišķi norāda naudas plūsmas, kas radušās no sabiedrības pamatdarbības, ieguldīšanas darbības un no finansēšanas darbības, kā arī naudas un tās ekvivalentu pieaugumu vai samazinājumu un atlikumus.

(2) Pamatdarbības naudas plūsma ir tādi naudas ieņēmumi, maksājumi un izdevumi, kas nav radušies no ieguldīšanas darbības vai finansēšanas darbības.

(3) Ieguldīšanas darbības naudas plūsma ir tāda naudas plūsma, kas rodas saistībā ar ilgtermiņa ieguldījumu (piemēram, pamatlīdzekļi, ieguldījuma īpašumi, nemateriālie ieguldījumi, ilgtermiņa finanšu ieguldījumi) un citu ieguldījumu, kas nav naudas ekvivalenti, iegādi un atsavināšanu.

(4) Finansēšanas darbības naudas plūsma ir tāda naudas plūsma, kas rada izmaiņas sabiedrības pašu kapitāla un aizņēmumu apmērā un sastāvā.

(5) Nauda ir skaidra nauda sabiedrības kasē un bezskaidra nauda maksājumu kontos un pieprasījuma noguldījumu kontos.

(6) Naudas ekvivalenti ir īstermiņa ieguldījumi, kurus īsā laikā var pārvērst naudā, un pastāv maza iespēja, ka to vērtība būtiski mainīsies (piemēram, tādi īstermiņa ieguldījumi, kuru atlikušais termiņš līdz to dzēšanai un atpirkšanai, skaitot no iegādes datuma, ir trīs mēneši vai mazāk).

46. pants. Naudas plūsmas pārskata sagatavošanas vispārīgie nosacījumi

(1) Ja naudas plūsmas pārskata sagatavošanai izmanto šā likuma 4. pielikumā norādīto shēmu, pamatdarbības naudas plūsmu nosaka, piemērojot tiešo metodi. Ar šo metodi informāciju par naudas plūsmu sadalījumā pa shēmā iekļautajiem posteņiem iegūst tieši no sabiedrības grāmatvedības reģistru datiem, analizējot skaidrās un bezskaidrās naudas operācijas vai koriģējot peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Neto apgrozījums”, postenī “Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas” un citos posteņos iekļautās summas par tām ieņēmumu un izmaksu summām, kuras nav saistītas ar naudas plūsmu (piemēram, krājumu un ar pamatdarbību saistīto debitoru un kreditoru parādu atlikumu izmaiņas pārskata gadā, citu posteņu atlikumi, kas saistīti ar ieguldīšanas darbības vai finansēšanas darbības naudas plūsmu).

(2) Ja naudas plūsmas pārskata sagatavošanai izmanto šā likuma 5. pielikumā norādīto shēmu, pamatdarbības naudas plūsmu nosaka, piemērojot netiešo metodi. Ar šo metodi summas, kas norādāmas naudas plūsmas pārskata posteņos, aprēķina, attiecīgi koriģējot peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa” norādīto summu. Ja pārskata gadā ir bijuši naudas ieņēmumi, maksājumi vai izdevumi ārvalstu valūtās, šo ietekmi norāda atsevišķi no pamatdarbības naudas plūsmas, ieguldīšanas darbības naudas plūsmas un finansēšanas darbības naudas plūsmas atsevišķā naudas plūsmas pārskata postenī “Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts”.

(3) Pamatdarbības naudas plūsmas, ieguldīšanas darbības naudas plūsmas un finansēšanas darbības naudas plūsmu sadalījumā pa shēmās iekļautajiem posteņiem norāda bruto summās (izņemot šā panta otrajā daļā minētos gadījumus).

(4) Pamatdarbības naudas plūsmas pārskatā norāda saņemto un izdarīto naudas maksājumu starpību, ja:

- 1) naudas maksājums saņemts un izdarīts citas personas uzdevumā un tas vairāk saistīts ar šīs citas personas, nevis ar sabiedrības darbību (piemēram, īpašnieka uzdevumā veikta īres maksas iekasēšana un norēķināšanās ar īpašnieku);
- 2) saņemtais vai izdarītais naudas maksājums attiecas uz bilances aktīva vai pasīva posteņiem, kuriem raksturīga ātra aprīte, lieli apmēri un īss dzēšanas vai maksāšanas termiņš (piemēram, vērtspapīru pirkšana un pārdošana, tādu aizņēmumu saņemšana un atmaksāšana, kuru atmaksāšanas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus).

(5) Pārskata gadā samaksāto procentu kopsummu norāda naudas plūsmas pārskatā neatkarīgi no tā, vai šī summa ir iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā (kā izmaksas) vai bilancē (aktīvu vērtībā). Samaksātos procentus norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā finansēšanas darbības naudas plūsmu. Saņemtos procentus norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā ieguldīšanas darbības naudas plūsmu.

(6) Izmaksātās dividendes norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā finansēšanas darbības naudas plūsmu. Saņemtās dividendes norāda kā pamatdarbības naudas plūsmu vai kā ieguldīšanas darbības naudas plūsmu.

47. pants. Īpaši nosacījumi naudas plūsmas pārskata atsevišķiem posteņiem

(1) Postenī “Bruto pamatdarbības naudas plūsma” norāda starpību starp pamatdarbības naudas ieņēmumiem un maksājumiem (izdevumiem) pirms izdevumiem procentu maksājumiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem un ārkārtas posteņiem. Naudas ieņēmumu pārsniegumu pār naudas maksājumiem un izdevumiem norāda kā pozitīvu skaitli, bet naudas maksājumu un izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem norāda kā negatīvu skaitli.

(2) Postēnos “Pamatdarbības neto naudas plūsma”, “Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma” un “Finansēšanas darbības neto naudas plūsma” norāda attiecīgi pamatdarbības, ieguldīšanas darbības vai finansēšanas darbības naudas ieņēmumu pārsniegumu pār naudas maksājumiem un izdevumiem, kas attiecas uz šo darbības virzienu, kā pozitīvu skaitli vai maksājumu un izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem, kas attiecas uz šo darbības virzienu, kā negatīvu skaitli.

48. pants. Naudas plūsma ārvalsts valūtā

Ja naudas plūsma ir ārvalsts valūtā, to pārrēķina no attiecīgās ārvalsts valūtas uz *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalsts valūtas kursu, kas ir spēkā maksājuma saņemšanas vai izdarīšanas dienas sākumā.

IX nodaļa

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats

49. pants. Pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturs

(1) Pašu kapitāla izmaiņu pārskats ir finanšu pārskata sastāvdaļa, kurā sniedz datus par sabiedrības pašu kapitāla un tā sastāvdaļu apjoma izmaiņām noteiktu saimniecisko darījumu ietekmē pārskata gadā, kā arī par šā perioda peļņas vai zaudējumu kopsummu, tajā ietverot arī tieši pašu kapitālā ieskaitītās vai no tā norakstītās summas.

(2) Pašu kapitāla izmaiņu pārskatā par bilances iedaļu “Pašu kapitāls” kopumā un par katru tās posteņi norāda:

- 1) iepriekšējā pārskata gada bilancē norādītos skaitļus — bilances iedaļas “Pašu kapitāls” un katra šīs iedaļas posteņa atlikuma vērtību iepriekšējā gada bilances datumā (turpmāk — atlikumu vērtība);
- 2) šīs daļas 1. punktā minētās atlikumu vērtības labojumu, ja pārskata gadā tāds ir veikts saistībā ar grāmatvedības politikas maiņu vai iepriekšējo gadu kļūdas labošanu;
- 3) šīs daļas 1. punktā minētās atlikumu vērtības izmaiņas pārskata gadā sadalījumā pa attiecīgajiem saimniecisko darījumu veidiem, faktiem vai notikumiem;
- 4) pārskata gada bilancē norādītos skaitļus — bilances iedaļas “Pašu kapitāls” kopumā un katra tās posteņa atlikumu vērtību bilances datumā.

50. pants. Pašu kapitāla posteņu atlikumu vērtības izmaiņas

Pašu kapitāla posteņu atlikumu vērtības izmaiņas var rasties no šādiem saimnieciskajiem darījumiem, faktiem vai notikumiem:

- 1) papildu kapitāla iesaistīšana vai pamatkapitāla palielināšana vai samazināšana [akciju vai daļu kapitāla (pamatkapitāla) un akciju (daļu) emisijas uzcenojuma summas palielinājums vai samazinājums];
- 2) pamatlīdzekļu pārvērtēšana (ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves atlikuma palielinājums vai samazinājums);
- 3) atsevišķu finanšu instrumentu vai finanšu aktīvu veidu patiesās vērtības izmaiņas, klasifikācijas maiņa, pārdošana, dzēšana vai atsavināšana citā veidā (finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerves atlikuma palielinājums vai samazinājums);
- 4) no iepriekšējo gadu peļņas izveidoto rezervju un cita veida rezervju (ja tādas ir) veidošana, klasifikācijas maiņa vai likvidācija, rezervēs ieskaitīto summu atlikumu palielināšana, samazināšana vai izlietošana;
- 5) pārskata gada peļņas vai zaudējumu iekļaušana bilancē un iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas atlikuma summas izmaiņas, tajā skaitā izmaiņas saistībā ar peļņas sadali dividendēs, izlietojumu iepriekšējo gadu zaudējumu segšanai, pamatkapitāla palielināšanai, rezervju veidošanai vai citiem mērķiem.

X nodaļa

Finanšu pārskata pielikums

51. pants. Finanšu pārskata pielikuma sagatavošanas vispārīgie nosacījumi

Finanšu pārskata pielikumā sniedz šajā nodaļā attiecīgajai sabiedrību kategorijai noteikto informāciju. Ja uz konkrētu sabiedrību attiecas šā likuma 10., 11., 12., 13., 14., 23., 27. vai 28. pantā minētais gadījums, finanšu pārskata pielikumā sniedz attiecīgo papildu informāciju (skaidrojumu, detalizāciju vai pamatojumu). Informāciju sniedz tādā secībā, kādā posteņi norādīti attiecīgajās finanšu pārskata sastāvdaļās.

52. pants. Finanšu pārskata pielikuma saturs visām sabiedrību kategorijām

(1) Visas sabiedrības neatkarīgi no tā, pie kuras sabiedrību kategorijas tās pieder, papildus citai šajā likumā noteiktajai informācijai finanšu pārskata pielikumā sniedz vismaz šādu informāciju:

- 1) par pieņemto grāmatvedības politiku un tās atbilstību pieņēmumam, ka sabiedrība darbosies arī turpmāk, kā arī par jebkurām būtiskām izmaiņām pieņemtajā grāmatvedības politikā un šo izmaiņu ietekmi uz finanšu pārskatu;

- 2) visu bilancē neiekļauto finansiālo saistību, sniegto garantiju vai citu iespējamo saistību kopsummu. Ja sabiedrība ir noslēgusi nomas vai īres līgumus, kuriem ir svarīga nozīme tās darbībā, šajos līgumos paredzētās saistības jānorāda īpaši. Ja sabiedrības aktīvi ir iekļauti vai apgrūtināti ar kādu citu saistības nodrošinājumu, par to informē un norāda katra sniegtā nodrošinājuma veidu. Atsevišķi norāda visas saistības, kas attiecas uz pensijām un uz radniecīgiem vai asociātiem uzņēmumiem;
- 3) vadībai izsniegto avansu, aizdevumu vai galvojumu saistību summas sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām (padomes un valdes locekļi), norādot procentu likmes, svarīgākos nosacījumus un atmaksātās, norakstītās un atmaksājamās summas;
- 4) par ieņēmumu vai izmaksu posteņiem, kas radušies tādu notikumu vai darījumu rezultātā, kuri nepārprotami atšķiras no sabiedrības parastajām darbībām un kuru bieža vai periodiska atkārtošana nav gaidāma, to summām un veidu. Par sabiedrības parastām darbībām uzskata visas darbības, kuras sabiedrība veic savas saimnieciskās darbības ietvaros, kā arī tādas darbības, kuras sekmē sabiedrības saimniecisko darbību vai ir radušās saistībā ar šādām darbībām, vai tieši izriet no tām;
- 5) attiecībā uz katru ilgtermiņa kreditoru posteni — kreditoru parādu kopsummu, kuras samaksas termiņš ir ilgāks par pieciem gadiem pēc bilances datuma, kā arī kreditoru parādu kopsummu, kas ir segta ar nodrošinājumu, norādot nodrošinājuma veidu un formu;
- 6) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā;
- 7) attiecībā uz katru ilgtermiņa ieguldījumu posteni norāda šādas ziņas:
 - a) iegādes izmaksas vai ražošanas pašizmaksa vai — attiecīgā gadījumā — patiesā vērtība vai pārvērtēšanā noteiktā vērtība pārskata gada sākumā un beigās,
 - b) vērtības palielinājumi, ieskaitot uzlabojumus pārskata gadā,
 - c) atsavināšana vai likvidācija pārskata gadā,
 - d) jebkura pārvietošana uz citu posteni pārskata gadā,
 - e) no ilgtermiņa ieguldījumu objekta iegādes vai pieņemšanas ekspluatācijā dienas aprēķināto vērtības samazinājuma korekciju kopsumma (turpmāk — uzkrātās vērtības samazinājuma korekcijas) pārskata gada sākumā un beigās,
 - f) pārskata gadā aprēķinātās vērtības samazinājuma korekcijas,
 - g) uzkrāto vērtības samazinājuma korekciju kopsummas izmaiņas saistībā ar ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanu, likvidāciju vai pārvietošanu uz citu posteni pārskata gadā,
 - h) pārskata gadā ilgtermiņa ieguldījumu objektu ražošanas pašizmaksā iekļauto aizņēmumu procentu summa;
- 8) informāciju par būtiskiem notikumiem pēc bilances datuma, kuri nav iekļauti bilancē vai peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(2) Ja pamatlīdzekļi ir novērtēti pārvērtētajās summās, piemērojot šā likuma 33. pantā doto iespēju, tad finanšu pārskata pielikumā ietver tabulu, kurā:

- 1) norādītas bilances posteņa "Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve" izmaiņas pārskata gadā, paskaidrojot pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem piemērojamo nodokļu aplikšanas kārtību;
- 2) sadalījumā pa bilancē norādītajiem pārvērtēto pamatlīdzekļu posteņiem sniegta informācija par vērtību, kāda būtu norādīta bilancē, ja attiecīgais postenis nebūtu pārvērtēts.

(3) Ja finanšu instrumenti ir novērtēti patiesajā vērtībā, piemērojot šā likuma 35. panta pirmajā daļā doto iespēju, tad finanšu pārskata pielikumā ietver arī:

- 1) nozīmīgākos pieņēmumus, uz kuriem pamatojas izmantoto novērtēšanas modeļu

- un metožu izvēle, ja šo instrumentu patiesā vērtība noteikta saskaņā ar šā likuma 37. panta pirmās daļas 2. punktu;
- 2) sadalījumā pa finanšu instrumentu kategorijām atbilstoši starptautiskajos grāmatvedības standartos noteiktajam sadalījumam:
 - a) finanšu instrumentu patieso vērtību,
 - b) finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas, kas iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā,
 - c) finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas, kas iekļautas bilances posteņi “Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve”;
 - 3) sadalījumā pa atvasināto finanšu instrumentu grupām — skaidrojumu par šiem instrumentiem, norādot kopsummā, kā arī informāciju par būtiskiem noteikumiem un nosacījumiem, kas varētu ietekmēt nākotnē gaidāmo naudas plūsmas apjomu, rašanās laiku un noteiktību;
 - 4) tabulu, kurā norādītas bilances posteņa “Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve” izmaiņas pārskata gadā.

53. pants. Papildu informācija vidējām un lielām sabiedrībām finanšu pārskata pielikumā

(1) Vidējas un lielas sabiedrības finanšu pārskata pielikumā sniedz arī šajā pantā noteikto papildu informāciju. Tā ir šāda:

- 1) ja nav izmantota šā likuma 35. panta pirmajā daļā paredzētā izvēles iespēja finanšu instrumentiem piemērot novērtēšanu patiesajā vērtībā, — skaidrojums par atvasināto finanšu instrumentu apmēru un būtību sadalījumā pa šo instrumentu grupām, norādot to patieso vērtību, ja to var noteikt ar kādu no šā likuma 37. pantā minētajām metodēm;
- 2) ja nav izmantota šā likuma 23. panta trešajā daļā paredzētā izvēles iespēja piemērot vērtības samazināšanu ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem, kuru patiesā vērtība ir mazāka par bilances vērtību, — informācija par atsevišķu aktīvu vai aktīvu grupu bilances vērtību un patieso vērtību, paskaidrojot, kādēļ netiek piemērota vērtības samazināšana, un norādot faktus, kas liecina, ka vērtības pazemināšanās ir īslaicīga un radusies pārejošu apstākļu dēļ;
- 3) vadībai par funkciju pildīšanu piešķirtās atlīdzības kopsumma sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām (padomes un valdes locekļi). Tas pats attiecas uz pensijām un līdzīgām saistībām pret bijušajiem pārvaldes institūciju locekļiem;
- 4) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā sadalījumā pa kategorijām (padomes locekļi, valdes locekļi, pārējie darbinieki). Ja peļņas vai zaudējumu aprēķins nav sagatavots, pamatojoties uz šā likuma 2. pielikumā noteikto shēmu, personāla izmaksas detalizē tā, kā tas noteikts minētās shēmas 6. posteņi;
- 5) atliktā nodokļa aktīvu un saistību atlikumi (ja tādi ir) pārskata gada sākumā un beigās un šo atlikumu izmaiņas;
- 6) ziņas par koncerna meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām:
 - a) nosaukums, juridiskā adrese un līdzdalības daļa procentos attiecīgās sabiedrības pamatkapitālā,
 - b) pašu kapitāla un peļņas vai zaudējumu apmērs atbilstoši katras šīs sabiedrības pēdējam apstiprinātajam gada pārskatam. Informāciju par asociētās sabiedrības pašu kapitāla un peļņas vai zaudējumu apmēru var nesniegt, ja attiecīgā sabiedrība nepublicē savu gada pārskatu un nav citas sabiedrības meitas sabiedrība;

- 7) pārskata gada laikā parakstīto akciju vai daļu skaits un nominālvērtība, ja tāda ir noteikta. Ja nominālvērtība nav noteikta, norāda šo akciju vai daļu uzskaites vērtību;
- 8) ja pamatkapitāls sastāv no vairāku veidu akcijām vai daļām (kooperatīvajai sabiedrībai — pajām), katra veida akciju vai daļu (kooperatīvajai sabiedrībai — paju) skaits un nominālvērtība. Ja nominālvērtība nav noteikta, norāda šo akciju vai daļu uzskaites vērtību;
- 9) jebkuras līdzdalības apliecības, regulētā tirgū tirgotas garantijas, iespējas līguma vai tamlīdzīga finanšu instrumenta esamība, norādot skaitu un tiesības, kādas tas piešķir;
- 10) personālsabiedrībai — arī katras komercsabiedrības, kuras dalībnieks ir šī personālsabiedrība, nosaukums, juridiskā adrese un veids;
- 11) ja sabiedrība ir citas komercsabiedrības meitas sabiedrība:
 - a) lielākās komercsabiedrības nosaukums un juridiskā adrese, kura kā koncerna mātes sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitas sabiedrību iekļaujot šo sabiedrību,
 - b) mazākās komercsabiedrības nosaukums un juridiskā adrese, kura kā koncerna mātes sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu, tajā kā savu meitas sabiedrību iekļaujot šo sabiedrību, un pati kā koncerna meitas sabiedrība ir iekļauta “a” apakšpunktā minētās lielākās komercsabiedrības sagatavotajā konsolidētajā gada pārskatā,
 - c) vieta [Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrs (turpmāk — Uzņēmumu reģistrs) vai attiecīgā citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistru institūcija, vai attiecīgā koncerna mātes sabiedrība], kur var saņemt šā punkta “a” un “b” apakšpunktā minēto konsolidēto gada pārskatu kopijas, ar noteikumu, ka šie pārskati ir pieejami;
- 12) priekšlikums par peļņas sadali vai zaudējumu segšanu, bet attiecīgā gadījumā — informācija par peļņas sadali (arī par ārkārtas dividendēm, ja tādas ir bijušas) vai zaudējumu segšanu;
- 13) informācija par katru bilancē neiekļautu vienošanos, norādot tās veidu, mērķi un finansiālo ietekmi, ja ar šo vienošanos saistītie riski vai ieguvumi ir būtiski un ja informācija par šiem riskiem un ieguvumiem ir nepieciešama, lai novērtētu sabiedrības finansiālo stāvokli (piemēram, īpašiem nolūkiem dibinātas sabiedrības izveidošana vai izmantošana, ārzonu darbības, lai risinātu saimnieciskus, juridiskus, nodokļu vai grāmatvedības jautājumus, vienošanās par risku vai ieguvumu dalīšanu, kombinētie repo un pārdošanas darījumi, parāda faktūrkreditēšana, konsignācijas preču līgumi, līgumdarbu piesaistīšana, ārpakalpojumu izmantošana);
- 14) informācija par sabiedrības darījumiem ar saistītajām pusēm, ja šie darījumi ir būtiski un neatbilst parastajiem tirgus nosacījumiem, norādot šo darījumu summas, saistīto pušu attiecību veidu un citu informāciju par šiem darījumiem, kura nepieciešama, lai izprastu sabiedrības finansiālo stāvokli. Informāciju par atsevišķiem darījumiem ar saistītajām pusēm var apvienot grupās pēc šo darījumu veida, izņemot gadījumus, kad nepieciešama atsevišķi sniegta informācija, lai novērtētu saistīto pušu darījumu ietekmi uz sabiedrības finansiālo stāvokli;
- 15) detalizēta informācija par naudas un tās ekvivalentu atlikumiem (naudas plūsmas pārskatā) pārskata gada sākumā un beigās;
- 16) pašu kapitāla posteņu atlikumu vērtības izmaiņas saistībā ar grāmatvedības politikas maiņu vai iepriekšējo gadu kļūdas labošanu.

(2) Atkāpjoties no šā panta pirmās daļas 14. punktā noteiktajām informācijas sniegšanas prasībām, vidējām sabiedrībām atļauts norādīt tikai to informāciju par sabiedrības darījumiem

ar saistītajām pusēm, kura attiecas uz darījumiem, kas veikti ar šīs pašas sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem, meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām, kā arī ar šīs pašas sabiedrības vadību (padomes un valdes locekļiem).

(3) Šā panta pirmās daļas 6. punktā noteikto informāciju var nesniegt, ja tā varētu nopietni kaitēt attiecīgās sabiedrības interesēm, finanšu pārskata pielikumā norādot, ka šī informācija netiek sniegta minētā iemesla dēļ.

(4) Sabiedrība, kura pati ir koncerna mātes sabiedrība, var nesniegt šā panta pirmās daļas 6. punktā minētās ziņas finanšu pārskata pielikumā šādos divos gadījumos:

- 1) ja šā panta pirmās daļas 6. punktā noteiktās ziņas par koncerna meitas sabiedrībām un asociētajām sabiedrībām ir sniegtas konsolidētā finanšu pārskata pielikumā, kuru sagatavojusi šī pati koncerna mātes sabiedrība vai cita, lielāka koncerna mātes sabiedrība, kura savā konsolidētajā finanšu pārskatā ir iekļāvusi minētās koncerna meitas sabiedrības un asociētās sabiedrības;
- 2) ja koncerna mātes sabiedrība savā finanšu pārskatā vai konsolidētajā finanšu pārskatā ir piemērojusi pašu kapitāla metodi koncerna meitas sabiedrību un asociēto sabiedrību novērtēšanai.

54. pants. Papildu informācija tikai lielām sabiedrībām finanšu pārskata pielikumā

(1) Lielas sabiedrības papildus šā likuma 52. un 53. pantā noteiktajai informācijai finanšu pārskata pielikumā sniedz arī šādas ziņas:

- 1) neto apgrozījums sadalījumā pa saimnieciskās darbības veidiem atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra regulā (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (Dokuments attiecas uz EEZ), noteiktajai saimnieciskās darbības statistiskajai klasifikācijai, un pa ģeogrāfiskajiem tirgiem, ja sabiedrības darbības veidi un ģeogrāfiskie tirgi būtiski atšķiras;
- 2) pārskata gadā sabiedrības zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai (turpmāk — zvērināts revidents) aprēķinātās atlīdzības kopsumma sadalījumā par katru no šādiem zvērināta revidenta sniegto pakalpojumu veidiem:
 - a) gada pārskata obligātā revīzija (pārbaude),
 - b) citu revīzijas uzdevumu veikšana,
 - c) konsultācijas nodokļu jautājumos,
 - d) citu lietpratēja uzdevumu veikšana.

(2) Šā panta pirmās daļas 1. punktā noteikto informāciju atļauts nesniegt, ja tā varētu nopietni kaitēt attiecīgās sabiedrības interesēm, finanšu pārskata pielikumā norādot, ka šī informācija netiek sniegta minētā iemesla dēļ.

XI nodaļa

Vadības ziņojums

55. pants. Vadības ziņojuma saturs

(1) Vadības ziņojumā sniedz skaidru informāciju par sabiedrības attīstību, darbības finansiālajiem rezultātiem un finansiālo stāvokli, kā arī informāciju par būtiskiem riskiem un neskaidriem apstākļiem, ar kuriem sabiedrība saskaras. Šo informāciju pamato ar vispusīgu un visaptverošu sabiedrības attīstības, darbības finansiālo rezultātu un finansiālā stāvokļa analīzi atbilstoši attiecīgās sabiedrības darbības apjomam un sarežģītībai.

(2) Ciktāl tas ir nepieciešams, lai izprastu sabiedrības attīstību, darbības finansiālos rezultātus vai finansiālo stāvokli, šā panta pirmajā daļā minētajā analizē iekļauj:

- 1) finansiālo rezultātu rādītājus;
- 2) ciktāl tie ir būtiski, arī galvenos sabiedrību un attiecīgo nozari raksturojošos nefinanšu rādītājus, kā arī informāciju par vides aizsardzības prasību ietekmi un informāciju par darbiniekiem vai citu informāciju;
- 3) attiecīgā gadījumā — atsaucēs uz finanšu pārskatā norādītajām summām un papildu skaidrojumiem par tām.

(3) Vadības ziņojumā sniedz ziņas arī par:

- 1) turpmāko sabiedrības attīstību;
- 2) pasākumiem pētniecības un attīstības jomā;
- 3) sabiedrības savu akciju vai daļu kopumu, tajā skaitā par:
 - a) iemeslu savu akciju vai daļu iegādei pārskata gadā,
 - b) pārskata gadā atpirkto vai pārdoto savu akciju vai daļu skaitu un to nominālvērtības kopsummam vai, ja nominālvērtība nav noteikta, — šo akciju vai daļu uzskaites vērtības kopsummam, kā arī īpatsvaru procentos pamatkapitālā, atpirkšanas vai pārdošanas kopsummam,
 - c) sabiedrības iegūto un turēto savu akciju vai daļu skaitu un to nominālvērtības kopsummam vai, ja nominālvērtība nav noteikta, — šo akciju vai daļu uzskaites vērtības kopsummam, kā arī šīs kopsummas īpatsvaru pamatkapitālā pārskata gada beigās;
- 4) sabiedrības filiālēm un pārstāvniecībām ārvalstīs (skaits sadalījumā pa valstīm);
- 5) finanšu instrumentu izmantošanu, ja tas ir būtiski sabiedrības aktīvu, saistību, finansiālā stāvokļa un peļņas vai zaudējumu novērtēšanai:
 - a) finanšu riska vadības mērķi un politiku, pieņemtā riska vadības politiku attiecībā uz katru nozīmīgu prognozēto nākotnes darījumu veidu, kuram tiek piemērota riska ierobežošanas uzskaitē,
 - b) sabiedrības pakļautību tirgus riskam, kredītriskam, likviditātes riskam un naudas plūsmas riskam.

(4) Mazām sabiedrībām un vidējām sabiedrībām atļauts nesniegt šā panta otrās daļas 2. punktā minēto informāciju.

XII nodaļa

Atvieglojumi un atbrīvojumi mikrosabiedrībām

56. pants. Atļauja nesagatavot vadības ziņojumu

Mikrosabiedrībai atļauts nesagatavot vadības ziņojumu, ja tā šā likuma 55. panta trešās daļas 3. punktā minēto informāciju par savu akciju vai daļu kopumu sniedz finanšu pārskata pielikumā.

57. pants. Atļauja sagatavot saīsinātu finanšu pārskata pielikumu

Mikrosabiedrībai atļauts sagatavot saīsinātu finanšu pārskata pielikumu. Saīsinātajā finanšu pārskata pielikumā atļauts nesniegt informāciju, kas minēta šā likuma 52. panta pirmās daļas 4., 7. un 8. punktā.

58. pants. Atbrīvojums no finanšu pārskata pielikuma sagatavošanas

(1) Ja mikrosabiedrība bilances datumā nepārsniedz divas no šā panta otrajā daļā norādītajām robežvērtībām, atkāpjoties no šā likuma 9. panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām, tai atļauts nesagatavot finanšu pārskata pielikumu. Šādā gadījumā bilances beigās piezīmju veidā ar skaitļiem, tekstā vai tabulās (turpmāk — bilances piezīmes) sniedz šā likuma 52. panta pirmās daļas 2. un 3. punktā un 55. panta trešās daļas 3. punktā minēto informāciju, kā arī ziņas par pārskata gada vidējo darbinieku skaitu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās robežvērtības ir šādas:

- 1) bilances kopsumma — 50 000 *euro*;
- 2) neto apgrozījums — 100 000 *euro*;
- 3) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 5.

(3) Mikrosabiedrība, kura nesagatavo finanšu pārskata pielikumu un pārskata gadā ir:

- 1) mainījusi peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmu, papildus paskaidro šīs maiņas iemeslu (10. panta sestā daļa);
- 2) apvienojusi vienā bilances postenī maznozīmīgas summas, kuras attiecas uz vairākiem bilances posteņiem, papildus sniedz šīs kopsummas detalizāciju (11. panta otrā daļa);
- 3) konstatējusi iepriekšējo pārskata gadu kļūdas vai mainījusi grāmatvedības politiku un attiecīgi koriģējusi iepriekšējo pārskata gadu datus, par katru gadījumu papildus sniedz skaidrojumu (12. panta trešā daļa);
- 4) iekļāvusi jaunizveidota objekta ražošanas pašizmaksā saņemto aizņēmumu procentus, papildus sniedz ziņas par pašizmaksā iekļauto procentu apmēru (28. pants).

59. pants. Aizliegums izmantot iespēju novērtēt finanšu instrumentus patiesajā vērtībā

Uz tādu mikrosabiedrību, kura izmanto vismaz vienu no šā likuma 56., 57. vai 58. pantā minētajiem atvieglojumiem vai atbrīvojumiem, neattiecas šā likuma VI nodaļā minētā iespēja novērtēt finanšu instrumentus to patiesajā vērtībā.

60. pants. Atvieglojumu un atbrīvojumu piemērošanas aizliegums noteikta veida sabiedrībām

Šā likuma 56., 57. un 58. pantā paredzētie atvieglojumi un atbrīvojumi neattiecas uz tādu mikrosabiedrību:

- 1) kuras vienīgais uzdevums ir ieguldīt savus līdzekļus dažādos vērtspapīros, nekustamajā īpašumā vai citos aktīvos ar vienīgo mērķi sadalīt ieguldījumu risku un nodrošināt saviem akcionāriem vai dalībniekiem peļņu no viņu līdzekļu pārvaldīšanas;
- 2) kuru ar šā panta 1. punktā minēto mikrosabiedrību saista līdzdalība kapitālā (turpmāk šajā punktā — saistītā mikrosabiedrība), ja šīs saistītās mikrosabiedrības vienīgais mērķis ir iegādāties pilnībā apmaksātas akcijas vai daļas, ko emitējusi 1. punktā minētā mikrosabiedrība;
- 3) kuras vienīgais mērķis ir iegādāties līdzdalību (akcijas vai daļas) citās sabiedrībās, pārvaldīt šo līdzdalību un gūt no tās peļņu, neiesaistoties minēto citu sabiedrību pārvaldē ne tiešā, ne netiešā veidā, bet arī neierobežojot savas akcionāra vai dalībnieka tiesības.

XIII nodaļa

Konsolidētais gada pārskats un konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības

61. pants. Pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu

Latvijas Republikā reģistrētai komercsabiedrībai un kooperatīvajai sabiedrībai, Latvijas Republikā reģistrētai Eiropas ekonomisko interešu grupai, Eiropas kooperatīvajai sabiedrībai un Eiropas komercsabiedrībai, ja minētā persona ir koncerna mātes sabiedrība, ir pienākums sagatavot konsolidēto gada pārskatu par katru pārskata gadu likuma "Par grāmatvedību" izpratnē, ja šī mātes sabiedrība tieši vai netieši (ar vienas vai vairāku šā koncerna meitas sabiedrību līdzdalību) ir ieguvusi kontroli atbilstoši vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) tai ir akcionāru vai dalībnieku balsstiesību vairākums (vairāk par 50 procentiem balsstiesību), pamatojoties uz kapitāla līdzdalību attiecīgajā meitas sabiedrībā (neatkarīgi no šīs līdzdalības daļas lieluma);
- 2) tai ir tiesības iecelt vai atcelt meitas sabiedrības pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu vairākumu (vairāk par 50 procentiem locekļu skaita), pamatojoties uz kapitāla līdzdalību attiecīgajā meitas sabiedrībā (neatkarīgi no šīs līdzdalības daļas lieluma);
- 3) tai ir tiesības izmantot dominējošo ietekmi koncerna meitas sabiedrībā, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar citiem meitas sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem vai saskaņā ar šīs sabiedrības statūtiem (neatkarīgi no tā, vai mātes sabiedrībai ir vai nav kapitāla līdzdalības daļas šajā sabiedrībā);
- 4) vairākums koncerna meitas sabiedrības pārraudzības institūcijas vai izpildinstitūcijas locekļu, kas bijuši attiecīgajos amatos kārtējā pārskata gadā, iepriekšējā pārskata gadā un līdz šī konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanai ir iecelti vienīgi koncerna mātes sabiedrības balsstiesību izmantošanas rezultātā;
- 5) tā vienpersoniski kontrolē akcionāru vai dalībnieku vairākuma balsstiesības minētajā koncerna meitas sabiedrībā, pamatojoties uz līgumu, kas noslēgts ar citiem šīs meitas sabiedrības akcionāriem vai dalībniekiem.

62. pants. Balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaita aprēķināšana

Šā likuma 61. pantā minēto balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaitu aprēķina šādi:

- 1) koncerna mātes sabiedrības akcionāru vai dalībnieku balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaitam pieskaita attiecīgi to balsstiesību, pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļu skaitu, kas ir citām šā koncerna meitas sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet koncerna mātes sabiedrības vai šā koncerna meitas sabiedrības labā;
- 2) koncerna meitas sabiedrības akcionāru vai dalībnieku balsstiesību kopskaitu samazina par balsstiesībām, kas attiecas uz akcijām vai daļām:
 - a) kuras pieder mazākumakcionāriem un tiek izmantotas pašu mazākumakcionāru labā,
 - b) kuras tiek turētas kā saistību nodrošinājums tādā apjomā, kādā balsstiesības tiek izmantotas tās personas labā, kurai sniegts saistību nodrošinājums, vai saskaņā ar aizdevuma devēja nosacījumiem,
 - c) kuru turētājs ir pati attiecīgā meitas sabiedrība vai tās meitas sabiedrība, vai persona, kura darbojas savā vārdā, bet pašas attiecīgās meitas sabiedrības vai tās meitas sabiedrības labā.

63. pants. Konsolidācijā iesaistāmās sabiedrības

(1) Sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, konsolidācijā iesaistāma koncerna mātes sabiedrība un visas tās meitas sabiedrības neatkarīgi no tā, vai šo meitas sabiedrību juridiskā adrese ir Latvijas Republikā vai ārvalstīs, izņemot tās meitas sabiedrības, kuras saskaņā ar šā likuma 68. pantu konsolidācijā neiesaista.

(2) Koncerna meitas sabiedrību iesaista konsolidācijā, sākot ar to dienu, kurā koncerna mātes sabiedrība ir ieguvusi kontroli pār šo meitas sabiedrību.

(3) Koncerna meitas sabiedrību izslēdz no konsolidācijas, sākot ar to dienu, kurā izbeidzas koncerna mātes sabiedrības kontrole pār šo meitas sabiedrību.

64. pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu maza koncerna mātes sabiedrībai

(1) Šā likuma 61. pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja tā ir maza koncerna mātes sabiedrība (6. un 7. pants).

(2) Šā panta pirmajā daļā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro, ja koncerna mātes sabiedrības vai tās meitas sabiedrības pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū.

65. pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu koncerna mātes sabiedrībai, kura ir cita koncerna meitas sabiedrība

(1) Šā likuma 61. pantā minētā koncerna mātes sabiedrība, kas vienlaikus ir cita koncerna meitas sabiedrība, ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja šīs (no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās) sabiedrības koncerna mātes sabiedrība ir tāda Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība, kura atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) tai pieder visas (100 procenti) šajā pantā noteiktajā kārtībā no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās sabiedrības akcijas vai daļas. Nosakot kapitāla līdzdalību šajā sabiedrībā, neņem vērā tās akcijas vai daļas, kuras pieder šīs sabiedrības pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļiem saskaņā ar pienākumu, kas noteikts normatīvajos aktos vai šīs sabiedrības dibināšanas dokumentos vai statūtos;
- 2) tai pieder vismaz 90 procenti šajā pantā noteiktajā kārtībā no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās sabiedrības akciju vai daļu, un pārējie šīs sabiedrības akcionāri vai dalībnieki (mazākumakcionāri) ir piekrituši (ir informēti un neiebilst) minētā atbrīvojuma piemērošanai.

(2) Šajā pantā paredzēto atbrīvojumu piemēro saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

- 1) no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotā koncerna mātes sabiedrība un visas tās meitas sabiedrības ir iekļautas tās koncerna mātes sabiedrības konsolidētajā gada pārskatā, kura ir Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība, un šis pārskats ir sagatavots atbilstoši tās valsts prasībām, kurā šī sabiedrība reģistrēta, vai starptautiskajiem grāmatvedības standartiem;
- 2) šīs daļas 1. punktā minētā konsolidētā gada pārskata noraksts kopā ar zvērināta revidenta ziņojuma norakstu vai tās personas ziņojuma norakstu, kura citā Eiropas Savienības dalībvalstī ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata pārbaudi, un šo dokumentu tulkojums latviešu valodā (ja dokumentus iesniedz citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība un tie nav sagatavoti latviešu valodā) ir iesniegti Uzņēmumu reģistram šā likuma 98. panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā;

- 3) šīs daļas 1. punktā minētā konsolidētā gada pārskata noraksts kopā ar zvērināta revidenta ziņojuma norakstu vai tās personas ziņojuma norakstu, kura citā Eiropas Savienības dalībvalstī ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata pārbaudi (ja minētie dokumenti ir sagatavoti latviešu valodā), vai minēto dokumentu tulkojums latviešu valodā (ja dokumentus iesniedz citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta sabiedrība un tie nav sagatavoti latviešu valodā) ir publicēti oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”;
- 4) no konsolidētā gada pārskata sagatavošanas pienākuma atbrīvotās sabiedrības finanšu pārskata pielikumā ir norādīti tās koncerna mātes sabiedrības identifikācijas dati (nosaukums, juridiskā adrese un reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistrā vai attiecīgajā citas Eiropas Savienības dalībvalsts reģistru institūcijā) un informācija par to, ka šī sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu.

(3) Šajā pantā paredzēto atbrīvojumu nepiemēro, ja koncerna mātes sabiedrības vai tās meitas sabiedrības pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū.

66. pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu koncerna mātes sabiedrībai, kurai ir tikai tādas meitas sabiedrības, par kurām informācija nav būtiska

Šā likuma 61. pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja tai ir tikai tādas meitas sabiedrības, par kurām informācija (vērtējot gan katru meitas sabiedrību atsevišķi, gan visas meitas sabiedrības kā kopumu) nav būtiska.

67. pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu koncerna mātes sabiedrībai, kurai ir tikai tādas meitas sabiedrības, kuras neiesaista konsolidācijā

Šā likuma 61. pantā minētā koncerna mātes sabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu, ja tai ir tikai tādas meitas sabiedrības, kuras neiesaista konsolidācijā, pamatojoties uz šā likuma 68. pantā minētajiem apstākļiem.

68. pants. Koncerna meitas sabiedrības neiesaistīšana konsolidācijā

Koncerna meitas sabiedrībai nav jābūt iesaistītai konsolidācijā, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) stingri ilglaicīgi ierobežojumi būtiski apgrūtina koncerna mātes sabiedrības iespējas īstenot savas tiesības uz šīs koncerna meitas sabiedrības mantu un vadību;
- 2) ļoti retos gadījumos — konsolidētā gada pārskata sagatavošanai nepieciešamo informāciju iespējams iegūt, vienīgi kavējot šā likuma 97. pantā noteiktos termiņus un ar pārmērīgi lielām izmaksām;
- 3) koncerna meitas sabiedrības akcijas vai daļas tās mātes sabiedrības īpašumā tiek turētas vienīgi nolūkā vēlāk tās pārdot;
- 4) informācija par koncerna meitas sabiedrību nav būtiska šā likuma 69. panta trešās daļas prasību īstenošanai. Ja vienā un tajā pašā koncernā ir vairākas šādas meitas sabiedrības un tās ir nozīmīgas kā kopums, kuru izslēdzot no konsolidācijas netiktu sniegts patiess un skaidrs priekšstats par šā koncerna darbības rezultātiem un finansiālo stāvokli, tad tās izslēgt no konsolidācijas nav atļauts.

XIV nodaļa

Konsolidētā gada pārskata sagatavošanas nosacījumi

69. pants. Konsolidētā gada pārskata sastāvs un tā sagatavošanas vispārīgie noteikumi

(1) Konsolidētais gada pārskats kā vienots kopums sastāv no konsolidētā finanšu pārskata un konsolidētā vadības ziņojuma. Konsolidētais finanšu pārskats sastāv no konsolidētās bilances, konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina, konsolidētā naudas plūsmas pārskata, konsolidētā pašu kapitāla izmaiņu pārskata un konsolidētā finanšu pārskata pielikuma (turpmāk — konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļas).

(2) Konsolidēto gada pārskatu sagatavo saprotami un atbilstoši likumam “Par grāmatvedību”, šim likumam un citiem normatīvajiem aktiem.

(3) Konsolidētajam gada pārskatam jāsniedz paties un skaidrs priekšstats par koncerna līdzekļiem (aktīviem), saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu.

(4) Ja atbilstoši šim likumam sagatavotajā konsolidētajā gada pārskatā ietvertā informācija nedod pietiekami patiesu un skaidru priekšstatu par koncernu, sniedz papildu informāciju konsolidētā finanšu pārskata pielikumā.

(5) Lai par koncernu sniegtu patiesu un skaidru priekšstatu šā panta trešās daļas izpratnē, izņēmuma gadījumā var atkāpties no šā likuma 71., 72., 74., 76., 77., 78., 79., 81., 86. un 87. panta prasībām. Katru šādu atkāpšanās gadījumu paskaidro konsolidētā finanšu pārskata pielikumā, norādot šā likuma normu, no kuras piemērošanas koncerna mātes sabiedrība ir atkāpusies, šīs atkāpšanās iemeslu un ietekmi uz koncerna līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem vai naudas plūsmu.

70. pants. Atļauja sagatavot konsolidēto finanšu pārskatu saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem

Pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija regulas (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu 5. pantu, koncerna mātes sabiedrība var sagatavot konsolidētos gada pārskatus saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Šajā pantā minētajā gadījumā koncerna mātes sabiedrība konsolidētā gada pārskata un konsolidētā finanšu pārskata posteņu novērtēšanai, konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām un paskaidrojošās informācijas sniegšanai konsolidētajā finanšu pārskatā attiecīgi piemēro šā likuma 3. panta piektās daļas 1., 2. un 3. punkta nosacījumus.

71. pants. Konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļu shēmas

(1) Konsolidēto bilanci sagatavo atbilstoši šā likuma 1. pielikumā norādītajai shēmai.

(2) Konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina sagatavošanai var izvēlēties vienu no šā likuma 2. vai 3. pielikumā norādītajām shēmām.

(3) Konsolidēto naudas plūsmas pārskatu sagatavo atbilstoši šā likuma 4. vai 5. pielikumā norādītajai shēmai.

(4) Konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu sagatavo atbilstoši šā likuma 6. pielikumā norādītajai shēmai.

(5) Konsolidētā finanšu pārskata sastāvdaļām attiecīgi piemēro šā likuma 10., 11., 12., 14. un 15. panta, kā arī V, VI, VII, VIII un IX nodaļas noteikumus, ņemot vērā būtiskas korekcijas, kas izriet no konsolidētā finanšu pārskata īpatnībām.

72. pants. Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību finanšu pārskata posteņos norādīto summu apvienošanas kārtība

(1) Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavo, šajā pantā norādītajā kārtībā apvienojot koncerna mātes sabiedrības un konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību (turpmāk arī — konsolidācijā iesaistītās sabiedrības) finanšu pārskata attiecīgajos posteņos norādītās summas. Lai konsolidētais finanšu pārskats būtu sagatavots kā vienas atsevišķas sabiedrības finanšu pārskats, ievēro šā likuma 73. pantā norādītās konsolidācijas procedūras.

(2) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību bilanču aktīva un pasīva posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā bilancē.

(3) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(4) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību naudas plūsmas pārskata posteņus pilnībā iekļauj konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā, ja to sagatavo, piemērojot tiešo metodi. Ja konsolidēto naudas plūsmas pārskatu sagatavo, piemērojot netiešo metodi, tad šajā pārskatā iekļaujamās summas aprēķina, attiecīgi palielinot vai samazinot summas, kas norādītas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos. Aprēķiniem izmanto konsolidētajā bilancē iekļauto, kā arī papildus iegūto informāciju par konsolidācijā iesaistīto sabiedrību naudas plūsmām pārskata gadā (46. pants).

(5) Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību konsolidētā pašu kapitāla izmaiņu pārskata posteņos iekļaujamās summas nosaka, pamatojoties uz konsolidētās bilances pašu kapitāla posteņos norādītajām summām un papildus iegūto informāciju par konsolidācijā iesaistīto sabiedrību pašu kapitāla un tā sastāvdaļu izmaiņām pārskata gadā.

73. pants. Konsolidācijas procedūras

(1) Konsolidācijas procedūras ir šādas:

- 1) koriģē tos konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību finanšu pārskatus, kuros izmantoti atšķirīgi finanšu pārskata sagatavošanas principi un citas novērtēšanas metodes nekā koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatā (piemēro 74. panta nosacījumus);
- 2) pārrēķina *euro* ārvalstīs reģistrēto koncerna meitas sabiedrību finanšu pārskatus (piemēro 75. panta nosacījumus);
- 3) savstarpēji izslēdz koncerna mātes sabiedrības ieguldījuma bilances vērtību un atbilstošo līdzdalības daļas vērtību meitas sabiedrības pašu kapitālā (pašu kapitāla konsolidācija) (piemēro 76. panta nosacījumus);
- 4) pilnībā izslēdz no konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējiem darījumiem iegrāmatotās:
 - a) savstarpējo norēķinu atlikumu summas (piemēro 77. panta nosacījumus),
 - b) ieņēmumu vai izmaksu summas (piemēro 78. panta nosacījumus),
 - c) līdzekļu (aktīvu) bilances vērtības palielinājuma vai samazinājuma summas (piemēro 79. panta nosacījumus);
- 5) nosaka mazākumakcionāru līdzdalības daļu konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību pašu kapitālā un pārskata gada peļņa vai zaudējumus (piemēro 80. panta nosacījumus).

(2) Konsolidēto finanšu pārskatu pamato ar aprēķiniem un tabulām, kuru sagatavošanā ievēro likumā “Par grāmatvedību” attaisnojuma dokumentiem un grāmatvedības reģistriem noteiktās prasības. Minēto dokumentu — aprēķinu un tabulu — glabāšanas laiks ir 10 gadi.

74. pants. Konsolidācijā iesaistītas meitas sabiedrības finanšu pārskata koriģēšana, ja izmantoti atšķirīgi grāmatvedības principi un citas novērtēšanas metodes

(1) Ja konsolidācijā iesaistītas koncerna meitas sabiedrības finanšu pārskatā izmantoti atšķirīgi finanšu pārskata sagatavošanas principi un citas novērtēšanas metodes nekā koncerna mātes sabiedrības finanšu pārskatā, tad koncerna mātes sabiedrība, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, attiecīgos finanšu pārskata posteņus koriģē. Aprēķinātās korekciju summas apmērā attiecīgi palielina vai samazina attiecīgās koncerna meitas sabiedrības bilances posteņu vērtību un attiecīgos peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņus.

(2) Izņēmuma gadījumos, kad aprēķināt korekciju summas faktiski nav iespējams, atļauts atkāpties no šā panta pirmās daļas prasībām. Par katru šādu atkāpšanās gadījumu sniedz informāciju konsolidētā finanšu pārskata pielikumā, paskaidrojot iemeslu.

75. pants. Ārvalstī reģistrētas koncerna meitas sabiedrības finanšu pārskata pārrēķināšana euro

(1) Lai konsolidētajā finanšu pārskatā iekļautu ārvalstī reģistrētu koncerna meitas sabiedrību, ārvalsts valūtā sagatavoto šīs sabiedrības gada pārskatu pārrēķina *euro*. Izdarot pārrēķinus, ievēro šādus nosacījumus:

- 1) aktīvus un pasīvus (līdzekļus, saistības un pašu kapitālu) pārrēķina *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā bilances datumā (dienas beigās);
- 2) ieņēmumus un izdevumus (izmaksas) pārrēķina *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā saimnieciskā darījuma dienas sākumā.

(2) Šā panta pirmās daļas 2. punktā minēto ieņēmumu un izdevumu (izmaksu) pārrēķināšanai *euro* drīkst izmantot nedēļas, mēneša vai pārskata gada vidējo konkrētās ārvalsts valūtas kursu, kas aprēķināts, saskaitot attiecīgā laikposma visu kalendāra dienu sākumā spēkā esošo grāmatvedībā izmantojamo ārvalsts valūtas kursu un iegūto kopsummā dalot ar attiecīgā laikposma kalendāra dienu skaitu.

(3) Ja šajā pantā noteiktās pārrēķināšanas rezultātā izveidojas bilances vai peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu vērtības starpības, tās norāda tieši konsolidētajās rezervēs. Konsolidētajā bilancē minētajās rezervēs ietvertās pozitīvās vai negatīvās starpības norāda atsevišķā postenī "Ārvalstu valūtu pārrēķināšanas rezerve" vai kopējā konsolidēto rezervju summā, ietverot šīs summas sadalījumu konsolidētā finanšu pārskata pielikumā.

76. pants. Pašu kapitāla konsolidācija

(1) Šā likuma 73. panta pirmās daļas 3. punktā minēto pašu kapitāla konsolidāciju veic, pamatojoties uz konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību akciju vai daļu bilances vērtību datumā, kas atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) tas ir datums, kad meitas sabiedrība pirmo reizi tika iesaistīta konsolidācijā;
- 2) tas ir meitas sabiedrības akciju vai daļu iegādes (pirkšanas) datums;
- 3) tas ir datums, ar kuru sabiedrība ir kļuvusi par koncerna meitas sabiedrību, ja šīs sabiedrības akcijas vai daļas ir iegādātas (pirktas) dažādos datos. Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā norāda vērtības noteikšanas datumu.

(2) Pašu kapitāla konsolidācijas rezultātā radušos starpību attiecina uz konsolidētās bilances posteņu vērtību, to attiecīgi palielinot vai samazinot, ja šo posteņu vērtība ir augstāka vai zemāka par konsolidācijā iesaistītās meitas sabiedrības bilancē sākotnēji norādīto uzskaites vērtību. Ja nav iespējams minēto starpību pilnībā attiecināt uz konsolidētās bilances posteņiem, jebkuru atlikušo pozitīvo summu norāda postenī "Nemateriālā vērtība" šīs bilances aktīvā. Atlikušo negatīvo starpību nekavējoties iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(3) Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā sniedz informāciju par izmantotajām metodēm, postenī “Nemateriālā vērtība” ietverto summu un tās izmaiņām salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu.

(4) Šajā pantā noteikto kārtību nepiemēro koncerna mātes sabiedrības akcijām vai daļām, kas ir šīs mātes sabiedrības vai kādas konsolidācijā iesaistītās meitas sabiedrības īpašumā. Konsolidētajā bilancē šādas akcijas un daļas norāda postenī “Pašu akcijas un daļas”.

77. pants. Savstarpējo norēķinu atlikumu summu izslēgšana

No konsolidētās bilances posteņiem izslēdz konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējo darījumu rezultātā iegrāmatotās savstarpējo norēķinu atlikumu summas (arī par dividendēm), kas ietvertas debitoru un kreditoru parādu posteņos un uzkrājumu posteņos.

78. pants. Ieņēmumu un izmaksu izslēgšana

No konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņiem izslēdz no konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējiem darījumiem radušos ieņēmumus un ar šiem ieņēmumiem saistītās izmaksas, šajās sabiedrībās aprēķinātās un uz konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām attiecinātās dividendes, procentu ieņēmumus un maksājumus, kā arī līdzīgas izmaksas.

79. pants. Līdzekļu (aktīvu) vērtības palielinājuma vai samazinājuma summu izslēgšana

No konsolidētās bilances posteņiem izslēdz šādas no konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējiem darījumiem iegrāmatotās summas:

- 1) uz citiem pārskata gadiem attiecinātās ieņēmumu un izdevumu summas, kas ietvertas nākamo periodu ieņēmumu vai nākamo periodu izmaksu posteņos;
- 2) pamatlīdzekļu, krājumu un citu līdzekļu vērtības pieauguma vai samazinājuma summas, kas ietvertas attiecīgos bilances aktīva un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos, ja vien šādas samazinājuma summas nav neatgūstamas.

80. pants. Mazākumakcionāru līdzdalības daļa

(1) Konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību pašu kapitāla attiecīgo daļu tādā apmērā, kādā tā attiecas uz mazākumakcionāriem piederošajām akcijām un daļām, norāda konsolidētās bilances postenī “Mazākumakcionāru līdzdalības daļa”.

(2) Konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību pārskata gada peļņu vai zaudējumus, kas attiecas uz mazākumakcionāriem piederošajām akcijām un daļām, norāda konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī “Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa”.

81. pants. Atliktā nodokļa saistību un atliktā nodokļa aktīvu summas

Atliktā nodokļa saistību vai atliktā nodokļa aktīvu summas iekļauj konsolidētajā bilancē, ja sagaidāms, ka konsolidācijā iesaistīta sabiedrība tās attiecīgi segs vai atgūs nākamajos pārskata gados.

82. pants. Konsolidētā gada pārskata bilances datums

(1) Konsolidētā gada pārskata, koncerna mātes sabiedrības gada pārskata un konsolidācijā iesaistīto meitas sabiedrību gada pārskatu bilances datumam jābūt vienādam, un tā ir diena, kad sagatavots mātes sabiedrības gada pārskats.

(2) Ja konsolidācijā iesaistītās koncerna meitas sabiedrības gada pārskata bilances datums atšķiras no mātes sabiedrības gada pārskata bilances datuma par trim mēnešiem un vairāk, šādu meitas sabiedrību iesaista konsolidācijā, pamatojoties uz konsolidācijai sagatavotajiem

(nerevidētajiem) finanšu pārskatiem, kuru bilances datums atbilst konsolidētā gada pārskata bilances datumam.

83. pants. Koncerna meitas sabiedrības ieņēmumu un izmaksu iekļaušana konsolidētajā peļņas un zaudējumu aprēķinā

Koncerna meitas sabiedrības ieņēmumus un izmaksas iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, sākot ar datumu, kurā šī sabiedrība ir kļuvusi par koncerna meitas sabiedrību, un līdz datumam, kurā izbeidzas koncerna mātes sabiedrības kontrole pār šo meitas sabiedrību.

84. pants. Koncerna meitas sabiedrības bilances posteņu un mazākumakcionāru līdzdalības daļas izslēgšana no konsolidētās bilances

(1) Ja koncerna mātes sabiedrība zaudē kontroli pār konsolidācijā iesaistītu koncerna meitas sabiedrību, no konsolidētās bilances izslēdz:

- 1) šīs meitas sabiedrības bilances aktīva un pasīva posteņus;
- 2) attiecīgo mazākumakcionāru līdzdalības daļu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētos posteņus novērtē atbilstoši vērtībai, kāda šiem posteņiem ir datumā, kurā izbeidzas koncerna mātes sabiedrības kontrole pār konsolidācijā iesaistīto koncerna meitas sabiedrību.

85. pants. Konsolidācijā iesaistīto sabiedrību sastāva izmaiņas

(1) Ja pārskata gada laikā konsolidācijā iesaistīto sabiedrību sastāvā ir notikušas nozīmīgas izmaiņas, konsolidētajā finanšu pārskatā iekļauj informāciju, kas ļauj šo pārskatu salīdzināt ar iepriekšējo pārskata gadu konsolidētajiem finanšu pārskatiem.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētās prasības izpildei drīkst atbilstoši koriģēt konsolidētajā bilancē norādītos attiecīgos posteņu atlikumus pārskata gada sākumā (attiecīgos iepriekšējā pārskata gada skaitļus) un sagatavot koriģētu konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu.

86. pants. Kopīgi pārvaldītas sabiedrības iekļaušana konsolidētajā finanšu pārskatā

(1) Ja konsolidācijā iesaistīta sabiedrība un viena vai vairākas šajā konsolidācijā neiesaistītas sabiedrības kopīgi pārvalda citu sabiedrību, tad šo kopīgi pārvaldīto sabiedrību iekļauj konsolidācijā, piemērojot pašu kapitāla metodi. Pašu kapitāla metode ir grāmatvedības metode, kuru lietojot līdzdalību citas sabiedrības pamatkapitālā sākotnēji — iegādes (pirkšanas) datumā — novērtē un iegādāto atbilstoši iegādes izmaksām, bet pēc šā datuma katra pārskata gada beigās minētās līdzdalības vērtību koriģē, to palielinot vai samazinot atkarībā no šīs citas sabiedrības pašu kapitāla kopsummas palielinājuma vai samazinājuma attiecīgajā laikposmā.

(2) Pamatojoties uz pašu kapitāla metodi novērtētu līdzdalību kopīgi pārvaldītā sabiedrībā, ja ietekme uz šo sabiedrību ir būtiska, kas tiek nodrošināta ar ne mazāk par 20 un ne vairāk par 50 procentiem no balsstiesībām šajā sabiedrībā, norāda konsolidētās bilances postenī “Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā” un piemēro šā likuma 87. panta prasības. Ja ietekme uz kopīgi pārvaldītu sabiedrību nav būtiska, līdzdalību kopīgi pārvaldītā sabiedrībā norāda konsolidētās bilances postenī “Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi”.

(3) Atkāpjoties no šā panta pirmajā un otrajā daļā minētā, kopīgi pārvaldītas sabiedrības līdzekļus, saistības, pašu kapitālu, ieņēmumus un izdevumus (izmaksas) drīkst iekļaut konsolidētajā finanšu pārskatā proporcionāli konsolidācijā iesaistīto sabiedrību kapitāla līdzdalības daļai šajā sabiedrībā.

(4) Kopīgi pārvaldītas sabiedrības iekļaušana konsolidācijā, izmantojot šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā norādīto metodi, ir iespējama tikai tad, ja attiecīgi ievēro šā likuma 71. panta piektās daļas, 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 79., 80., 81., 82., 83., 84. un 85. panta prasības.

87. pants. Asociētās sabiedrības iekļaušana konsolidētajā finanšu pārskatā

(1) Ja konsolidācijā iesaistītai sabiedrībai ir asociētā sabiedrība, to norāda konsolidētās bilances postenī “Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā”.

(2) Konsolidētajā bilancē sākotnēji iekļaujot līdzdalību asociētās sabiedrības kapitālā, to novērtē kā summu, kas sastāv no asociētās sabiedrības akciju vai daļu iegādes vērtības un šīs līdzdalības vērtības palielinājuma vai samazinājuma laikposmā no iegādes datuma vai no datuma, kurā šī sabiedrība kļuvisi par asociēto sabiedrību, ja asociētās sabiedrības akcijas vai daļas iegādātas (pirktas) dažādos datumos, līdz konsolidētā gada pārskata bilances datumam. Minēto vērtības palielinājumu vai samazinājumu aprēķina saskaņā ar asociētās sabiedrības gada pārskata datiem, pamatojoties uz ieguldītā kapitāla īpatsvaru (procentos) asociētās sabiedrības pašu kapitālā (pašu kapitāla metode).

(3) Starpību starp asociētās sabiedrības akciju vai daļu iegādes vērtību, kas aprēķināta atbilstoši šā likuma 14. panta pirmās daļas 10. punktā paredzētajiem novērtēšanas noteikumiem, un summu, kas atbilst ieguldītā kapitāla īpatsvaram (procentos) asociētās sabiedrības pašu kapitālā iegādes datumā, norāda konsolidētā finanšu pārskata pielikumā. Minēto starpību aprēķina pēc stāvokļa datumā, kurā pašu kapitāla metode ir lietota pirmo reizi. Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā norāda arī to, vai, sākotnēji iekļaujot konsolidētajā bilancē līdzdalību asociētajā sabiedrībā, tā norādīta iegādes vērtībā vai summā, kas atbilst tās īpatsvaram asociētās sabiedrības pašu kapitālā.

(4) Asociētās sabiedrības gada pārskatu, ja iespējams, sagatavo atbilstoši konsolidētajā finanšu pārskatā izmantotajām grāmatvedības metodēm. Ja asociētā sabiedrība reģistrēta ārvalstī, tā ārvalsts valūtā sagatavoto gada pārskatu pārrēķina *euro*, attiecīgi piemērojot šā likuma 75. panta noteikumus. Ja asociētās sabiedrības finanšu pārskatā izmantoti atšķirīgi finanšu pārskata sagatavošanas principi un citas novērtēšanas metodes nekā konsolidētajā finanšu pārskatā, tad koncerna mātes sabiedrība, lai aprēķinātu šā panta trešajā daļā minēto starpību, var attiecīgi koriģēt asociētās sabiedrības atbilstošos finanšu pārskata posteņus. Ja šāda koriģēšana nav notikusi, par šo faktu sniedz informāciju konsolidētā finanšu pārskata pielikumā.

(5) Nākamajos pārskata gados pēc tam, kad līdzdalība asociētās sabiedrības kapitālā sākotnēji iekļauta konsolidētajā bilancē, postenī “Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā” norādīto summu koriģē, to palielinot vai samazinot atkarībā no asociētās sabiedrības pašu kapitāla summas palielinājuma vai samazinājuma attiecīgajā laikposmā.

(6) Postenī “Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā” norādīto summu katra pārskata gada beigās samazina arī par asociētās sabiedrības aprēķināto dividenžu summu, kas attiecas uz šo līdzdalību.

(7) Ja šā panta trešajā daļā minētā starpība ir pozitīva, to iekļauj konsolidētās bilances postenī “Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā” norādītajā summā. Ja nav iespējams šo starpību pilnībā attiecināt uz minēto bilances posteni, jebkuru atlikušo pozitīvo summu norāda postenī “Nemateriālā vērtība”. Radušos negatīvo starpību nekavējoties iekļauj konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(8) Asociētās sabiedrības pārskata gada peļņas vai zaudējumu summu, kas attiecas uz konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām piederošajām akcijām vai daļām, norāda atsevišķā konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī, ievērojot vienu no šādiem nosacījumiem:

- 1) postenī “Ieņēmumi no līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā” — ja tā ir asociētās sabiedrības peļņas daļa;
- 2) postenī “Līdzdalības asociētajās sabiedrībās vērtības samazināšanās” — ja tā ir asociētās sabiedrības zaudējumu daļa.

(9) Sabiedrības līdzdalību asociētās sabiedrības ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē un citās rezervēs, kas izveidotas saistībā ar aktīvu vērtības izmaiņām, norāda konsolidētajā bilancē, iekļaujot tieši pašu kapitālā.

(10) Šā likuma 73. panta pirmās daļas 4. punktā paredzēto izslēgšanu veic tikai tādā apmērā, kādā tā ir pamatota ar attaisnojuma dokumentiem vai faktiem, par kuriem ir iespējams iegūt attaisnojuma dokumentus.

(11) Ja asociētā sabiedrība sagatavo konsolidēto finanšu pārskatu, šajā pantā noteikto kārtību piemēro pašu kapitāla posteņiem, kuri norādīti šajā konsolidētajā finanšu pārskatā.

(12) Asociētajai sabiedrībai ir pienākums tās sabiedrības, kuru būtiskā ietekmē tā atrodas, nodrošināt ar asociētās sabiedrības akcionāru vai dalībnieku sapulcē apstiprināta gada pārskata norakstu. Ja asociētā sabiedrība sagatavo konsolidēto gada pārskatu, šajā panta daļā minētais noteikums attiecas arī uz konsolidēto gada pārskatu.

(13) Šajā pantā noteikto kārtību nepiemēro, ja informācija par līdzdalību asociētās sabiedrības kapitālā un peļņā vai zaudējumos ir nebūtiska šā likuma 69. panta trešajā daļā noteikto prasību īstenošanai.

88. pants. Konsolidētā finanšu pārskata pielikuma saturs un sagatavošanas kārtība

(1) Konsolidētā finanšu pārskata pielikumā sniedz šā likuma X nodaļā un šajā nodaļā noteikto informāciju. Minēto informāciju sniedz tādā veidā, lai konsolidētā gada pārskata lietotājiem būtu vieglāk novērtēt konsolidācijā iesaistīto sabiedrību kā kopuma finansiālo stāvokli. Sagatavojot šo informāciju, ņem vērā būtiskas korekcijas, kas izriet no konsolidētā finanšu pārskata īpatnībām salīdzinājumā ar konsolidācijā iesaistīto sabiedrību finanšu pārskatiem, tajā skaitā:

- 1) sniedzot informāciju par koncerna mātes sabiedrības vai pārējo konsolidācijā iesaistīto sabiedrību darījumiem ar saistītajām pusēm (53. panta pirmās daļas 14. punkts), tajā neiekļauj konsolidācijā iesaistīto sabiedrību savstarpējos darījumus, kuri izslēgti konsolidācijas procedūru rezultātā;
- 2) sniedzot informāciju par konsolidācijā iesaistīto sabiedrību vidējo darbinieku skaitu pārskata gadā (52. panta pirmās daļas 6. punkts), atsevišķi norāda vidējo darbinieku skaitu kopīgi pārvaldītajās sabiedrībās;
- 3) sniedzot informāciju par vadībai izsniegto avansu, aizdevumu vai galvojumu saistību summām (52. panta pirmās daļas 3. punkts) un vadībai par funkciju pildīšanu piešķirtās atlīdzības kopsummu (53. panta pirmās daļas 3. punkts), atklāj tikai koncerna mātes sabiedrības pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļiem par viņu funkciju pildīšanu mātes sabiedrībā un tās meitas sabiedrībās piešķirto atlīdzību kopsummu un izsniegto avansu, aizdevumu vai galvojumu saistību summu sadalījumā pa atsevišķām amatu grupām (padomes un valdes locekļi). Tas pats attiecas uz pensijām un līdzīgām saistībām pret bijušajiem koncerna mātes sabiedrības pārraudzības institūcijas un izpildinstitūcijas locekļiem.

(2) Papildus šā panta pirmajā daļā minētajai informācijai konsolidētā finanšu pārskata pielikumā sniedz arī šādas ziņas:

- 1) konsolidācijā iesaistīto sabiedrību nosaukums un juridiskā adrese, kā arī šo sabiedrību (izņemot koncerna mātes sabiedrību) kapitāla daļas (procentos), kas pieder konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet konsolidācijā iesaistīto sabiedrību labā, turklāt norāda arī to, kurš no šā likuma 61. panta nosacījumiem pamato sabiedrības iesaistīšanu konsolidācijā. Šajā punktā minētās ziņas sniedz arī par tām koncerna meitas sabiedrībām, kuras saskaņā ar šā likuma 66. vai 68. pantu nav iesaistītas konsolidācijā, un paskaidro neiesaistīšanas iemeslu;
- 2) asociēto sabiedrību nosaukums un juridiskā adrese, kā arī šo sabiedrību kapitāla daļas (procentos), kas pieder konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet konsolidācijā iesaistīto sabiedrību labā;

- 3) kopīgi pārvaldīto sabiedrību nosaukums, juridiskā adrese un šo sabiedrību kopīgās pārvaldes pamatojums, kā arī šo sabiedrību kapitāla daļas (procentos), kas pieder konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet konsolidācijā iesaistīto sabiedrību labā;
- 4) to pārējo sabiedrību nosaukums un juridiskā adrese, kuras nav minētas šā panta otrās daļas 1., 2. un 3. punktā un kurās konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām pašām vai ar tādu personu starpniecību, kuras darbojas savā vārdā, bet šo sabiedrību labā, pieder kapitāla daļas, un kapitāla līdzdalības daļas lielums, pašu kapitāla apmērs un attiecīgās sabiedrības peļņa vai zaudējumi pēdējā pārskata gadā, par kuru ir apstiprināts sabiedrības gada pārskats. Informāciju, kas attiecas uz pašu kapitālu un uz peļņu vai zaudējumiem, var nesniegt, ja attiecīgā sabiedrība nepublicē savu gada pārskatu.

(3) Šā panta otrās daļas 1. punktā noteikto informāciju par to, kurš no šā likuma 61. panta nosacījumiem pamato sabiedrības iesaistīšanu konsolidācijā, var nesniegt, ja konsolidācija īstenota, pamatojoties uz šā likuma 61. panta 1. punktu, un ja kapitāla līdzdalības daļa un akcionāru vai dalībnieku balsstiesību daļa ir vienāda (piemēro šā likuma 62. pantā noteikto balsstiesību aprēķināšanas kārtību).

89. pants. Konsolidētais vadības ziņojums

(1) Konsolidētajā vadības ziņojumā par konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām kā kopumu sniedz vismaz šā likuma XI nodaļā noteikto informāciju.

(2) Konsolidētajā vadības ziņojumā informāciju sniedz tādā veidā, lai konsolidētā gada pārskata lietotājiem būtu vieglāk novērtēt konsolidācijā iesaistītās sabiedrības kā kopumu. Sagatavojot šo informāciju, ņem vērā būtiskas korekcijas, kas izriet no konsolidētā vadības ziņojuma īpatnībām salīdzinājumā ar konsolidācijā iesaistīto sabiedrību vadības ziņojumiem. Tajā skaitā, atklājot informāciju par sabiedrības savu akciju vai daļu kopumu (55. panta trešās daļas 3. punkts), norāda koncerna mātes sabiedrības akcijas vai daļas, kas ir šīs mātes sabiedrības īpašumā vai pieder tās meitas sabiedrībām vai personām, kuras darbojas savā vārdā, bet koncerna sastāvā esošu sabiedrību labā (norāda arī šo akciju vai daļu skaitu un nominālvērtību).

90. pants. Konsolidētā vadības ziņojuma apvienošana ar vadības ziņojumu

Koncerna mātes sabiedrība vadības ziņojumu un konsolidēto vadības ziņojumu var noformēt kā vienu dokumentu, kurā sniedz gan šā likuma 55. pantā noteikto informāciju par koncerna mātes sabiedrību, gan šā likuma 89. pantā noteikto informāciju par konsolidācijā iesaistītajām sabiedrībām kā kopumu.

XV nodaļa

Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata revīzija (pārbaude) vai ierobežotā pārbaude

91. pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata revīzija (pārbaude)

(1) Šā likuma 3. panta pirmās daļas 1. punktā minētas sabiedrības sagatavoto gada pārskatu, ja tā ir vidēja vai liela sabiedrība vai ja tās pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū, kā arī koncerna mātes sabiedrības sagatavoto konsolidēto gada pārskatu revīdē (pārbauda) un par veiktās revīzijas (pārbaudes) rezultātiem revidenta ziņojumu sniedz zvērināts revidents (vairāki zvērināti revidenti) vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība (turpmāk — zvērināts revidents) atbilstoši likumam “Par zvērinātiem revidentiem”.

(2) Šā likuma 3. panta pirmās daļas 1. punktā minētas mazas sabiedrības sagatavoto gada pārskatu zvērināts revidents revidē (pārbauda) un sniedz revidenta ziņojumu par veiktās revīzijas (pārbaudes) rezultātiem tikai šādos gadījumos:

- 1) ja šīs sabiedrības rādītāji divus gadus pēc kārtas (gan kārtējā, gan iepriekšējā pārskata gadā), bet jaunizveidotai sabiedrībai — pirmā pārskata gada bilances datumā pārsniedz divas no trim šajā punktā minēto kritēriju robežvērtībām:
 - a) bilances kopsomma — 800 000 *euro*,
 - b) neto apgrozījums — 1 600 000 *euro*,
 - c) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 50;
- 2) ja šī sabiedrība ir koncerna mātes sabiedrība — neatkarīgi no tā, vai uz to attiecas vai neattiecas šā likuma 64., 65., 66. vai 67. pantā minētais atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto gada pārskatu;
- 3) ja šī sabiedrība ir publiskas personas kapitālsabiedrība, tās meitas sabiedrība vai publiski privātā kapitālsabiedrība Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma izpratnē;
- 4) ja šī sabiedrība, piemērojot šā likuma 13. panta piektās daļas 2. punktu, attiecīgus finanšu pārskata posteņus ir atzinusi, novērtējusi un norādījusi finanšu pārskatā saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem.

(3) Gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata revīzija (pārbaude) ietver arī grāmatvedības pārbaudi, lai noskaidrotu, vai tā atbilst grāmatvedību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām. Gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata revīzijā (pārbaudē) arī noskaidro, vai ir ievērotas gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasības.

92. pants. Gada pārskata ierobežotā pārbaude

(1) Gada pārskata ierobežotā pārbaude ir pārbaudes uzdevums, kas veicams atbilstoši likumam “Par zvērinātiem revidentiem” attiecībā uz finanšu pārskatā norādītajiem datiem un iekļauto informāciju, tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodokļa summu atbilstību.

(2) Šā likuma 3. panta pirmās daļas 1. punktā minētas mazas sabiedrības gada pārskata ierobežoto pārbaudi veic un revidenta pārbaudes ziņojumu sniedz zvērināts revidents atbilstoši likumam “Par zvērinātiem revidentiem”, ja šī mazā sabiedrība atbilst abiem šādiem nosacījumiem:

- 1) uz šo mazo sabiedrību neattiecas šā likuma 91. panta otrās daļas nosacījumi, saskaņā ar kuriem gada pārskats pakļaujams zvērināta revidenta revīzijai (pārbaudei);
- 2) šīs mazās sabiedrības rādītāji bilances datumā divus gadus pēc kārtas pārsniedz divas no šādām robežvērtībām:
 - a) bilances kopsomma — 400 000 *euro*,
 - b) neto apgrozījums — 800 000 *euro*,
 - c) vidējais darbinieku skaits pārskata gadā — 25.

(3) Šā panta otrajā daļā minētā maza sabiedrība sava gada pārskata pārbaudei ir tiesīga izvēlēties vai nu ierobežotu pārbaudi, vai arī šā likuma 91. pantā noteikto zvērināta revidenta revīziju (pārbaudi), lai saņemtu zvērināta revidenta ziņojumu par veiktās revīzijas (pārbaudes) rezultātiem.

93. pants. Informācijas sniegšana zvērinātam revidentam

(1) Šā likuma 91. un 92. pantā minētās sabiedrības vadība iesniedz zvērinātam revidentam saskaņā ar šā likuma 95. panta prasībām parakstītu gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu (ja tāds jāpagatavo).

(2) Ja gada pārskatā vai konsolidētajā gada pārskatā pēc tā iesniegšanas zvērinātam revidentam, bet pirms datuma, kad zvērināts revidents parakstījis revidenta ziņojumu vai revidenta pārbaudes

ziņojumu, šā likuma 91. un 92. pantā minētā sabiedrība izdara labojumu, šīs sabiedrības vadība par šo faktu nekavējoties informē zvērinātu revidentu un iesniedz viņam precizētu un atbilstoši parakstītu gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu.

XVI nodaļa

Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata noformēšana, parakstīšana, apstiprināšana, iesniegšana un publicēšana

94. pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata noformēšana

(1) Gada pārskatu (finanšu pārskatu un vadības ziņojumu) var noformēt kā vienu dokumentu, kā divu dokumentu kopumu, kas sastāv no finanšu pārskata un vadības ziņojuma, vai kā vairāku dokumentu kopumu, kurš sastāv no atsevišķām finanšu pārskata sastāvdaļām un no vadības ziņojuma. Lai gada pārskatam būtu juridisks spēks, ikviena dokumenta sākumā norāda vispārīgo informāciju par sabiedrību kā par dokumenta autoru, bet dokumenta beigās — datumu un parakstu. Gada pārskatam piemērojama Dokumentu juridiskā spēka likumā noteiktā kārtība, bet, ja gada pārskatu sagatavo kā elektronisko dokumentu, tam piemērojams arī Elektronisko dokumentu likums.

(2) Vispārīgā informācija par sabiedrību ir šāda:

- 1) sabiedrības nosaukums (komersanta firma), tās veids un juridiskā adrese, kā arī reģistrācijas numurs Uzņēmumu reģistra žurnālā vai citos Uzņēmumu reģistra vestajos reģistros;
- 2) individuālajam uzņēmumam, zemnieka un zvejnieka saimniecībai — arī īpašnieka vārds, uzvārds, personas kods un personas norādītā adrese vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adrese;
- 3) pilnsabiedrībai un komandītsabiedrībai (turpmāk — personālsabiedrība) — arī personiski atbildīgo biedru un komandītu vārds, uzvārds, personas kods un personas norādītā adrese vai, ja tāda nav norādīta, deklarētās dzīvesvietas adrese, bet juridiskajai personai — nosaukums, reģistrācijas numurs un juridiskā adrese;
- 4) akciju sabiedrībai un sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (turpmāk — kapitālsabiedrība), kā arī kooperatīvajai sabiedrībai — arī valdes locekļu un padomes locekļu (ja ir izveidota padome) vārds, uzvārds un amats. Šīs ziņas sniedz arī par tām personām, kuras pārskata gadā un līdz gada pārskata apstiprināšanas datumam no šiem amatiem atbrīvotas.

(3) Konsolidētajam gada pārskatam attiecīgi piemēro šā panta pirmās daļas noteikumus. Vispārīgajā informācijā par koncerna mātes sabiedrību kā par konsolidētā gada pārskata autoru norāda:

- 1) nosaukumu (komersanta firmu), veidu un juridisko adresi, kā arī reģistrācijas numuru komercreģistrā vai uzņēmumu reģistrā;
- 2) attiecīgi šā panta otrās daļas 3. vai 4. punktā noteiktās ziņas.

95. pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata parakstīšana

(1) Gada pārskatu paraksta:

- 1) individuālā uzņēmuma, zemnieka un zvejnieka saimniecības gada pārskatu — īpašnieks vai cita amatpersona, kurai Uzņēmumu reģistrā reģistrētas tiesības pārstāvēt attiecīgo individuālo uzņēmumu, zemnieka un zvejnieka saimniecību;
- 2) personālsabiedrības gada pārskatu — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir īpaši pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību;

3) kapitālsabiedrības, kā arī kooperatīvās sabiedrības gada pārskatu — valde vai tās pilnvarotais valdes loceklis.

(2) Ja personālsabiedrības biedrs, kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības valdes loceklis uzskata, ka gada pārskats nav apstiprināms, vai izvirza iebildumus, viņš savu atšķirīgo viedokli norāda īpašā piezīmē.

(3) Konsolidēto gada pārskatu paraksta koncerna mātes sabiedrības vadība:

1) kapitālsabiedrībā, kā arī kooperatīvajā sabiedrībā — valde vai tās pilnvarotais valdes loceklis;

2) personālsabiedrībā — visi šīs sabiedrības biedri vai tie sabiedrības biedri, kuri ir īpaši pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību.

(4) Ja kapitālsabiedrības vai kooperatīvās sabiedrības valdes loceklis vai personālsabiedrības biedrs uzskata, ka konsolidētais gada pārskats nav apstiprināms, vai izvirza iebildumus, viņš savu atšķirīgo viedokli norāda īpašā piezīmē.

(5) Finanšu pārskatu un konsolidēto finanšu pārskatu paraksta arī tā persona (grāmatvedis vai ārpakalpojuma grāmatvedis), kas ar sabiedrību ir noslēgusi rakstveida līgumu, kurā noteikti šīs personas pienākumi, tiesības un atbildība grāmatvedības kārtēšanas jautājumos, un sagatavojusi minēto pārskatu, norādot vārdu, uzvārdu un pilnu amata nosaukumu vai sabiedrības nosaukumu vai komersanta firmu un amata nosaukumu. Sabiedrība, kurā ir grāmatvedības struktūrvienība un grāmatvedības darbinieki, var noteikt par grāmatvedības kārtēšanu un gada pārskata sagatavošanu atbildīgo personu (piemēram, galveno grāmatvedi), kura paraksta finanšu pārskatu un konsolidēto finanšu pārskatu. Šādā gadījumā finanšu pārskatā un konsolidētajā finanšu pārskatā norāda šīs personas vārdu, uzvārdu un pilnu amata nosaukumu.

96. pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata apstiprināšana

(1) Gada pārskatu apstiprina atbilstoši attiecīgo juridisko personu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

(2) Konsolidēto gada pārskatu apstiprina koncerna mātes sabiedrības akcionāru vai dalībnieku kārtējā sapulce kopā ar attiecīgās koncerna mātes sabiedrības gada pārskatu septiņu mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām.

97. pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata iesniegšana

(1) Sabiedrība ne vēlāk kā mēnesi pēc gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) apstiprināšanas un ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc pārskata gada beigām, bet vidēja sabiedrība, liela sabiedrība un koncerna mātes sabiedrība, kura sagatavo konsolidēto gada pārskatu, ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam papīra formā vai elektroniski sagatavota gada pārskata (finanšu pārskata un vadības ziņojuma) un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) atvasinājumu elektroniskā formā — elektronisku norakstu Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā kopā ar paskaidrojumu (elektroniskā formā) par to, kad gada pārskats un konsolidētais gada pārskats (ja tāds ir) apstiprināts dalībnieku sapulcē.

(2) Šā likuma 3. panta pirmās daļas 1. punktā minētā sabiedrība, kuras gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu (ja tāds ir) revidējis (pārbaudījis) zvērināts revidents, Valsts ieņēmumu dienestam Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā iesniedz papīra formā sagatavotā revidenta ziņojuma vai revidenta pārbaudes ziņojuma elektronisku kopiju. Zvērināts revidents Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā pārbauda un apstiprina, ka gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) atvasinājums elektroniskā formā pēc sniegtās informācijas satura atbilst tam gada pārskatam vai konsolidētajam gada pārskatam (ja tāds ir), par kuru zvērināts revidents sniedzis revidenta ziņojumu vai revidenta pārbaudes ziņojumu.

(3) Iesniegšanai Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā finanšu pārskata vai konsolidētā finanšu pārskata (ja tāds ir) atvasinājumu elektroniskā formā — elektronisku norakstu — sagatavo saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu formu.

(4) Komerksabiedrība, kura saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu sagatavo gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu atbilstoši starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, Valsts ieņēmumu dienestam Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā papildus iesniedz papīra formā sagatavotā gada pārskata un konsolidētā gada pārskata (ja tāds ir) elektronisku kopiju.

98. pants. Gada pārskata un konsolidētā gada pārskata publiskošana

(1) Valsts ieņēmumu dienests ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā elektroniski nodod Uzņēmumu reģistram kapitālsabiedrības, personālsabiedrības un kooperatīvās sabiedrības šā likuma 97. panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minētos dokumentus. Uzņēmumu reģistrs nodrošina saņemto dokumentu publisku pieejamību. Dokumentus Uzņēmumu reģistram nodod tiešsaistes datu pārraides režīmā.

(2) Uzņēmumu reģistrs pēc šā likuma 97. panta pirmajā, otrajā un ceturtajā daļā minēto dokumentu saņemšanas ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā publicē oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” paziņojumu, ka attiecīgi gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata un tam pievienojamo dokumentu kopijas elektroniskā formā ir pieejamas Uzņēmumu reģistrā.

99. pants. Atbrīvojums mikrosabiedrībai no vadības ziņojuma iesniegšanas

Uz mikrosabiedrību, kura ir izmantojusi šā likuma 56. pantā minēto atļauju un nav sagatavojusi vadības ziņojumu, neattiecas šā likuma 97. panta prasība par gada pārskata sastāvdaļas — vadības ziņojuma — iesniegšanu.

100. pants. Par gada pārskata un konsolidētā gada pārskata sagatavošanu, revīziju (pārbaudi) un iesniegšanu atbildīgā persona

(1) Par gada pārskata un attiecīgā gadījumā — konsolidētā gada pārskata sagatavošanu un atbilstību šā likuma noteikumiem vai šajā likumā noteiktajos gadījumos — atbilstību starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, pakļaušanu revīzijai (pārbaudei) vai ierobežotai pārbaudei, kā arī par tā iesniegšanu šā likuma 97. pantā noteiktajā kārtībā ir atbildīga sabiedrības vadība.

(2) Ja sabiedrības vadība nav iesniegusi dokumentus saskaņā ar šā likuma 97. panta prasībām, Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona piemēro administratīvo sodu par gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu iesniegšanas noteikumu neievērošanu.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē Gada pārskatu likums (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1992, 44./45. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 8. nr.; 1996, 24. nr.; 1998, 6., 21. nr.; 2000, 2. nr.; 2001, 9. nr.; 2004, 2. nr.; 2005, 13. nr.; 2006, 24. nr.; 2008, 13. nr.; 2009, 9. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 199. nr.; 2010, 40., 102., 166. nr.; 2012, 101., 199. nr.; 2013, 142., 194. nr.; 2014, 105. nr.) un Konsolidēto gada pārskatu likums (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 24. nr.; 2008, 13. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 166. nr.; 2013, 142., 194. nr.).

2. Šā likuma noteikumus piemēro gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, sākot ar 2016. pārskata gadu (pārskata gadu, kurš sākas 2016. gada 1. janvārī vai 2016. kalendāra gada laikā).

3. Gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem, kuri sagatavoti par 2015. pārskata gadu, tiek piemērotas attiecīgi Gada pārskatu likuma un Konsolidēto gada pārskatu likuma normas un uz šo likumu pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi:

- 1) Ministru kabineta 2011. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 488 “Gada pārskatu likuma piemērošanas noteikumi”;
- 2) Ministru kabineta 2011. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 481 “Noteikumi par naudas plūsmas pārskata un pašu kapitāla izmaiņu pārskata saturu un sagatavošanas kārtību”;
- 3) Ministru kabineta 2004. gada 15. jūnija noteikumi Nr. 537 “Kārtība, kādā finanšu pārskatos atspoguļojams valsts, pašvaldību, ārvalstu, Eiropas Kopienas, citu starptautisko organizāciju un institūciju finansiālais atbalsts (finanšu palīdzība), ziedojumi un dāvinājumi naudā vai natūrā”.

4. Sabiedrībām, kuras saistībā ar darbības izbeigšanu 2016. gadā sagatavo gada pārskatu par laikposmu, kas ir īsāks par 12 mēnešiem, atļauts līdz 2016. gada 31. decembrim piemērot Gada pārskatu likuma normas.

5. Ministru kabinets izdod šā likuma 15. panta pirmajā un otrajā daļā minētos noteikumus ne vēlāk kā līdz 2016. gada 1. janvārim.

6. Noteikumus, kas nepieciešami, lai atbilstoši šā likuma 97. panta trešajai daļai apstiprinātu formu, kādā sabiedrība sagatavo finanšu pārskata vai konsolidētā finanšu pārskata elektronisku norakstu iesniegšanai Valsts ieņēmumu dienestam Elektroniskajā deklarēšanas sistēmā, Ministru kabinets izdod ne vēlāk kā līdz 2016. gada 1. jūlijam.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (Dokuments attiecas uz EEZ).

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 22. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.11.2015., Nr. 222.

Bilances shēma

Aktīvs

Ilgtermiņa ieguldījumi

I. Nemateriālie ieguldījumi:

1. Attīstības izmaksas.
2. Koncesijas, patenti, licences, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības.
3. Citi nemateriālie ieguldījumi.
4. Nemateriālā vērtība.
5. Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem.

II. Pamatlīdzekļi (pamatlīdzekļi, ieguldījuma īpašumi un bioloģiskie aktīvi):

1. Nekustamie īpašumi:

- a) zemesgabali, ēkas un inženierbūves,
- b) ieguldījuma īpašumi.

2. Dzīvnieki un augi:

- a) darba vai produktīvie dzīvnieki un ilggadīgie stādījumi,
- b) bioloģiskie aktīvi.

3. Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos.

4. Ilgtermiņa ieguldījumi publiskā partnera pamatlīdzekļos.

5. Tehnoloģiskās iekārtas un ierīces.

6. Pārējie pamatlīdzekļi un inventārs.

7. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas.

8. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem.

III. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:

1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.

2. Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām.

3. Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā.

4. Aizdevumi asociētajām sabiedrībām.

5. Pārējie vērtspapīri un ieguldījumi.

6. Pārējie aizdevumi un citi ilgtermiņa debitori.

7. Pašu akcijas vai daļas.

8. Aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.

9. Atliktā nodokļa aktīvi.

Apgrozāmie līdzekļi

I. Krājumi:

1. Izejvielas, pamatmateriāli un paligmateriāli.

2. Nepabeigtie ražojumi un pasūtījumi.

3. Gatavie ražojumi un preces pārdošanai.

4. Avansa maksājumi par krājumiem.

5. Dzīvnieki un augi:

- a) dzīvnieki un viengadīgie stādījumi,
- b) bioloģiskie aktīvi.

6. Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi.

II. Debitori:

1. Pircēju un pasūtītāju parādi.
2. Radniecīgo sabiedrību parādi.
3. Asociēto sabiedrību parādi.
4. Citi debitori.
5. Neiemaksātās daļas sabiedrības kapitālā.
6. Īstermiņa aizdevumi akcionāriem vai dalībniekiem un vadībai.
7. Nākamo periodu izmaksas.
8. Uzkrātie ieņēmumi.

III. Īstermiņa finanšu ieguldījumi:

1. Līdzdalība radniecīgo sabiedrību kapitālā.
2. Pašu akcijas vai daļas.
3. Pārējie vērtspapīri un līdzdalība kapitālos.
4. Atvasināti finanšu instrumenti.

IV. Nauda.

Pasīvs

Pašu kapitāls:

1. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls).
2. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums.
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve.
4. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve.
5. Rezerves:

- a) likumā noteiktās rezerves,
- b) rezerves pašu akcijām vai daļām,
- c) sabiedrības statūtos noteiktās rezerves,
- d) rezerves, kas novirzītas attīstībai,
- e) ārvalstu valūtu pārrēķināšanas rezerve,
- f) pārējās rezerves.

6. Iepriekšējo gadu nesadalītā peļņa vai nesegtie zaudējumi.

7. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.
8. Mazākumakcionāru līdzdalības daļa.

Uzkrājumi:

1. Uzkrājumi pensijām un tamlīdzīgām saistībām.
2. Uzkrājumi paredzamajiem nodokļiem.
3. Citi uzkrājumi.

Ilgtermiņa kreditori:

1. Aizņēmumi pret obligācijām.
2. Akcijās pārvēršamie aizņēmumi.
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.
4. Citi aizņēmumi.
5. No pircējiem saņemtie avansi.
6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem.

7. Maksājамie vekseli.
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.
9. Parādi asociētajām sabiedrībām.
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.
11. Atliktā nodokļa saistības.
12. Pārējie kreditori.
13. Nākamo periodu ieņēmumi.
14. Neizmaksātās dividendes.

Īstermiņa kreditori:

1. Aizņēmumi pret obligācijām.
2. Akcijās pārvēršамie aizņēmumi.
3. Aizņēmumi no kredītiestādēm.
4. Citi aizņēmumi.
5. No pircējiem saņemtie avansi.
6. Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem.
7. Maksājамie vekseli.
8. Parādi radniecīgajām sabiedrībām.
9. Parādi asociētajām sabiedrībām.
10. Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.
11. Pārējie kreditori.
12. Nākamo periodu ieņēmumi.
13. Neizmaksātās dividendes.
14. Uzkrātās saistības.
15. Atvasinātie finanšu instrumenti.

Bilances shēmas atsevišķu posteņu izmantošanas noteikumi:

1. Posteni “ieguldījuma īpašumi”, “bioloģiskie aktīvi”, “Atliktā nodokļa aktīvi”, “Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi” un “Atliktā nodokļa saistības” izmanto tikai tāda sabiedrība, kura, piemērojot šā likuma 13. panta piektās daļas 2. punktu, saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā attiecīgi ieguldījuma īpašumus, bioloģiskos aktīvus, pārdošanai turētus ilgtermiņa ieguldījumus, atliktā nodokļa aktīvus vai atliktā nodokļa saistības.

2. Posteni “Mazākumakcionāru līdzdalības daļa” izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma
2. pielikums

**Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā
(klasificēta pēc izdevumu veidiem)**

1. Neto apgrozījums:
 - a) no lauksaimnieciskās darbības,
 - b) no citiem pamatdarbības veidiem.
2. Gatavās produkcijas un nepabeigto ražojumu krājumu izmaiņas.
3. Uz pašu ilgtermiņa ieguldījumiem attiecinātās (kapitalizētās) izmaksas.
4. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi.

5. Materiālu izmaksas:
 - a) izejvielu un palīgmateriālu izmaksas,
 - b) pārējās ārējās izmaksas.
 6. Personāla izmaksas:
 - a) atlīdzība par darbu,
 - b) pensijas no sabiedrības līdzekļiem,
 - c) valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas,
 - d) pārējās sociālās nodrošināšanas izmaksas.
 7. Vērtības samazinājuma korekcijas:
 - a) pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas,
 - b) apgrozāmo līdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas, ja tās pārsniedz tādas vērtības norakstījumu summas, kuras attiecīgā sabiedrība uzskata par parastām.
 8. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.
 9. Ieņēmumi no līdzdalības:
 - a) radniecīgo sabiedrību kapitālā,
 - b) asociēto sabiedrību kapitālā,
 - c) citu sabiedrību kapitālā.
 10. Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus:
 - a) no radniecīgajām sabiedrībām,
 - b) no asociētajām sabiedrībām un citām sabiedrībām, kā arī no vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem.
 11. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:
 - a) no radniecīgajām sabiedrībām,
 - b) no citām personām.
 12. Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas:
 - a) līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās,
 - b) pārējās vērtības samazinājuma korekcijas.
 13. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas:
 - a) radniecīgajām sabiedrībām,
 - b) citām personām.
 14. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa.
 15. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu.
 16. Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas.
 17. Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām.
 18. Ārkārtas dividendes.
 19. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.
 20. Mazākumacionāru peļņas vai zaudējumu daļa.
- Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu veidiem) atsevišķu posteņu izmantošanas noteikumi:**
1. Posteni "Ārkārtas dividendes" izmanto, ja tādas ir.

2. Posteni “Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām” izmanto tikai tāda sabiedrība, kura, piemērojot šā likuma 13. panta piektās daļas 2. punktu, saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā atliktā nodokļa aktīvus vai atliktā nodokļa saistības.

3. Posteni “līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās”, “pārējās vērtības samazinājuma korekcijas” un “Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa” izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma
3. pielikums

Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēma vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas)

1. Neto apgrozījums:
 - a) no lauksaimnieciskās darbības,
 - b) no citiem pamatdarbības veidiem.
2. Pārdotās produkcijas ražošanas pašizmaksa, pārdoto preču vai sniegto pakalpojumu iegādes izmaksas.
3. Bruto peļņa vai zaudējumi.
4. Pārdošanas izmaksas.
5. Administrācijas izmaksas.
6. Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi.
7. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas.
8. Ieņēmumi no līdzdalības:
 - a) radniecīgo sabiedrību kapitālā,
 - b) asociēto sabiedrību kapitālā,
 - c) citu sabiedrību kapitālā.
9. Ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus:
 - a) no radniecīgajām sabiedrībām,
 - b) no asociētajām sabiedrībām un citām sabiedrībām, kā arī no vērtspapīriem un citiem ilgtermiņa debitoriem.
10. Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi:
 - a) no radniecīgajām sabiedrībām,
 - b) no citām personām.
11. Ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas:
 - a) līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās,
 - b) pārējās vērtības samazinājuma korekcijas.
12. Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas:
 - a) radniecīgajām sabiedrībām,
 - b) citām personām.
13. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa.
14. Uzņēmumu ienākuma nodoklis par pārskata gadu.
15. Peļņa vai zaudējumi pēc uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķināšanas.

16. Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām.

17. Ārkārtas dividendes.

18. Pārskata gada peļņa vai zaudējumi.

19. Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa.

Peļņas vai zaudējumu aprēķina shēmas vertikālā formā (klasificēta pēc izdevumu funkcijas) atsevišķu posteņu piemērošanas nosacījumi:

1. Posteni “Ārkārtas dividendes” izmanto, ja tādas ir.

2. Posteni “Ieņēmumi vai izmaksas no atliktā nodokļa aktīvu vai saistību atlikumu izmaiņām” izmanto tikai tāda sabiedrība, kura, piemērojot šā likuma 13. panta piektās daļas 2. punktu, saskaņā ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem atzīst, novērtē un atspoguļo finanšu pārskatā atliktā nodokļa aktīvus vai atliktā nodokļa saistības.

3. Posteni “līdzdalības asociēto sabiedrību kapitālā vērtības samazināšanās”, “pārējās vērtības samazinājuma korekcijas” un “Mazākumakcionāru peļņas vai zaudējumu daļa” izmanto tikai konsolidētajā gada pārskatā.

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma
4. pielikums

Ar tiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma

I. Pamatdarbības naudas plūsma

1. Ieņēmumi no preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas.

2. Maksājumi piegādātājiem, darbiniekiem, pārējiem pamatdarbības izdevumiem.

3. Pārējie pamatdarbības ieņēmumi vai izdevumi.

4. Bruto pamatdarbības naudas plūsma.

5. Izdevumi procentu maksājumiem.

6. Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem.

7. Pamatdarbības neto naudas plūsma.

II. Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

1. Radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu iegāde.

2. Ieņēmumi no radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu atsavināšanas.

3. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde.

4. Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas.

5. Izsniegtie aizdevumi.

6. Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas.

7. Saņemtie procenti.

8. Saņemtās dividendes.

9. Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma.

III. Finansēšanas darbības naudas plūsma

1. Ieņēmumi no akciju un obligāciju emisijas vai kapitāla līdzdalības daļu ieguldījumiem.

2. Saņemtie aizņēmumi.

3. Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi.

4. Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai.

5. Izdevumi nomāta pamatlīdzekļa izpirkumam.

6. Izmaksātās dividendes.

7. Finansēšanas darbības neto naudas plūsma.

IV. Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

V. Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums vai samazinājums

VI. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā

VII. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma
5. pielikums

Ar netiešo metodi sagatavota naudas plūsmas pārskata shēma

I. Pamatdarbības naudas plūsma

1. Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa.

Korekcijas:

- a) pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma korekcijas,
- b) nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas,
- c) uzkrājumu veidošana (izņemot uzkrājumus nedrošiem parādiem),
- d) peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtu kursu svārstībām,
- e) ieņēmumi no līdzdalības radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību pamatkapitālā,
- f) ieņēmumi no pārējiem vērtspapīriem un aizdevumiem, kas veidojuši ilgtermiņa finanšu ieguldījumus,
- g) pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi,
- h) ilgtermiņa un īstermiņa finanšu ieguldījumu vērtības samazinājuma korekcijas,
- i) procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas.

2. Peļņa vai zaudējumi pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām.

Korekcijas:

- a) debitoru parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums,
- b) krājumu atlikumu pieaugums vai samazinājums,
- c) piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu pieaugums vai samazinājums.

3. Bruto pamatdarbības naudas plūsma.

4. Izdevumi procentu maksājumiem.

5. Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem.

6. Pamatdarbības neto naudas plūsma.

II. Ieguldīšanas darbības naudas plūsma

1. Radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu iegāde.

2. Ieņēmumi no radniecīgo sabiedrību, asociēto sabiedrību vai citu sabiedrību akciju vai daļu atsavināšanas.

3. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde.

4. Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas.

5. Izsniegtie aizdevumi.

6. Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas.

7. Saņemtie procenti.
8. Saņemtās dividendes.
9. Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma.

III. Finansēšanas darbības naudas plūsma

1. Ieņēmumi no akciju un obligāciju emisijas vai kapitāla līdzdalības daļu ieguldījumiem.
2. Saņemtie aizņēmumi.
3. Saņemtās subsīdijas, dotācijas, dāvinājumi vai ziedojumi.
4. Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai.
5. Izdevumi nomāta pamatlīdzekļa izpirkumam.
6. Izmaksātās dividendes.
7. Finansēšanas darbības neto naudas plūsma.

IV. Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

V. Pārskata gada neto naudas plūsma

VI. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā

VII. Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās

Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma
6. pielikums

Pašu kapitāla izmaiņu pārskata shēma

I. Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.
3. Akciju vai daļu kapitāla (pamatkapitāla) pieaugums/samazinājums.
4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

II. Akciju (daļu) emisijas uzcenojums

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.
3. Akciju (daļu) emisijas uzcenojuma pieaugums/samazinājums.
4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

III. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.
3. Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerves atlikuma palielinājums/samazinājums.
4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

IV. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.
3. Finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervju atlikuma palielinājums/samazinājums.
4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

V. Rezerves

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.

3. Rezervju atlikuma palielinājums/samazinājums.
4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

VI. Nesadalītā peļņa

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.
3. Nesadalītās peļņas palielinājums/samazinājums.
4. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

VII. Pašu kapitāls

1. Iepriekšējā gada bilancē norādītā summa.
2. Iepriekšējā gada bilancē norādītās summas labojums.
3. Pārskata gada bilancē norādītā summa perioda beigās.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

270. 168L/12 Grozījumi Finanšu instrumentu tirgus likumā

Izdarīt Finanšu instrumentu tirgus likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2004, 2. nr.; 2005, 10., 14. nr.; 2006, 14. nr.; 2007, 10., 22. nr.; 2008, 13., 14., 23. nr.; 2009, 7., 22. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2011, 16. nr.; 2012, 56., 100., 186. nr.; 2013, 142., 193. nr.; 2014, 92. nr.; 2015, 124. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 56.² panta septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Zvērināts revidents pārbauda, vai ir sagatavots paziņojums par korporatīvo pārvaldību, kā arī šā panta otrās daļas 5. punktā, trešajā daļā un šā likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā noteikto informāciju un saskaņā ar likumu “Par zvērinātiem revidentiem” sniedz zvērināta revidenta viedokli par to, vai ir izpildītas šā panta otrās daļas 5. punktā, trešajā daļā un šā likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā noteiktās prasības.”

2. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 33. punktu šādā redakcijā:

“33) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (Dokuments attiecas uz EEK).”

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.11.2015., Nr. 222.

271. 169L/12 Grozījumi Valsts pārvaldes iekārtas likumā

Izdarīt Valsts pārvaldes iekārtas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 14. nr.; 2008, 14. nr.; 2009, 9., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 82. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 15. pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Tiešās pārvaldes iestādi var izveidot, pārveidojot valsts kapitālsabiedrību Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumā noteiktajā kārtībā.”

2. Izteikt 87. panta pirmās daļas 3. punktu šādā redakcijā:

“3) dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā.”

3. Izteikt 88. pantu šādā redakcijā:

“88. pants. Publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā

(1) Ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

(2) Publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

(3) Ministru kabinets pēc šā panta otrajā daļā minētā izvērtējuma veikšanas izdod noteikumus, kuros nosaka valsts attīstībai vai drošībai stratēģiski svarīgus īpašumus vai tirgus nepilnību, vai tādas preces un pakalpojumus, kas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radīti un ir stratēģiski svarīgi valsts attīstībai vai drošībai.

(4) Pašvaldības dome pēc šā panta otrajā daļā minētā izvērtējuma veikšanas izdod saistošos noteikumus, kuros nosaka tirgus nepilnību vai tādus pašvaldības īpašumus, vai preces un pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Šie saistošie noteikumi tiek izstrādāti, pieņemti un stājas spēkā tādā pašā kārtībā, kādā tiek izstrādāti, pieņemti un stājas spēkā saistošie noteikumi par pašvaldības budžeta apstiprināšanu vai grozīšanu.

(5) Atvasināta publiska persona, kas nav pašvaldība, var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā saskaņā ar šā panta noteikumiem un ņemot vērā šā panta trešajā vai ceturtajā daļā minētajā ārējā normatīvajā aktā noteikto.

(6) Šā panta trešajā un ceturtajā daļā minētajos normatīvajos aktos norāda publiskas personas funkcijas un konkrētus komercdarbības veidus, kādos šīs funkcijas tiks pildītas, lai sasniegtu šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus.

(7) Publiska persona, kas dibinājusi kapitālsabiedrību vai ieguvusi līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, pārvērtē līdzdalību tajā saskaņā ar šo pantu un Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu.”

4. Pārejas noteikumus:

izslēgt 17. punktu;

papildināt pārejas noteikumus ar 23. un 24. punktu šādā redakcijā:

“23. Šā likuma grozījums par 88. panta izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

24. Ministru kabinets līdz 2016. gada 31. decembrim sagatavo un iesniedz Saeimai likumprojektus, kuri reglamentē publiskas personas līdzdalību kooperatīvajās sabiedrībās.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 22. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.11.2015., Nr. 222.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

**272. 170L/12 Par nekustamā īpašuma “Dispečeri”, Taurenē,
Taurenas pagastā, Vecpiebalgas novadā,
atsavināšanu sabiedrības vajadzībām — Gaujas tilta
pārbūves projekta īstenošanai uz valsts autoceļa P30
Cēsis—Vecpiebalga—Madona**

1. pants. Atsavināt sabiedrības vajadzībām — Gaujas tilta pārbūves projekta īstenošanai uz valsts autoceļa P30 Cēsis—Vecpiebalga—Madona — nekustamo īpašumu “Dispečeri”, Taurenē, Taurenas pagastā, Vecpiebalgas novadā (kadastra Nr. 4286 002 0114, reģistrēts Cēsu rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas Taurenas pagasta zemesgrāmatas nodaļā Nr. 100000239246), kas sastāv no zemes gabala 0,0308 ha platībā (kadastra apzīmējums 4286 002 0114) un ēkas (kadastra apzīmējums 4286 002 0114 001).

2. pants. Šā likuma 1. pantā minētais nekustamais īpašums atsavināms Sabiedrības vajadzībām nepieciešamā nekustamā īpašuma atsavināšanas likumā noteiktajā kārtībā.

3. pants. Satiksmes ministrija šā likuma 1. pantā minēto nekustamo īpašumu normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ieraksta zemesgrāmatā uz valsts vārda Satiksmes ministrijas personā.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 22. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 12.11.2015., Nr. 222.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

273. 171L/12 Grozījumi Civilprocesa likumā

Izdarīt Civilprocesa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 23. nr.; 2001, 15. nr.; 2002, 24. nr.; 2003, 15. nr.; 2004, 6., 10., 14., 20. nr.; 2005, 7., 14. nr.; 2006, 1., 13., 20., 24. nr.; 2007, 3., 24. nr.; 2008, 13. nr.; 2009, 2., 6., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 205. nr.; 2010, 166., 183., 206. nr.; 2011, 16., 95., 132., 148. nr.; 2012, 50., 100., 190., 197. nr.; 2013, 87., 112., 188. nr.; 2014, 2., 41., 63., 108., 194., 228. nr.; 2015, 42., 91., 118. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 34. panta pirmās daļas 5. punktu šādā redakcijā:

“5) par pieteikumu par intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpumiem un aizsardzību — 213,43 *euro*”;

2. 37. pantā:

izteikt pirmās daļas 5. punktu šādā redakcijā:

“5) ja tiesa apstiprinājusi izlīgumu, — 50 procentu apmērā no iemaksātās valsts nodevas tiesvedībai attiecīgās instances tiesā”;

aizstāt otrajā daļā vārdu “gada” ar vārdiem “triju gadu”.

3. Izslēgt 43. panta pirmās daļas 5. punktā vārdus “un personas”.

4. Aizstāt 121. panta otrās daļas pirmajā teikumā vārdus “attiecīgo ekspertīzes iestāžu eksperti vai citi speciālisti” ar vārdiem “Tiesu ekspertu likumā noteiktās personas”.

5. Izteikt 128. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“4) Prasības pieteikumu lietā par uzturlīdzekļiem Eiropas Savienības tiesību aktos un starptautiskajos līgumos paredzētajos gadījumos, izmantojot attiecīgajos tiesību aktos norādītās veidlapas, var iesniegt vai pārsūtīt ar sadarbības nodrošināšanai iecelto Latvijas centrālo iestāžu starpniecību.”

6. Papildināt 148. panta pirmo daļu ar vārdiem un skaitli “bet lietās, kas skar bērnu, nosakot rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai termiņu, ne ilgāku par 15 dienām no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas”.

7. Aizstāt 161. pantā vārdu “Tiesa” ar vārdiem “Ja par ekspertu izraudzītā persona nav Tiesu ekspertu likumā noteiktajā kārtībā sertificēts tiesu eksperts, tiesa”.

8. Izteikt 202. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“3) Jautājumu par sprieduma izskaidrošanu izskata rakstveida procesā, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Vienlaikus ar paziņojumu tiesa nosūta lietas dalībniekiem pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu.”

9. Izteikt 206. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Pieteikumu izskata rakstveida procesā, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Vienlaikus ar paziņojumu tiesa, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai, nosūta lietas dalībniekiem pieteikumu par sprieduma izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos, tā izpildes veida vai kārtības grozīšanu.”

10. Izteikt 206.¹ panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Šā panta pirmajā daļā minēto pieteikumu izskata rakstveida procesā, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Vienlaikus ar paziņojumu tiesa, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai, nosūta lietas dalībniekiem pieteikumu.”

11. Aizstāt 227. panta trešajā daļā vārdus “bez pušu piedalīšanās, ja izlīgums apliecināts pie notāra” ar vārdiem “rakstveida procesā, ja izlīgums taisīts pie notāra notariālā akta formā”.

12. Izteikt 229. panta otrās daļas trešo teikumu šādā redakcijā:

“Tādā gadījumā norāda tikai lēmuma pieņemšanas laiku un vietu, tiesas nosaukumu un sastāvu, kā arī tiesas vai tiesneša nolēmumu.”

13. Izteikt 230. pantu šādā redakcijā:

“230. pants. Lēmuma forma un saturs

(1) Lēmums sastāv no ievaddaļas, aprakstošās daļas, motīvu daļas un rezolutīvās daļas.

(2) Ievaddaļā norāda lēmuma pieņemšanas laiku un vietu, tiesas nosaukumu un sastāvu, lietas dalībniekus un strīda priekšmetu.

(3) Aprakstošajā daļā norāda jautājumus, par kuriem pieņemts lēmums.

(4) Motīvu daļā norāda konstatētos faktus, pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas vai tiesneša secinājumi un argumenti, kā arī normatīvos aktus, pēc kuriem tiesa vadījies.

(5) Rezolutīvajā daļā norāda tiesas vai tiesneša nolēmumu un lēmuma pārsūdzēšanas kārtību un termiņus.

(6) Lēmumos, kuri nepieciešami tiesu izpildītājam, papildus norāda ziņas par lietas dalībniekiem [fiziskās personas — prasītāja vai pieteikuma iesniedzēja — vārds, uzvārds, personas kods (ja tas ir zināms) un deklarētā dzīvesvieta, bet, ja tādas nav, — dzīvesvieta; fiziskās personas — atbildētāja — vārds, uzvārds, personas kods (ja tas ir zināms), deklarētā dzīvesvieta, deklarācijā norādītā papildu adrese (adreses) un dzīvesvieta, ja tā ir zināma; juridiskajai personai — nosaukums, juridiskā adrese un reģistrācijas numurs].”

14. Papildināt likumu ar 230.¹ pantu šādā redakcijā:

“230.¹ pants. Saīsināts lēmums

Sarežģītā jautājumā tiesa, skatot jautājumu tiesas sēdē, var sastādīt saīsinātu lēmumu, kas sastāv no ievaddaļas un rezolutīvās daļas. Šajā gadījumā pilnu lēmumu tiesa sastāda 14 dienu laikā. Pasludinot saīsinātu lēmumu, tiesa paziņo datumu, kad būs sastādīts pilns lēmums.”

15. 231. pantā:

papildināt panta nosaukumu pēc vārda “Lēmuma” ar vārdiem “pasludināšana un”;

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Tiesa lēmumu pasludina tiesas sēdē. Lēmums, kas pieņemts rakstveida procesā, uzskatāms par sastādītu datumā, kad tas ir pieejams tiesas kancelejā.

(2) Tiesas lēmuma noraksts triju dienu laikā nosūtāms lietas dalībniekam, kas nav bijis klāt lēmuma pasludināšanā, un personai, uz kuru tas attiecas. Ja ir pasludināts saīsināts lēmums, pilna lēmuma noraksts nosūtāms triju dienu laikā pēc pilna lēmuma sastādīšanas. Rakstveida procesā pieņemtā lēmuma noraksts nosūtāms triju dienu laikā no lēmuma sastādīšanas. Ja lietas dalībnieks vai persona, uz kuru lēmums attiecas, ir piedalījusies tiesas sēdē un tiesa ir pasludinājusi saīsinātu lēmumu, pēc rakstveida lūguma tiesa nosūta viņam pilna lēmuma norakstu triju dienu laikā pēc lēmuma sastādīšanas.”

16. 238. pantā:

izslēgt panta nosaukumā vārdus “un pagaidu lēmums atsevišķos strīdos”;

izslēgt otro, trešo, ceturto un piekto daļu.

17. Papildināt likumu ar 238.¹ pantu šādā redakcijā:

“238.¹ pants. Pagaidu lēmums atsevišķos prasījumos

(1) Pēc puses lūguma tiesa vai tiesnesis var pieņemt lēmumu, ar kuru uz laiku līdz sprieduma taisīšanai par laulības šķiršanu vai laulības neesamību nosaka bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, uzturlīdzekļus bērnam, aizliegumu bērna izvešanai no valsts, līdzekļus otra laulātā iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai, laulāto kopīgā mājokļa lietošanas kārtību vai uzdod vienai pusei izsniegt otrai pusei māsaimniecības un personiskās lietošanas priekšmetus.

(2) Lūgumu par uzturlīdzekļiem bērnam un līdzekļiem laulātā iepriekšējā labklājības līmeņa nodrošināšanai izskata rakstveida procesā.

(3) Lūgumu par bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, aizliegumu bērna izvešanai no valsts, laulāto kopīgā mājokļa lietošanas kārtību vai uzdevumu vienai pusei izsniegt otrai pusei māsaimniecības un personiskās lietošanas priekšmetus izskata tiesas sēdē.

(4) Bāriņtiesas pārstāvis prasījumos, kas skar bērnu (par bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, aizliegumu bērna izvešanai no valsts), pēc tiesas pieprasījuma sniedz jebkādas ziņas, kurām ir nozīme lietā par:

- 1) pušu dzīves apstākļiem;
- 2) bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi;
- 3) bērna saskarsmi ar pusēm un citām personām, kas dzīvo vai ir zināms, ka dzīvos ar bērnu vienā māsaimniecībā;
- 4) bērna veselības aprūpi un izglītību;
- 5) pušu sadarbību ar sociālo dienestu;
- 6) personām, kas dzīvo vai ir zināms, ka dzīvos ar bērnu vienā māsaimniecībā;
- 7) pušu vardarbību pret bērnu vai bērna vecāku.

(5) Par tiesas sēdi paziņo pusēm, bet prasījumos, kas skar bērnu, — uz tiesas sēdi uzaicina bāriņtiesas pārstāvi. Ja tiesa uzskata par nepieciešamu precizēt bāriņtiesas sniegtās ziņas, tā noskaidro bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi. Otra laulātā neierašanās nav šķērslis prasījuma izskatīšanai.

(6) Ja prasījumos par saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību tiesa pēc lietas dalībnieka lūguma vai savas iniciatīvas konstatē, ka saskarsmes tiesības īstenojamās saskarsmes personas klātbūtnē, tiesa pieaicina saskarsmes personu piedalīties tiesas sēdē. Tiesa noskaidro, vai saskarsmes persona piekrīt, ka saskarsmes tiesības īstenojamās tās klātbūtnē.

(7) Tiesa vai tiesnesis izskata puses lūgumu un pieņem lēmumu mēneša laikā no lūguma saņemšanas dienas. Lēmums izpildāms nekavējoties. Lēmums zaudē spēku, ja attiecīgajā prasījumā tiek pieņemts cits lēmums vai spriedums.

(8) Tiesneša lēmums par šā panta otrajā daļā minētajiem prasījumiem nav pārsūdzams. Par tiesas lēmumu lietā par šā panta trešajā daļā minētajiem prasījumiem var iesniegt blakus sūdzību.”

18. Papildināt 244.² pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Lietās, kas izriet no saskarsmes tiesībām, prasītājs prasības pieteikumā papildus šā likuma 128. pantā minētajam norāda:

- 1) saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, laiku un vietu;
- 2) ja prasītājs lūdz, lai saskarsmes tiesības tiktu īstenotas saskarsmes personas klātbūtnē, — ziņas par attiecīgo saskarsmes personu (fiziskajām personām — vārdu, uzvārdu, personas kodu un adresi, juridiskajām personām — nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru).”

19. Papildināt 244.⁴ pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ja prasību par aizgādības tiesību atņemšanu cēlusi bāriņtiesa, lietu var izskatīt bez atbildētāja piedalīšanās, ja viņš likumā noteiktajā kārtībā ir aicināts uz tiesu.”

20. Izslēgt 244.⁵, 244.⁶ un 244.⁷ pantu.

21. Papildināt 29.¹ nodaļu ar 244.⁸, 244.⁹, 244.¹⁰, 244.¹¹, 244.¹², 244.¹³ un 244.¹⁴ pantu šādā redakcijā:

“244.⁸ pants. Saskarsmes persona

(1) Saskarsmes persona ir lietas dalībnieks lietās, kas izriet no saskarsmes tiesībām. Saskarsmes personai ir šādas procesuālās tiesības un pienākumi:

- 1) tiesības iepazīties ar lūgumu par saskarsmes personas pieaicināšanu piedalīties lietā;
- 2) tiesības piedalīties tiesas sēdē;
- 3) tiesības izteikt piekrišanu tam vai iebildumus pret to, ka tai ar nolēmumu tiek uzlikti pienākumi;
- 4) tiesības saņemt tiesas sprieduma vai lēmuma norakstu;
- 5) pienākums pēc tiesas aicinājuma ierasties tiesā;
- 6) pienākums savlaicīgi rakstveidā paziņot par iemesliem, kuru dēļ nevar ierasties uz tiesas sēdi, iesniedzot par to pierādījumus;
- 7) pārsūdzēt tiesas spriedumu un lēmumu daļā, kas attiecas uz saskarsmes personu.

(2) Saskarsmes personu pieaicina piedalīties lietā pēc lietas dalībnieka vai tiesas iniciatīvas.

244.⁹ pants. Lietu sagatavošana izskatīšanai un to izskatīšana

(1) Lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, tiesa pēc savas iniciatīvas vai lietas dalībnieka lūguma pieprasa pierādījumus.

(2) Lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, tiesa pēc savas iniciatīvas vai lietas dalībnieka lūguma pieprasa attiecīgās bāriņtiesas atzinumu un uzaicina tās pārstāvi piedalīties tiesas sēdē, kā arī noskaidro bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi.

(3) Ja lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, tiesa pēc lietas dalībnieka lūguma vai savas iniciatīvas konstatē, ka saskarsmes tiesības īstenojamas saskarsmes personas klātbūtnē, tiesa pieaicina saskarsmes personu piedalīties tiesas sēdē. Tiesa noskaidro, vai saskarsmes persona piekrīt, ka saskarsmes tiesības īstenojamas tās klātbūtnē.

(4) Uzsākot lietas izskatīšanu pēc būtības, tiesa noklausās saskarsmes personu. Saskarsmes persona nepiedalās tālākā lietas izskatīšanā pēc būtības.

(5) Izskatot lietas, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, tiesa papildus citiem apstākļiem ņem vērā visus gadījumus, kad tā persona, kas vēlas izlietot aizgādības vai saskarsmes tiesības, lietojusi vardarbību pret bērnu vai bērna vecāku. Izskatot lietas, kas izriet no aizgādības tiesībām, tiesa papildus citiem apstākļiem ņem vērā tās noteiktās saskarsmes tiesību izmantošanas kārtības pārkāpumus.

(6) Tiesa, piemērojot 1996. gada 19. oktobra Hāgas konvenciju par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, atzīšanu, izpildi un sadarbību attiecībā uz vecāku atbildību un bērnu aizsardzības pasākumiem un izvērtējot lietas piekritības atbilstību bērna interesēm, pēc savas iniciatīvas vai lietas dalībnieka lūguma var pieņemt lēmumu par lietas nodošanu izskatīšanai tiesā citā valstī, ja bērns tiesvedības procesa laikā iegūst dzīvesvietu šajā valstī un attiecīgās valsts tiesa ir piekritusi pārņemt lietu.

(7) Ja iesaistīto valstu savstarpējās attiecībās piemērojama Padomes 2003. gada 27. novembra regula (EK) Nr. 2201/2003 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par regulas (EK) Nr. 1347/2000 atcelšanu (turpmāk — Padomes regula Nr. 2201/2003), tiesa lēmumu par lietas nodošanu pieņem saskaņā ar minētās regulas noteikumiem.

244.¹⁰ pants. Pagaidu lēmums

(1) Pēc puses lūguma tiesa vai tiesnesis pieņem lēmumu, ar kuru uz laiku līdz sprieduma taisīšanai nosaka bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, uzturlīdzekļus bērnam, aizliegumu bērna izvešanai no valsts.

(2) Lūgumu par uzturlīdzekļiem bērnam izskata rakstveida procesā.

(3) Lūgumu par bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, aizliegumu bērna izvešanai no valsts izskata tiesas sēdē.

(4) Bāriņtiesas pārstāvis pēc tiesas pieprasījuma sniedz jebkādas ziņas, kurām ir nozīme lietā par:

- 1) pušu dzīves apstākļiem;
- 2) bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi;
- 3) bērna saskarsmi ar pusēm un citām personām, kas dzīvo vai ir zināms, ka dzīvos ar bērnu vienā mājsaimniecībā;
- 4) bērna veselības aprūpi un izglītību;
- 5) pušu sadarbību ar sociālo dienestu;
- 6) personām, kas dzīvo vai ir zināms, ka dzīvos ar bērnu vienā mājsaimniecībā;
- 7) pušu vardarbību pret bērnu vai bērna vecāku.

(5) Par tiesas sēdi paziņo pusēm un uz tiesas sēdi uzaicina bāriņtiesas pārstāvi. Ja tiesa uzskata par nepieciešamu precizēt bāriņtiesas sniegtās ziņas, tā noskaidro bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi. Otrās puses neierašanās nav šķērslis jautājuma izskatīšanai.

(6) Ja prasījumos par saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību tiesa pēc lietas dalībnieka lūguma vai savas iniciatīvas konstatē, ka saskarsmes tiesības īstenojamās saskarsmes personas klātbūtnē, tā pieaicina saskarsmes personu piedalīties tiesas sēdē. Tiesa noskaidro, vai saskarsmes persona piekrit, ka saskarsmes tiesības īstenojamās tās klātbūtnē.

(7) Tiesa vai tiesnesis izskata puses lūgumu un pieņem lēmumu mēneša laikā no lūguma saņemšanas dienas. Lēmums izpildāms nekavējoties. Lēmums zaudē spēku, ja attiecīgajā prasījumā tiek pieņemts cits lēmums vai spriedums.

(8) Tiesneša lēmums par šā panta otrajā daļā minēto prasījumu nav pārsūdzams. Par tiesas lēmumu lietā par šā panta trešajā daļā minētajiem prasījumiem var iesniegt blakus sūdzību.

244.¹¹ pants. Pušu izlīgums

(1) Lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām, puses ir tiesīgas slēgt izlīgumu.

(2) Izlīgums apstiprināms, tiesai pēc savas iniciatīvas pieprasot attiecīgās bāriņtiesas atzinumu vai uzaicinot tās pārstāvi piedalīties tiesas sēdē.

244.¹² pants. Tiesas nolēmums lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām

(1) Lietās, kas izriet no saskarsmes tiesībām, papildus šā likuma 193. pantā vai 230. pantā noteiktajam tiesas nolēmumā norāda:

- 1) ziņas par bērnu — vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu;
- 2) saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību, laiku un vietu;
- 3) ja nepieciešams, pušu pienākumus un izdevumu sadali starp pusēm saskarsmes tiesību īstenošanai;
- 4) ja nepieciešams, Civillikuma 182. pantā minētos ierobežojumus;
- 5) ja nepieciešams, citus pušu pienākumus.

(2) Lietās, kas izriet no aizgādības tiesībām, papildus šā likuma 193. vai 230. pantā noteiktajam tiesas nolēmumā norāda ziņas par bērnu — vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu.

(3) Lietās, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām, tiesa nolēmumā brīdina puses, ka tad, ja spriedums netiks izpildīts labprātīgi, tiks piemērots naudas sods saskaņā ar šo likumu, tiks izlemts jautājums par aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu un puse saskaņā ar Krimināllikumu būs atbildīga par ļaunprātīgu nolēmuma nepildīšanu.

244.¹³ pants. Prasījumi, kas izriet no saskarsmes tiesību izmantošanas nolēmuma izpildes neiespējamības

(1) Ja tiesu izpildītājs saskaņā ar šā likuma 620.²⁷ pantu konstatē, ka nolēmuma izpilde nav iespējama, piedzinējs var lūgt tiesu pārskatīt nolēmumā noteikto saskarsmes tiesību izmantošanas laiku un vietu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto lūgumu iesniedz tiesā, kura taisījusi nolēmumu lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, vai kuras darbības teritorijā izpildāms nolēmums, ja nav iespējama ārvalsts nolēmuma vai ārvalsts tiesas vai iestādes izsniegtā šā likuma 540. panta 7.¹ punktā norādītā izpildu dokumenta izpilde.

(3) Tiesa pieprasa no bāriņtiesas, kura saskaņā ar šā likuma 620.²⁶ pantu izvērtējusi parādnieka rīcību, informāciju par bērna dienas režīmu.

(4) Tiesa, saņēmusi informāciju, ka bāriņtiesai nav iespējams noskaidrot bērna dienas režīmu, jo bērna atrašanās vieta nav zināma, pieņem lēmumu par bērna vai parādnieka un bērna meklēšanu ar policijas palīdzību.

(5) Lūgumu par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu izskata tiesas sēdē, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Otras puses neierašanās nav šķērslis pieteikuma izskatīšanai.

(6) Tiesa pēc savas iniciatīvas vai ieinteresēto personu lūguma pieprasa, lai tiesu izpildītājs, kurš saskaņā ar šā likuma 620.²⁷ pantu konstatējis, ka nolēmuma izpilde nav iespējama, sniedz informāciju par izpildu lietā konstatētajiem apstākļiem, tai skaitā nolēmuma izpildīšanas šķēršļiem.

(7) Tiesa uzaicina tiesas sēdē piedalīties bāriņtiesas pārstāvi, kā arī psihologu, ja bāriņtiesa to ir pieaicinājusi vai ja tiesa to uzskata par nepieciešamu.

(8) Ja tiesa pēc lietas dalībnieka lūguma vai savas iniciatīvas konstatē, ka saskarsmes tiesības īstenojamās saskarsmes personas klātbūtnē, tā pieaicina saskarsmes personu piedalīties tiesas sēdē. Tiesa noskaidro, vai saskarsmes persona piekrīt, ka saskarsmes tiesības īstenojamās tās klātbūtnē.

(9) Tiesa nolēmumu par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu pieņem mēneša laikā, ja ārkārtēji apstākļi to nepadara neiespējamu. Lēmums izpildāms nekavējoties.

(10) Tiesa, konstatējusi, ka pastāv apstākļi, kas apgrūtina nolēmuma izpildi vai padara to neiespējamu, nolēmumā par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu bērna interesēs var noteikt citu saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību.

(11) Ja saskarsmes tiesību īstenošana nav iespējama citādi kā iekļūstot telpās un paredzams, ka tiesu izpildītājs netiks ielaists telpās, par kurām ir ziņas, ka tajās atrodas bērns, tiesa nolēmumā par saskarsmes tiesību laika un vietas pārskatīšanu bērna interesēs var norādīt, ka telpas atveramas piespiedu kārtā. Šādā gadījumā tiesa nolēmumā norāda attiecīgo telpu adresi un laika periodu, kad telpas drīkst atvērt piespiedu kārtā.

(12) Ja tiesa nolēmumā par saskarsmes tiesību laika un vietas pārskatīšanu bērna interesēs norādījusi, ka telpas atveramas piespiedu kārtā, nolēmumu pasludina, atbildētājam klāt neesot, un nolēmumu atbildētājam nosūta pēc tam, kad pagājis nolēmumā norādītais laika periods telpu atvēršanai piespiedu kārtā.

(13) Ja tiesa konstatē, ka apstākļi ir tik būtiski mainījušies, ka nav iespējams pieņemt nolēmumu par spriedumā noteiktā saskarsmes tiesību laika un vietas pārskatīšanu, tiesa noraida piedzinēja lūgumu un informē piedzinēju par viņa tiesībām iesniegt jaunu prasību tiesā vispārējā kārtībā. Par būtisku apstākļu maiņu nav uzskatāma saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas maiņa, ja saskarsmes tiesības saglabājas iepriekšējā apjomā.

(14) Nolēmums par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu nav pārsūdzams. Par tiesas lēmumu, ar kuru noraidīts piedzinēja lūgums par pagaidu lēmumā noteiktā saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu, var iesniegt blakus sūdzību.

244.¹⁴ pants. Tiesas sprieduma sekas

Ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, mainās apstākļi, katra puse ir tiesīga iesniegt jaunu prasību tiesā vispārējā kārtībā.”

22. Papildināt likumu ar 249.³ un 249.⁴ pantu šādā redakcijā:

“249.³ pants. Pagaidu lēmums

(1) Pēc puses lūguma tiesa vai tiesnesis pieņem lēmumu, ar kuru nosaka aizliegumu bērna izvešanai no valsts uz laiku līdz sprieduma taisīšanai lietā par bērna izcelšanās noteikšanu.

(2) Lūgumu par aizliegumu bērna izvešanai no valsts izskata tiesas sēdē.

(3) Bāriņtiesas pārstāvis pēc tiesas pieprasījuma sniedz ziņas par bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi, un citus pierādījumus, kuriem ir nozīme lietā.

(4) Par tiesas sēdi paziņo pusēm un uz tiesas sēdi uzaicina bāriņtiesas pārstāvi. Ja tiesa uzskata par nepieciešamu precizēt bāriņtiesas sniegtās ziņas, tā noskaidro bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi. Otrās puses neierašanās nav šķērslis jautājuma izskatīšanai.

(5) Tiesa vai tiesnesis izskata puses lūgumu un pieņem lēmumu mēneša laikā no lūguma saņemšanas dienas. Lēmums izpildāms nekavējoties. Lēmums zaudē spēku, ja attiecīgajā prasījumā tiek pieņemts cits lēmums vai spriedums.

(6) Par tiesas lēmumu minētajā prasījumā var iesniegt blakus sūdzību.

249.⁴ pants. Bāriņtiesas atzinums

Lietā par paternitātes atzīšanas apstrīdēšanu tiesa pēc savas iniciatīvas vai ieinteresēto personu lūguma pieprasa attiecīgās bāriņtiesas atzinumu un var uzaicināt tās pārstāvi piedalīties tiesas sēdē.”

23. Papildināt 250.²⁰ panta otro daļu ar vārdiem “pamatojot savu lūgumu”.

24. Papildināt 250.²³ panta otrās daļas 10. punktu ar vārdiem “pamatojot savu lūgumu”.

25. 250.²⁵ pantā:

izteikt panta nosaukumu un pirmo daļu šādā redakcijā:

“250.²⁵ pants. Lietu izskatīšana rakstveida procesā, sprieduma sastādīšana un tā noraksta nosūtīšana

(1) Ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.²⁶ pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu.”;

izslēgt otro daļu;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pēc puses rakstveida lūguma sprieduma norakstu nekavējoties nosūta pa pastu vai, ja tas iespējams, citā veidā saskaņā ar šajā likumā noteikto tiesas dokumentu piegādāšanas un izsniegšanas kārtību.”

26. Izteikt 250.²⁶ pantu šādā redakcijā:

“250.²⁶ pants. Lietu iztiesāšana tiesas sēdē

Tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesa var lietu iztiesāt tiesas sēdē arī pēc savas iniciatīvas. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.”

27. Izteikt 260. pantu šādā redakcijā:

“260. pants. Pieteikuma saturs

(1) Pieteikumā norāda Civillikuma 162.—169. pantā minētos apstākļus.

(2) Pieteikumam pievieno bāriņtiesas lēmumus par personas atzīšanu par adoptētāju un adopcijas atbilstību bērna interesēm.

(3) Ja pieteicējs ir ārvalstnieks vai ārvalstī dzīvojoša persona, pieteikumam pievieno adopcijas lietu un atbildīgā ministra izdotu spēkā esošu adopcijas atļauju.”

28. Papildināt likumu ar 260.¹ pantu šādā redakcijā:

“260.¹ pants. Pierādījumu izprasīšana no bāriņtiesas

Tiesa pēc lietas ierosināšanas, ja nepieciešams, izprasa no bāriņtiesas pierādījumus, kas apstiprina Civillikuma 162.—169. pantā minētos apstākļus.”

29. 261. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Lietas izskatīšanā pieaicina bāriņtiesu, kas lēmusi par adopcijas atbilstību bērna interesēm, un adoptējamo, ja nepieciešams viņu noklausīties tiesas sēdē un viņš ir sasniedzis 12 gadu vecumu.”;

izslēgt trešo daļu.

30. 262. pantā:

papildināt otro daļu ar vārdiem “par adoptētājiem un anulētu ierakstu par bērna bijušajiem vecākiem”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Bērna bijušajiem vecākiem tiesa paziņo, ka attiecīgajā dzimšanas reģistrā anulēts ieraksts par bērna vecākiem.”

31. Papildināt 263. panta pirmo daļu ar vārdiem un skaitli “vai pēc pilngadīgā adoptētā pieteikuma (Civillikuma 175. pants)”.

32. Izslēgt 267. panta otrajā daļā vārdus “un ekspertam”.

33. Papildināt 423. panta pirmo daļu ar vārdiem un skaitli “bet lietās, kas skar bērnu, 15 dienu laikā no dienas, kad viņam nosūtīts apelācijas sūdzības noraksts”.

34. Izteikt 437. panta trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Jautājumu par sprieduma izskaidrošanu izskata rakstveida procesā, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Vienlaikus ar paziņojumu tiesa nosūta lietas dalībniekiem pieteikumu par sprieduma izskaidrošanu.”

35. Izteikt 438. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Pieteikumu izskata rakstveida procesā, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Vienlaikus ar paziņojumu tiesa, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai, nosūta lietas dalībniekiem pieteikumu par sprieduma izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos, tā izpildes veida vai kārtības grozīšanu.”

36. Izteikt 442. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Blakus sūdzību var iesniegt 10 dienu laikā no lēmuma pasludināšanas dienas, ja šajā likumā nav noteikts citādi. Termiņš, līdz kuram iesniedzama blakus sūdzība par lēmumu, kas pieņemts rakstveida procesā, vai par procesuālām darbībām ārpus tiesas sēdes, skaitāms no dienas, kad lēmums izsniegts. Ja pasludināts saīsināts lēmums, blakus sūdzības iesniegšanas termiņš skaitāms no dienas, kad izsniegts pilns lēmums.”

37. Izteikt 447.¹ panta otrās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Šādā gadījumā šā likuma 230. pantā noteikto motīvu daļu var neiekļaut.”

38. 449. pantā:

aizstāt otrajā daļā vārdu “pieņemšanas” ar vārdu “izsniegšanas”;

papildināt ceturto daļu ar tekstu šādā redakcijā:

“Ja Augstākā tiesa pārsūdzēto lēmumu par blakus sūdzību pilnīgi vai daļēji atceļ vai groza, drošības nauda atmaksājama. Ja blakus sūdzību noraida, drošības naudu neatmaksā.”

39. Papildināt 454. panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja spriedums taisīts rakstveida procesā, pārsūdzēšanas termiņu skaita no sprieduma sastādīšanas dienas.”

40. Aizstāt 485.¹ panta pirmajā daļā vārdus un skaitli “Padomes regulas Nr. 4/2009” ar vārdiem un skaitļiem “Padomes 2008. gada 18. decembra regulas (EK) Nr. 4/2009 par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās (turpmāk — Padomes regula Nr. 4/2009)”.

41. 540. pantā:

papildināt pantu ar 2.¹ punktu šādā redakcijā:

“2¹) tiesas vai tiesnešu nolēmumi administratīvo pārkāpumu lietās;”;

papildināt pantu ar 7.¹ punktu šādā redakcijā:

“7¹) ārvalsts tiesas vai kompetentās iestādes izsniegta apliecība saskaņā ar Padomes regulas Nr. 2201/2003 41. panta 1. punktu;”;

izslēgt 8. punktā skaitļus un vārdus “41. panta 1. punktu vai”.

42. 543. panta pirmajā daļā:

papildināt 8. punktu ar vārdiem “vai nolēmums lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām”;

papildināt daļu ar 9., 10. un 11. punktu šādā redakcijā:

“9) ziņas par saskarsmes personu, kuras klātbūtnē īstenojamas saskarsmes tiesības (fiziskajām personām — vārdu, uzvārdu, personas kodu un adresi, juridiskajām personām — nosaukumu, juridisko adresi un reģistrācijas numuru), ja nolēmumā lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, noteikta saskarsmes persona, kuras klātbūtnē īstenojama saskarsme, un minētā persona nav bāriņtiesas pārstāvis vai bāriņtiesas pilnvarota persona;

10) ziņas par vietu, kurā īstenojamas saskarsmes tiesības, ja nolēmumā lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, saskarsmes īstenošanai noteikta vieta, kas nav bāriņtiesas telpas;

11) ziņas par telpu atvēršanu piespiedu kārtā — adresi un laika periodu, kad telpas atveramas —, ja tiesa nolēmumā par saskarsmes tiesību izmantošanas laiku un vietas pārskatīšanu noteikusi, ka telpas atveramas piespiedu kārtā (šā likuma 244.¹³ panta vienpadsmitā daļa).”

43. Aizstāt 549. panta 2.² daļā vārdus un skaitļus “vai šā likuma 540. panta 8. punktā norādītais izpildu dokuments” ar vārdiem un skaitļiem “izpildu dokuments lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, vai šā likuma 540. panta 7.¹ vai 8. punktā norādītais izpildu dokuments”.

44. Izteikt 552. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Ja tiek konstatēts, ka parādnieks sniedzis nepatiesas ziņas, tiesu izpildītājs nosūta iesniegumu prokuroram.”

45. Izslēgt 555. panta pirmās daļas trešajā teikumā vārdus un skaitļus “bērna nogādāšanu atpakaļ uz valsti, kurā ir viņa dzīvesvieta, izņemot gadījumu, kad izpildei saņemts šā likuma 540. panta 8. punktā minētais izpildu dokuments, kurā nav norādīts nolēmuma labprātīgas izpildes termiņš”.

46. Aizstāt 559. panta pirmajā daļā vārdus un skaitli “vai 620.¹⁶ pantu” ar skaitļiem un vārdiem “620.¹⁶, 620.²² vai 620.²⁹ pantu”.

47. 560. panta pirmajā daļā:

papildināt 9. punktu pēc vārda “dzīvesvieta” ar vārdiem “vai lietā, kas izriet no aizgādības tiesībām”;

papildināt daļu ar 10. punktu šādā redakcijā:

“10) akts par nolēmuma nepildīšanu lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, nosūtīts bāriņtiesai.”

48. Papildināt 562. panta pirmo daļu ar 14. punktu šādā redakcijā:

“14) šā likuma 560. panta pirmās daļas 10. punktā minētajā gadījumā — līdz brīdim, kad spēkā stājies bāriņtiesas lēmums vai saņemts bāriņtiesas izvērtējums.”

49. Papildināt 563. panta pirmo daļu ar 9.² punktu šādā redakcijā:

“9²) atteikta ārvalsts nolēmuma lietā, kas izriet no saskarsmes vai aizgādības tiesībām, vai šā likuma 540. panta 7.¹ punktā norādītā izpildu dokumenta izpilde;”

50. 565. pantā:

izteikt pirmās daļas 7. punktu šādā redakcijā:

“7) ja lietā par bērna nogādāšanu atpakaļ uz valsti, kurā ir viņa dzīvesvieta, vai lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, tiesu izpildītājs konstatē, ka bērna atrašanās vieta ir ārpus tās apgabaltiesas darbības teritorijas, pie kuras pastāv šis tiesu izpildītājs, vai ārvalstī;”

papildināt pirmo daļu ar 9., 10. un 11. punktu šādā redakcijā:

“9) ja izpildu lietā, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām, piedzinējs atkārtoti neierodas tiesu izpildītāja noteiktajā laikā, lai saņemtu vai satiktos ar bērnu;

10) ja parādniekam saistībā ar nolēmumu nepildīšanu lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, pārtrauktas aizgādības tiesības;

11) ja tiesu izpildītājs saskaņā ar šā likuma 620.²⁷ pantu konstatē, ka nolēmuma izpilde nav iespējama.”;

papildināt pantu ar 2.² daļu šādā redakcijā:

“(2²) Ja izpildu lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, tiesu izpildītājs konstatējis, ka tiesas nolēmums tiek pildīts, kā arī ir segti sprieduma izpildes izdevumi, izpildu dokumentu izsniedz piedzinējam.”

51. Papildināt 569. panta 1.¹ daļu ar 3. punktu šādā redakcijā:

“3) lietās, kas izriet no aizgādības tiesībām.”

52. Aizstāt 620.¹⁰ panta ceturtajā daļā skaitļus un vārdus “(565. panta pirmās daļas 7. un 8. punkts)” ar skaitļiem un vārdiem “(565. panta pirmās daļas 7. un 8. punkts un 620.¹³ panta trešā daļa)”.

53. 620.¹¹ pantā:

papildināt pantu ar jaunu pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Tiesu izpildītājs, stājoties pie izpildes šā likuma 555. pantā noteiktajā kārtībā, paziņo parādniekam par pienākumu izpildīt nolēmumu 10 dienu laikā. Ja piedzinējs izpildu dokumentu iesniedz izpildei atkārtoti pēc tam, kad tiesu izpildītājs to viņam izsniedzis saskaņā ar šā likuma 620.¹³ panta trešo daļu, paziņojumu nesūta.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par otro daļu.

54. 620.¹³ pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Vienlaikus ar šā likuma 620.¹² panta pirmajā daļā minētās informācijas nosūtīšanu tiesu izpildītājs, ja tas nepieciešams nolēmuma izpildei, dod rīkojumu bāriņtiesai pēc bērna atrašanās vietas 15 dienu laikā no rīkojuma saņemšanas dienas noskaidrot bērna dienas režīmu un informēt par to tiesu izpildītāju.”;

papildināt otrās daļas pirmo teikumu pēc vārda “Bāriņtiesa” ar vārdu “nekavējoties”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Tiesu izpildītājs, saņēmis no bāriņtiesas vai policijas informāciju par bērna atrašanās vietu, kas ir tās apgabaltiesas darbības teritorijā, pie kuras nepastāv šis tiesu izpildītājs, izdara par to atzīmi izpildu dokumentā, norādot ziņas par bērna atrašanās vietu, un nekavējoties izsniedz izpildu dokumentu piedzinējam, izskaidrojot viņam tiesības iesniegt izpildu dokumentu izpildei atbilstoši šā likuma 549. panta noteikumiem.”;

izslēgt ceturto daļu.

55. 620.¹⁴ pantā:

izslēgt pirmajā daļā vārdus “vai ceturtajā”;

izteikt ceturtais daļas trešo teikumu šādā redakcijā:

“Policijas pārstāvji nodrošina sabiedrisko kārtību un tiesu izpildītāja rīkojumu ievērošanu.”;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja tiesu izpildītājs netiek ielaists telpās, par kurām ir ziņas, ka tajās atrodas bērns, tās tiek atvērtas piespiedu kārtā, klātesot policijas pārstāvim. Ja telpās netiek sastapta neviena persona, kas vecāka par septiņiem gadiem, tiesu izpildītājs pēc telpu piespiedu atvēršanas, neaparakstot telpās esošo mantu, gādā par šo telpu drošu aizvēršanu un aizzīmogošanu. Tiesu izpildītājs pie attiecīgā nekustamā īpašuma vai telpām atstāj paziņojumu ar uzaicinājumu ierasties tiesu izpildītāja birojā, lai saņemtu telpu atslēgas. Par darbībām, kas saistītas ar telpu piespiedu atvēršanu, tiesu izpildītājs izdara atzīmi aktā.”

56. Aizstāt 620.¹⁶ panta ceturtajā daļā vārdus “lietas dalībniekiem” ar vārdiem “pusēm un bāriņtiesai”.

57. Papildināt likumu ar 74.⁴ un 74.⁵ nodaļu šādā redakcijā:

“74.⁴ nodaļa

Nolēmumu izpildīšana lietās, kas izriet no aizgādības tiesībām

620.¹⁷ pants. Paziņojums par pienākumu izpildīt nolēmumu

Paziņojumu par pienākumu nodot bērnu piedzinējam 15 dienu laikā tiesu izpildītājs nosūta vai izsniedz parādniekam šā likuma 555. pantā noteiktajā kārtībā. Paziņojumā tiesu izpildītājs brīdina parādnieku par šajā nodaļā paredzētajām sekām, kas radīsies, ja nolēmums netiks izpildīts.

620.¹⁸ pants. Civilprocesuālās sekas, kas rodas, ja parādnieks neizpilda nolēmumu

(1) Ja parādnieks tiesu izpildītāja paziņojumā norādītajā termiņā nav izpildījis nolēmumu, tiesu izpildītājs nosūta par to informāciju rajona (pilsētas) tiesai, kura pieņēmusi nolēmumu lietā, kas izriet no aizgādības tiesībām, vai kuras darbības teritorijā izpildāms ārvalsts nolēmums.

(2) Tiesnesis pēc šā panta pirmajā daļā minētās informācijas saņemšanas uzliek parādniekam naudas sodu līdz 1500 *euro*.

(3) Jautājumu par naudas soda uzlikšanu izskata rakstveida procesā.

(4) Tiesneša lēmuma par naudas soda uzlikšanu norakstu nosūta parādniekam.

(5) Parādnieks 10 dienu laikā pēc tiesneša lēmuma noraksta saņemšanas var lūgt tiesnesi, kurš naudas sodu uzlicis, atbrīvot viņu no naudas soda vai samazināt tā apmēru. Šo iesniegumu izskata rakstveida procesā.

(6) Naudas sods piedzenams no parādnieka valsts ienākumos.

(7) Naudas soda samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma izpildīt nolēmumu.

620.¹⁹ pants. Bērna dienas režīma noskaidrošana

(1) Ja tas nepieciešams nolēmuma izpildei, tiesu izpildītājs dod rīkojumu bāriņtiesai pēc bērna atrašanās vietas 15 dienu laikā no rīkojuma saņemšanas dienas noskaidrot bērna dienas režīmu un informēt par to tiesu izpildītāju.

(2) Bāriņtiesa nekavējoties informē tiesu izpildītāju par ziņām, kuras attiecas uz bērnu un viņa atrašanās vietu un kuras tā ieguvusi, izpildot šā panta pirmajā daļā noteikto rīkojumu. Ja nav iespējams minētās ziņas iegūt, bāriņtiesa par to informē tiesu izpildītāju.

(3) Tiesu izpildītājs, saņēmis informāciju, ka bērna atrašanās vieta nav zināma, saskaņā ar šā likuma 569. pantu lūdz tiesnesi pieņemt lēmumu par bērna vai bērna un parādnieka meklēšanu ar policijas palīdzību un aptur izpildu lietvedību.

(4) Tiesu izpildītājs, saņēmis no bāriņtiesas vai policijas informāciju par bērna atrašanās vietu, kas ir tās apgabaltiesas darbības teritorijā, pie kuras nepastāv šis tiesu izpildītājs, izdara par to atzīmi izpildu dokumentā, norādot ziņas par bērna atrašanās vietu, un nekavējoties izsniedz izpildu dokumentu piedzinējam, izskaidrojot viņam tiesības iesniegt izpildu dokumentu izpildei atbilstoši šā likuma 549. panta noteikumiem.

620.²⁰ pants. Bērna nodošana piedzinējam

(1) Saņēmis šā likuma 620.¹⁹ panta pirmajā daļā minēto informāciju, tiesu izpildītājs nosaka vietu un laiku, kur un kad bērns tiks nodots piedzinējam, un par to paziņo piedzinējam, bāriņtiesai un policijai pēc bērna atrašanās vietas, dodot rīkojumu to pārstāvjiem piedalīties piespiedu izpildē. Bāriņtiesa pēc sava ieskata nolēmuma piespiedu izpildē pieaicina psihologu.

(2) Par vietu un laiku, kur un kad bērns tiks nodots piedzinējam, tiesu izpildītājs parādnieku neinformē.

(3) Bērns nododams piedzinējam pēc iespējas ātrāk.

(4) Ja tiesu izpildītāja noteiktajā laikā un vietā piedzinējs neierodas, tiesu izpildītājs bērna nodošanu atliek. Ja piedzinējs arī atkārtoti neierodas noteiktajā laikā un nav paziņojis neierašanās iemeslu vai arī nav ieradies tāda iemesla dēļ, kuru tiesu izpildītājs neatzīst par attaisnojošu, piedzinējam izpildu dokumentu izsniedz atpakaļ bez izpildes.

(5) Bērna nodošanā piedalās tiesu izpildītājs, bāriņtiesas un policijas pārstāvji, kā arī psihologs, ja bāriņtiesa to ir pieaicinājusi. Tiesu izpildītāja rīkojumā noteiktajā vietā un laikā bāriņtiesas pārstāvis sadarbībā ar psihologu, ja tāds ir pieaicināts, veic pārrunas ar parādnieku vai citām personām, pie kurām atrodas bērns, lai pārliecinātu tās atdot bērnu piedzinējam, kā arī lai sagatavotu bērnu nodošanai piedzinējam. Policijas pārstāvji nodrošina sabiedrisko kārtību un tiesu izpildītāja rīkojumu ievērošanu.

(6) Ja tiesu izpildītājs netiek ielaists telpās, par kurām ir ziņas, ka tajās atrodas bērns, tās tiek atvērtas piespiedu kārtā, klātesot policijas pārstāvim. Ja telpās netiek sastapta neviena persona, kas vecāka par septiņiem gadiem, tiesu izpildītājs pēc telpu piespiedu atvēršanas, neaprakstot telpās esošo mantu, gādā par šo telpu drošu aizvēršanu un aizzīmogošanu. Tiesu izpildītājs pie attiecīgā nekustamā īpašuma vai telpām atstāj paziņojumu ar uzaicinājumu ierasties tiesu izpildītāja birojā, lai saņemtu telpu atslēgas. Par darbībām, kas saistītas ar telpu piespiedu atvēršanu, tiesu izpildītājs izdara atzīmi aktā.

(7) Par bērna nodošanu piedzinējam tiesu izpildītājs izdara atzīmi aktā, norādot, ka nolēmums ir izpildīts.

620.²¹ pants. Tiesu izpildītāja rīcība, ja bērnu nav iespējams nodot piedzinējam

Ja bāriņtiesai nav iespējams iegūt šā likuma 620.¹⁹ pantā minēto informāciju vai bērna nodošana piedzinējam nenotiek, jo tiesu izpildītāja noteiktajā vietā un laikā bērns nav sastaps, tiesu izpildītājs sastāda par to aktu un nosūta to prokuratūrai, lai tā izlemtu jautājumu par kriminālprocesa uzsākšanu pret parādnieku sakarā ar viņa ļaunprātīgu izvairīšanos no nolēmuma izpildes, kā arī nosūta aktu bāriņtiesai parādnieka rīcības izvērtēšanai un aptur izpildu lietvedību.

620.²² pants. Ārvalsts nolēmuma izpildes atteikums vai atlikšana

(1) Parādnieks var lūgt rajona (pilsētas) tiesu, kuras darbības teritorijā izpildāms ārvalsts nolēmums lietā, kas izriet no aizgādības tiesībām, atlikt nolēmuma izpildi vai atteikt tā izpildi, jo notikusi būtisku apstākļu maiņa.

(2) Par būtisku apstākļu maiņu šā panta izpratnē uzskata:

- 1) bāriņtiesas norikota psihologa atzinumu par to, ka bērna nodošana piedzinējam neatbilst bērna interesēm;
- 2) to, ka piedzinējs neizrāda interesi par saiknes atjaunošanu ar bērnu.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto lūgumu var iesniegt, ja kopš nolēmuma lietā, kas izriet no aizgādības tiesībām, ir pagājis vairāk nekā gads.

(4) Pieteikumu izskata tiesas sēdē, iepriekš par to paziņojot pusēm un bāriņtiesai. Pušu neierašanās nav šķērslis pieteikuma izskatīšanai.

(5) Lēmumā par nolēmuma izpildes atlikšanu tiesa norāda parādnieka un piedzinēja pienākumus laikā, kamēr nolēmuma izpilde atlikta, un, ja nepieciešams, — arī kārtību, kādā atjaunojama saikne starp bērnu un piedzinēju.

(6) Lēmums izpildāms nekavējoties. Par tiesas lēmumu var iesniegt blakus sūdzību. Blakus sūdzības iesniegšana neaptur lēmuma izpildi.

74.⁵ nodaļa

Nolēmumu izpildīšana lietās, kas izriet no saskarsmes tiesībām

620.²³ pants. Paziņojums par pienākumu izpildīt nolēmumu

(1) Ja nolēmumā (tajā skaitā šā likuma 540. panta 7.¹ punktā norādītajā izpildu dokumentā un šā likuma 244.¹³ pantā noteiktajā kārtībā pieņemtā tiesas nolēmumā par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu, ja tiesa nav noteikusi telpu atvēršanu piespiedu kārtā) ir noteikta piedzinēja saskarsmes tiesību īstenošanas kārtība, laiks un vieta, tiesu izpildītājs šā likuma 555. pantā noteiktajā kārtībā nosūta parādniekam paziņojumu par pienākumu izpildīt nolēmumu tajā noteiktajā kārtībā, laikā un vietā. Ja nolēmumā laiks un vieta nav noteikta, tiesu izpildītājs nosaka izpildes vietu un izpildes laiku saprātīgā termiņā, bet ne vēlāk kā pēc divām nedēļām, ja no nolēmuma neizriet citādi. Paziņojumā tiesu izpildītājs brīdina parādnieku par šajā nodaļā paredzētajām sekām, kas rodas nolēmuma neizpildes gadījumā.

(2) Ja nolēmumā noteikts, ka saskarsmes tiesības īstenojamas noteiktā vietā vai saskarsmes personas vai bāriņtiesas pārstāvja, vai bāriņtiesas pilnvarotas personas klātbūtnē vai noteiktā vietā un saskarsmes personas vai bāriņtiesas pārstāvja, vai bāriņtiesas pilnvarotas personas klātbūtnē, par nolēmuma izpildes laiku un vietu tiesu izpildītājs paziņo arī saskarsmes personai, bāriņtiesai un noteiktās vietas telpu lietotājam, dodot rīkojumu saskarsmes personai vai bāriņtiesas pārstāvim, vai bāriņtiesas pilnvarotai personai piedalīties izpildē un rīkojumu noteiktās vietas telpas lietotājam nodrošināt iekļūšanu noteiktajā vietā.

620.²⁴ pants. Akts par nolēmuma izpildīšanu vai nepildīšanu

(1) Ja tiesu izpildītāja noteiktajā laikā un vietā parādnieks nodrošina piedzinēja saskarsmi ar bērnu atbilstoši nolēmumā noteiktajai saskarsmes tiesību īstenošanas kārtībai, tiesu izpildītājs sastāda aktu par to, ka nolēmums tiek pildīts. Ja tiesu izpildītāja norādītajā laikā un vietā bērns nav sastopams un parādnieks nav paziņojis iemeslu, kādēļ bērns nav sastopams, vai paziņojis iemeslu, kuru tiesu izpildītājs neatzīst par attaisnojošu, vai parādnieks atsakās nolēmumu izpildīt

tāda iemesla dēļ, kuru tiesu izpildītājs neatzīst par attaisnojošu, tiesu izpildītājs sastāda aktu par nolēmuma nepildīšanu.

(2) Ja tiesu izpildītāja norādītajā laikā un vietā bērns nav sastopams, bet parādnieks ir paziņojis iemeslu, kādēļ bērns nav sastopams, un tiesu izpildītājs atzīst šo iemeslu par attaisnojošu vai parādnieks atsakās nolēmumu izpildīt tāda iemesla dēļ, kuru tiesu izpildītājs atzīst par attaisnojošu, tiesu izpildītājs sastāda aktu par nolēmuma nepildīšanu attaisnojošiem iemesliem un nosaka jaunu nolēmuma izpildes laiku un vietu.

620.²⁵ pants. Civilprocesuālās sekas, kas rodas, ja parādnieks neizpilda nolēmumu

(1) Aktu par nolēmuma nepildīšanu tiesu izpildītājs nosūta rajona (pilsētas) tiesai, kura pieņēmusi nolēmumu lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, vai kuras darbības teritorijā izpildāms ārvalsts nolēmums vai šā likuma 540. panta 7.¹ punktā norādītais izpildu dokuments.

(2) Tiesnesis pēc šā panta pirmajā daļā minētā akta saņemšanas uzliek parādniekam naudas sodu līdz 1500 *euro*.

(3) Jautājumu par naudas soda uzlikšanu izskata rakstveida procesā.

(4) Tiesneša lēmuma par naudas soda uzlikšanu norakstu nosūta parādniekam.

(5) Parādnieks 10 dienu laikā pēc tiesneša lēmuma noraksta saņemšanas var lūgt tiesnesi, kurš naudas sodu uzlicis, atbrīvot viņu no naudas soda vai samazināt tā apmēru. Šo iesniegumu izskata rakstveida procesā.

(6) Naudas sods piedzenams no parādnieka valsts ienākumos.

(7) Naudas soda samaksa neatbrīvo parādnieku no pienākuma izpildīt nolēmumu.

620.²⁶ pants. Tiesu izpildītāja rīcība, ja bērns nav iespējams nodot piedzinējam

Ja pēc tam, kad izskatīts jautājums par naudas soda uzlikšanu (620.²⁵ pants), parādnieks nepilda tiesu izpildītāja saskaņā ar šā likuma 620.²³ pantā noteikto kārtību atkārtoti doto rīkojumu par pienākumu izpildīt nolēmumu un par to atkārtoti saskaņā ar šā likuma 620.²⁴ panta pirmo daļu ir sastādīts akts par nolēmuma nepildīšanu, tiesu izpildītājs nosūta minēto aktu prokuratūrai, lai tā izlemtu jautājumu par kriminālprocesa uzsākšanu pret parādnieku sakarā ar viņa ļaunprātīgu izvairīšanos no nolēmuma izpildes, kā arī nosūta aktu bāriņtiesai parādnieka rīcības izvērtēšanai un aptur izpildu lietvedību.

620.²⁷ pants. Izpildu dokumenta izsniegšana piedzinējam

Ja pēc izpildu lietvedības atjaunošanas parādnieks turpina nolēmumu nepildīt vai pastāv citi apstākļi, kas apgrūtina nolēmuma izpildi vai padara to neiespējamu, tiesu izpildītājs izsniedz izpildu dokumentu atpakaļ piedzinējam, informējot to par viņa tiesībām saskaņā ar šā likuma 244.¹³ pantu lūgt tiesu pārskatīt saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību.

620.²⁸ pants. Kārtība, kādā izpilda nolēmumu par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu, ja tiesa noteikusi telpu atvēršanu piespiedu kārtā

(1) Tiesu izpildītājs, stājoties pie šā likuma 244.¹³ pantā noteiktajā kārtībā pieņemtā tiesas nolēmuma par saskarsmes tiesību izmantošanas laika un vietas pārskatīšanu izpildes, ievērojot nolēmumā norādīto adresi un laika periodu, kurā telpas drīkst atvērt piespiedu kārtā, nosaka laiku un vietu, kad un kur bērns tiks nodots piedzinējam saskarsmes īstenošanai, un paziņo par to:

- 1) piedzinējam, izsniedzot viņam paziņojumu pret parakstu vai nosūtot paziņojumu ierakstītā pasta sūtījumā, vai pārsūtot to ar Tieslietu ministrijas starpniecību un informējot viņu par piedzinēja pienākumu būt klāt pie izpildu darbībām;
- 2) saskarsmes personai, kuras klātbūtnē saskaņā ar nolēmumā noteikto ir īstenojamas saskarsmes tiesības, dodot rīkojumu šai personai piedalīties izpildē;
- 3) bāriņtiesai pēc bērna atrašanās vietas, dodot rīkojumu tās pārstāvim piedalīties piespiedu izpildē. Bāriņtiesa pēc sava ieskata nolēmuma piespiedu izpildē pieaicina psihologu;

4) policijai pēc bērna atrašanās vietas, dodot rīkojumu tās pārstāvim piedalīties piespiedu izpildē.

(2) Par vietu un laiku, kur un kad bērns tiks nodots piedzinējam saskarsmes īstenošanai, tiesu izpildītājs parādnieku neinformē.

(3) Tiesu izpildītāja rīkojumā noteiktajā vietā un laikā bāriņtiesas pārstāvis sadarbībā ar psihologu, ja tāds ir pieaicināts, veic pārrunas ar parādnieku vai citām personām, pie kurām atrodas bērns, lai pārliecinātu atdot bērnu piedzinējam saskarsmes īstenošanai. Policijas pārstāvji nodrošina sabiedrisko kārtību un tiesu izpildītāja rīkojumu ievērošanu.

(4) Ja tiesu izpildītājs netiek ielaists tiesas nolēmumā norādītajās telpās, tās tiek atvērtas piespiedu kārtā. Ja telpās netiek sastapta neviena persona, kas vecāka par septiņiem gadiem, tiesu izpildītājs pēc telpu piespiedu atvēršanas, neaprakstot telpās esošo mantu, gādā par šo telpu drošu aizvēršanu un aizzīmogošanu. Tiesu izpildītājs pie attiecīgā nekustamā īpašuma vai telpām atstāj paziņojumu ar uzaicinājumu ierasties tiesu izpildītāja birojā, lai saņemtu telpu atslēgas. Par darbībām, kas saistītas ar telpu piespiedu atvēršanu, tiesu izpildītājs izdara atzīmi aktā.

(5) Ja bērns tiek nodots piedzinējam, tiesu izpildītājs sastāda aktu par nolēmuma izpildīšanu.

(6) Ja saskarsmes tiesības īstenojamās noteiktā vietā vai saskarsmes personas klātbūtnē citā vietā, kas nav izpildes vieta, bērns tiek nodots bāriņtiesas pārstāvim vai saskarsmes personai, lai tā kopā ar piedzinēju nogādātu bērnu saskarsmes izmantošanai noteiktajā vietā. Tiesu izpildītājs sastāda aktu par nolēmuma izpildīšanu, norādot personu, kurai bērns nodots.

(7) Ja, izpildot šajā pantā norādītās darbības, bērnu nebija iespējams nodot piedzinējam, tiesu izpildītājs pabeidz izpildu lietu bez izpildes un informē piedzinēju par viņa tiesībām saskaņā ar šā likuma 244.¹³ pantu lūgt tiesu pārskatīt saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību.

620.²⁹ pants. Ārvalsts nolēmuma izpildes atlikšana vai atteikums

(1) Parādnieks var lūgt rajona (pilsētas) tiesu, kuras darbības teritorijā izpildāms ārvalsts nolēmums vai ārvalsts tiesas vai iestādes izsniegtais šā likuma 540. panta 7.¹ punktā norādītais izpildu dokuments, atlikt nolēmuma izpildi vai atteikt tā izpildi, jo notikusi būtisku apstākļu maiņa.

(2) Par būtisku apstākļu maiņu šā panta pirmās daļas izpratnē uzskata bāriņtiesas norīkota psihologa atzinumu, kas apliecina, ka bērns iebilst pret viņa nodošanu piedzinējam saskarsmes īstenošanai.

(3) Šā panta pirmajā daļā minēto lūgumu var iesniegt, ja kopš nolēmuma lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, ir pagājis vairāk nekā gads.

(4) Pieteikumu izskata tiesas sēdē, iepriekš par to paziņojot pusēm un bāriņtiesai. Pušu neierašanās nav šķērslis pieteikuma izskatīšanai.

(5) Lēmumā par nolēmuma izpildes atlikšanu tiesa norāda parādnieka un piedzinēja pienākumus laikā, kamēr nolēmuma izpilde atlikta, un, ja nepieciešams, — arī kārtību, kādā atjaunojama saikne starp bērnu un piedzinēju.

(6) Lēmums izpildāms nekavējoties. Par tiesas lēmumu var iesniegt blakus sūdzību. Blakus sūdzības iesniegšana neaptur lēmuma izpildi.”

58. Papildināt 637. pantu ar 3.¹ daļu šādā redakcijā:

“(3¹) Ārvalsts tiesas nolēmums lietās par uzturlīdzekļu piedziņu, ar kuru groza jau agrāk pieņemtu nolēmumu par uzturlīdzekļu piedziņu, pamatojoties uz to, ka ir mainījušies apstākļi, nav uzskatāms par nesavienojamu spriedumu šā panta otrās daļas 4. un 5. punkta izpratnē.”

59. Izteikt 638. panta 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Pieteikumu lietā par ārvalsts tiesas nolēmuma par uzturlīdzekļu piedziņu atzīšanu vai izpildes pasludināšanu Eiropas Savienības un starptautiskos līgumos paredzētajos gadījumos, izmantojot attiecīgajos tiesību aktos norādītās veidlapas, var iesniegt vai pārsūtīt ar sadarbības nodrošināšanai iecelto Latvijas centrālo iestāžu starpniecību.”

60. Izteikt 644.¹ panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Pieteikumu izskata rakstveida procesā, iepriekš par to paziņojot lietas dalībniekiem. Vienlaikus ar paziņojumu tiesa, nosakot termiņu paskaidrojuma iesniegšanai, nosūta lietas dalībniekiem pieteikumu par sprieduma izpildes atlikšanu, sadalīšanu termiņos, tā izpildes veida vai kārtības grozīšanu.”

61. Papildināt pārejas noteikumus ar 111. punktu šādā redakcijā:

“111. Izpildu lietās par nolēmumu, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, izpildi, kuras ievestas līdz šā likuma 74.⁴ un 74.⁵ nodaļas spēkā stāšanās dienai, tiesu izpildītājs pēc minēto nodaļu spēkā stāšanās nosūta šā likuma 620.¹⁷ pantā vai 620.²³ pantā noteikto paziņojumu un turpmāko nolēmumu izpildi veic attiecīgajā nodaļā noteiktajā kārtībā. Ja izpildu lietā par nolēmuma, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, izpildi tiesa saskaņā ar šā likuma 620. pantu uzlikusi naudas sodu, tas ieskaitāms naudas sodā, kas uzlikts saskaņā ar šā likuma 620.¹⁸ vai 620.²⁵ pantu.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

274. 172L/12 Grozījumi Civillikumā

Izdarīt Civillikumā šādus grozījumus:

1. Izslēgt 22. pantā vārdu “Civilprocesa”.
2. Izslēgt 163. panta ceturtais daļas 1. punktā vārdu “tišiem”.
3. Izslēgt 169. panta ceturto daļu.
4. Papildināt 181. panta trešo daļu ar vārdiem “(saskarsmes tiesība)”.

5. 182. pantā:

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“Tiesa, ciktāl tas atbilst bērna interesēm, saskarsmes tiesību var ierobežot, turklāt, ja nepieciešams, noteikt, ka ar bērnu drīkst tikt tikai saskarsmes personas klātbūtnē vai bāriņtiesas ieteiktā noteiktā vietā, vai noteikt pienākumu noteiktā laikā kopā ar bērnu ierasties bāriņtiesā. Ja tiesa konstatē, ka ar bērnu drīkst tikt tikai saskarsmes personas klātbūtnē, un puses nevar vienoties par saskarsmes personu vai bāriņtiesa nepiekrīt pušu izvēlei attiecībā uz saskarsmes personu, saskarsmes tiesību īsteno bāriņtiesas pārstāvja vai bāriņtiesas pilnvarotas personas klātbūtnē. Tiesa var uz laiku atņemt saskarsmes tiesību, ja saskarsme kaitē bērna interesēm un kaitējums citādi nav novēršams.”;

papildināt pantu ar jaunu ceturto daļu šādā redakcijā:

“Saskarsmes persona ir fiziskā persona, kuras klātbūtnē, ja tā piekrīt, īsteno saskarsmes tiesību. Saskarsmes persona var būt arī juridiskā persona, kas nodrošina speciālista klātbūtni saskarsmes tiesības īstenošanas laikā.”

6. 203. pantā:

papildināt pantu ar jaunu trešo daļu šādā redakcijā:

“Aizgādības tiesības vecākam var tikt pārtrauktas arī gadījumos, kad vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības, nepildot tiesas nolēmumu lietā, kas izriet no aizgādības vai saskarsmes tiesībām, ja tas nodara būtisku kaitējumu bērnam un ja nepastāv otram vecākam šķēršļi īstenot bērna aprūpi.”;

papildināt līdzšinējo trešo daļu pēc vārdiem “šā panta pirmajā” ar vārdiem “vai trešajā”;
aizstāt līdzšinējā ceturtajā daļā vārdus “trešajā daļā” ar vārdiem “ceturtajā daļā”.

7. Aizstāt 217. panta otrās daļas 1. punktā skaitli “358.” ar skaitli “358.¹”.

8. Izslēgt 219. pantā vārdus “abu dzimumu”.

9. Izteikt 222. pantu šādā redakcijā:

“**222.** Bez vecāku aizgādības palikušam bērnam ieceļams aizbildnis. Tiklīdz kādai personai ir informācija par gadījumu, kad nepilngadīgajam ieceļams aizbildnis, tā paziņo par to attiecīgajai bāriņtiesai. Ja kāda no šā likuma 235. un 236. pantā minētajām personām nevar uzņemties aizbildnību, bāriņtiesa lemj par citu ārpusģimenes aprūpes veidu.”

10. Aizstāt 224. panta pirmajā daļā vārdus “bērnam nodibināma aizbildnība, bet, ja tās zaudē tikai viens vecāks, aizbildnība nodibināma gadījumos, kad tas nepieciešams bērna interesēs” ar vārdiem “bērnam nodibināma aizbildnība vai bāriņtiesa lemj par citu ārpusģimenes aprūpes veidu, bet, ja tās zaudē tikai viens vecāks, aizbildnība nodibināma vai bāriņtiesa lemj par citu ārpusģimenes aprūpes veidu gadījumos, kad tas nepieciešams bērna interesēs”.

11. Izteikt 226. pantu šādā redakcijā:

“**226.** Kad viens no vecākiem mirst, otrs joprojām paliek par savu nepilngadīgo bērnu dabisko aizbildni, bet viņam ir pienākums izdalīt mirušā mantu saskaņā ar mantojuma tiesību noteikumiem, kā arī izdot vai pienācīgi nodrošināt bērniem pienākošos mantas daļu.

Tas no vecākiem, kura atsevišķā aizgādībā atrodas bērns, dodoties jaunā laulībā, ir pakļauts vispārējiem noteikumiem par aizbildnību.”

12. Aizstāt 230. pantā vārdus “pielaižami izpildīt savus aizbildņa pienākumus bez bāriņtiesas apstiprinājuma” ar vārdiem “nekavējoties jāapstiprina bāriņtiesai”.

13. Izteikt 232. pantu šādā redakcijā:

“**232.** Testamentā ieceltos aizbildņus bāriņtiesa var apstiprināt, tikai pārliecinājusies par viņu atbilstību aizbildņa pienākumu pildīšanai.”

14. Aizstāt 236. pantā vārdus “atlaiž no aizbildņa amata likumisku iemeslu dēļ” ar vārdiem “atlaiž vai atceļ no aizbildņa pienākumu pildīšanas”.

15. Aizstāt 237. pantā vārdus “pagaidu aizbildni” ar vārdiem “aizbildni uz laiku”.

16. 238. pantā:

izslēgt pirmajā teikumā vārdus “pēc likuma vai testamenta”;
papildināt trešo teikumu pēc vārda “Tomēr” ar vārdiem “vecāku testamentā ieceltie aizbildņi, kurus vēl nav apstiprinājusi bāriņtiesa,”;

uzskatīt panta pirmo un otro teikumu par panta pirmo daļu un trešo teikumu — par panta otro daļu.

17. Izteikt 239. un 240. pantu šādā redakcijā:

“**239.** Aizbildņus iecēļ ar bāriņtiesas lēmumu, pamatojoties uz personas iesniegumu, pēc tam, kad izvērtēta attiecīgās personas atbilstība aizbildņa pienākumu pildīšanai.

240. Visos gadījumos bāriņtiesai ir pienākums izvērtēt par aizbildni iecelamās personas atbilstību aizbildņa pienākumu pildīšanai.”

18. Izteikt 242. pantu šādā redakcijā:

“**242.** Par aizbildņiem nevar būt:

- 1) personas, ko vecāki testamentā noraidījuši no aizbildnības pār saviem palikušajiem nepilngadīgajiem;
- 2) personas, kuru intereses acīm redzami runā pretim svarīgām aizbilstamā interesēm;
- 3) tās bāriņtiesas locekļi, kura uzrauga attiecīgo aizbildnību;
- 4) nepilngadīgas personas;
- 5) personas, kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu, — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
- 6) personas, kuras sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību, — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;
- 7) personas, kuras atceltas no aizbildņa pienākumu pildīšanas nekārtīgas aizbildņa pienākumu izpildīšanas dēļ;
- 8) personas, kurām atņemts audžuģimenes vai viesģimenes statuss, jo tās nav pildījušas pienākumus atbilstoši bērna interesēm;
- 9) personas, kurām ar tiesas spriedumu atņemtas aizgādības tiesības;
- 10) personas, kurām tiesa ir piemērojusi Krimināllikumā noteiktos medicīniska rakstura piespiedu līdzekļus par nepieskaitāmības stāvokli izdarītu Krimināllikumā paredzētu noziedzīgu nodarījumu;
- 11) ārvalstnieki, izņemot gadījumus, kad aizbildnība piekrīt bērna radniekiem vai personām, kuras atrodas ar nepilngadīgo nedalītā saimniecībā.”

19. Izslēgt 243. pantu.

20. Aizstāt 244. pantā vārdus “kavē kādas” ar vārdu “nepieļauj”.

21. Izteikt ceturrtās nodaļas pirmās apakšnodaļas IV iedaļu šādā redakcijā:

“IV. Aizbildņa pienākums

245. Aizbildņa pienākums ir sabiedriska pienākums.

246. Par aizbildni iecel personu, kurai piemīt aizbildņa pienākuma pildīšanai nepieciešamās spējas un īpašības.

247. Kas uzņēmis aizbildņa pienākumu, tas nevar bez pamatota iemesla vēlāk lūgt, lai viņu no tā atsvabina.

Par pamatotiem iemesliem uzskata faktiskus šķēršļus, kas liedz iespēju aizbildnim aprūpēt bērnu, vai tādus iemeslus, kuru dēļ aizbildņa atsvabināšana no aizbildņa pienākuma atbilst bērna interesēm.

248. Tas, kas pieņēmis novēlējumu pēc tā paša testamenta, ar kuru viņš iecelts par aizbildni, var atteikties no aizbildņa pienākuma tikai dēļ bērna interesēm.

249. Kas pamatota iemesla dēļ lūdz sevi atsvabināt no aizbildņa pienākuma, tam jāpaziņo bāriņtiesai.

250. Kaut arī aizbildnis ir lūdzis sevi atsvabināt no aizbildņa pienākuma, viņš atbild par visu, kas noticis aizbildnībā no tā laika, kad attiecīgā bāriņtiesa viņam par iecelšanu paziņojusi, līdz laikam, kamēr bāriņtiesa viņu no tā ar lēmumu atsvabina.

251. Kamēr apspriež par aizbildni ieceltā uzdoto atteikšanās iemeslu pamatotību, bāriņtiesai pēc iespējas jāapsargā nepilngadīgā intereses un, ja vajadzīgs, jārikojas atbilstoši šā likuma 222. panta noteikumiem.”

22. Izteikt 253. pantu šādā redakcijā:

“**253.** Ja aizbildnim un aizbilstamajam rodas domstarpības, aizbildnis un aizbilstamais to atrisināšanai var vērsties bāriņtiesā.”

23. Izteikt 255., 256. un 257. pantu šādā redakcijā:

“**255.** Aizbildnim sevišķi jāgādā par sava aizbilstamā audzināšanu ar tādu pašu rūpību, ar kādu apzinīgi vecāki gādātu par savu bērnu audzināšanu. Aizbildnis pats var uzņemties audzināšanu vai arī uzticēt to kādai citai personai, kurai uz to ir vajadzīgās spējas. Bet arī šajā pēdējā gadījumā aizbildnim jāuzrauga audzināšana.

256. Nepilngadīgā audzināšanas mērķis ir līdz ar gādību par viņa veselību viņu tikumiski un garīgi attīstīt samērā ar viņa spējām un tieksmēm.

257. Nepilngadīgā izglītības un nākamā dzīvesveida izvēles ziņā sevišķi jāievēro viņa vecāku griba, ja tā bijusi izteikta.

Ja vecāku atstātie rīkojumi neatbilst aizbilstamā interesēm, aizbildnis var ar bāriņtiesas piekrišanu no tiem atkāpties.”

24. 258. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“Aizbilstamā uzturam var izlietot vienīgi nepieciešamos līdzekļus, sedzot patēriņu no viņa mantas ienākumiem un samērojot ar tiem visus izdevumus, lai daļu no šiem ienākumiem, ja vien iespējams, vēl ietaupītu. Ja rodas šaubas, aizbildnis lūdz bāriņtiesas padomu. Bāriņtiesa, izvērtējusi apstākļus, samazina izdevumus un cenšas atrast trūkstošos līdzekļus.”;

izslēgt otrajā daļā vārdu “sevišķas”.

25. Izteikt 270. pantu šādā redakcijā:

“**270.** Pēc aizbildnības pieņemšanas aizbildnis vispirms noskaidro nepilngadīgā mantas sastāvu un sastāda tās sarakstu. Sarakstu izgatavo vienā eksemplārā — oriģinālū glabā bāriņtiesā, bet kopiju izsniedz aizbildnim.”

26. Izslēgt 272. pantu.

27. Izslēgt 277. pantu.

28. Izteikt 299. pantu šādā redakcijā:

“**299.** Ja aizbildnis aizbilstamā lietās piesaistījis citas personas, tad viņš atbild par šo personu darbību.”

29. Aizstāt 301. panta otrajā daļā vārdus “izdod aizbildnim apliecību par gada norēķina pareizību” ar vārdiem “apstiprina gada norēķinu”.

30. Izteikt 303. pantu šādā redakcijā:

“**303.** Visi aizbildņa izdevumi nepilngadīgā mantas pārvaldībai sedzami no attiecīgās mantas ienākumiem.”

31. Izteikt pirmās daļas ceturtais nodaļas pirmās apakšnodaļas VII iedaļas nosaukumu šādā redakcijā:

“VII. Līdzzaibidņi”.

32. Papildināt 316. pantu ar teikumu šādā redakcijā:

“Ja nepilngadīgajam ir iecelts aizbildnis ar ierobežotu rīcībspēju, bāriņtiesa ieceļ aizbilstamajam līdzzaibidni, kurš pārstāv aizbilstamo mantiskajās attiecībās tādā apjomā, kādā tiesa ir ierobežojusi aizbildņa rīcībspēju.”

33. Izslēgt 321. panta otro daļu.

34. Izteikt 329. pantu šādā redakcijā:

“**329.** Ja bez aizbildņiem, kam uzlikta visa aizbildnība, ieceļ vēl sevišķo aizbildni kādai atsevišķai darbībai (267. un 268. p.) vai tāda nekustamā īpašuma pārvaldībai, kurš atrodas tālumā, tad šis aizbildnis rīkojas atsevišķi no citiem un viens pats atbild par visu savu darbību un nolaidību.”

35. Izslēgt 332. panta otro daļu.

36. Izslēgt 333. panta otro daļu.

37. Izteikt 334. pantu šādā redakcijā:

“**334.** Bāriņtiesa, ja nepieciešams, dod aizbildnim norādījumus par bērna mantas pārvaldību un bērna interešu aizsardzību.”

38. 337. pantā:

aizstāt 1. punktā vārdu “nepilngadīgo” ar vārdiem “bez vecāku aizgādības palikušo bērnu”;
izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

“3) kad nepietiekami pārliecinās par tās personas atbilstību aizbildņa pienākumu pildīšanai, kura iecelta par aizbildni;”

39. Izslēgt 340. pantu.

40. 341. pantā:

izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

“2) ja viņu ar bāriņtiesas lēmumu atlaiž no aizbildņa pienākumu pildīšanas sakarā ar nespēju pamatotu iemeslu dēļ pildīt aizbildņa pienākumus;”;

aizstāt 3. punktā vārdu “amata” ar vārdiem “pienākumu pildīšanas”.

41. Izteikt 343. pantu šādā redakcijā:

“**343.** Šķēršļi, kas pagaidām neatļauj izpildīt aizbildņa pienākumus, nedod aizbildnim tiesību pavisam atteikties pildīt savus pienākumus. Līdz tāda šķēršļa novēršanai bāriņtiesa, ja nepieciešams, ieceļ aizbildni uz laiku.”

42. Izteikt 346. pantu šādā redakcijā:

“**346.** Bāriņtiesas tiesība atcelt aizbildni attiecas uz visiem aizbildņiem, tajā skaitā arī uz testamentā ieceltajiem aizbildņiem.”

43. Aizstāt 349. pantā vārdus “var izsargāties no visām nokavējuma sekām, nododot šo mantu bāriņtiesas glabāšanā” ar vārdiem “nekavējoties par to ziņo bāriņtiesai”.

44. Aizstāt 397.¹ pantā vārdu “kopmanta” (attiecīgā locījumā) ar vārdiem “kopīga manta” (attiecīgā locījumā).

45. Papildināt 416. pantu ar septīto daļu šādā redakcijā:

“Ierakstot zemesgrāmatā īpašuma tiesības valstij uz nekustamo īpašumu, kas atzīts par bezmantinieka mantu, vienlaikus tiek dzēstas uz šo īpašumu ierakstītās parādu saistības, apgrūtinājumi un aizlieguma atzīmes.”

46. 659. pantā:

izslēgt ievaddaļā vārdus “pēc savas iniciatīvas vai”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“Teinteresētajai personai tās taisītie mantojuma apsardzības izdevumi sedzami no mantojuma.”

47. Aizstāt 666. pantā vārdus “mantojuma apliecību” ar vārdiem “mantojuma apliecību vai Eiropas mantošanas apliecību”.

48. Aizstāt 705. panta otrajā daļā vārdus “mantojuma apliecību” ar vārdiem “mantojuma apliecību vai Eiropas mantošanas apliecību”.

49. Papildināt 784. pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“Ja bāriņtiesa noraida testamentā iecelto aizbildni (231. un 232. p.), testaments pats par sevi zaudē spēku šajā daļā.”

50. 1922. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “neatraidāmiem mantiniekiem” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgajiem”;

aizstāt otrajā daļā vārdus “neatraidāmam mantiniekam” ar vārdiem “neatņemamās daļas tiesīgajam”.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

275. 173L/12 Grozījumi Bāriņtiesu likumā

Izdarīt Bāriņtiesu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 15. nr.; 2007, 3. nr.; 2009, 2., 13., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193., 205. nr.; 2011, 112., 132. nr.; 2012, 200. nr.; 2013, 112., 188. nr.; 2014, 41., 98. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 4. pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks, bāriņtiesas loceklis un bāriņtiesas darbinieki, pildot amata pienākumus, ievēro bāriņtiesas darbinieku profesionālās ētikas normas. Bāriņtiesas darbinieku profesionālās ētikas normas nosaka attiecīgās pašvaldības dome vai attiecīgā bāriņtiesa, saskaņojot tās ar pašvaldības domi.”

2. 5. pantā:

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Bāriņtiesa ne retāk kā reizi gadā sniedz attiecīgās pašvaldības domei pārskata ziņojumu par savu darbību. Pārskata ziņojums ir publicējams pašvaldības mājaslapā.”;

papildināt pantu ar sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Pašvaldībai ir pienākums nodrošināt mērķtiecīgi organizētu konsultatīvu, izglītojošu un psiholoģisku atbalstu bāriņtiesas priekšsēdētājam, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniekam un bāriņtiesas locekļiem, lai pilnveidotu viņu profesionālo kompetenci un profesionālās darbības kvalitāti.”

3. Papildināt 9. pantu ar trešo, ceturto un piekto daļu šādā redakcijā:

“(3) Pašvaldības dome ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms bāriņtiesas priekšsēdētāja, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieka vai bāriņtiesas locekļa pilnvaru termiņa beigām ievēlē bāriņtiesas sastāvā personu, kura līdz šajā likumā noteikto pienākumu pildīšanas uzsākšanai apgūst šā likuma 10. panta ceturtajā daļā minēto mācību programmu.

(4) Organizējot bāriņtiesas priekšsēdētāja amata vēlēšanas, attiecīgās pašvaldības dome izprasa no Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas atzinumu par bāriņtiesas darbību pēdējo triju gadu periodā.

(5) Ievēlot bāriņtiesas priekšsēdētāju, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku vai bāriņtiesas locekli, pašvaldības domes pienākums ir pieprasīt ziņas no Sodurēģistra, lai pārliecinātos par personas atbilstību šā likuma 11. panta 2., 3., 4., 5. un 6. punktā minētajām prasībām. Pašvaldības domes pienākums ir minētās ziņas par bāriņtiesas priekšsēdētāju atkārtoti pārbaudīt ne retāk kā reizi gadā.”

4. 10. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Par bāriņtiesas priekšsēdētāju un bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku var ievēlēt personu:

- 1) kura ir Latvijas Republikas pilsonis vai nepilsonis;
- 2) kura sasniegusi 30 gadu vecumu;
- 3) kura ieguvusi vismaz akadēmisko maģistra grādu vai profesionālo maģistra grādu un atbilstošu profesionālo kvalifikāciju vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 7. līmenim atbilstošu kvalifikāciju

pedagoģijā, psiholoģijā, medicīnā, sociālajā darbā vai tiesību zinātnē un kurai ir ne mazāk kā piecu gadu darba stāžs attiecīgajā specialitātē;

- 4) kura prot valsts valodu augstākajā līmenī;
- 5) kurai ir nevainojama reputācija.

(2) Par bāriņtiesas locekli var ievēlēt personu:

- 1) kura ir Latvijas Republikas pilsonis vai nepilsonis;
- 2) kura sasniegusi 30 gadu vecumu;
- 3) kura ieguvusi vismaz akadēmisko bakalaura grādu vai profesionālo bakalaura grādu un atbilstošu profesionālo kvalifikāciju vai citu Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajam Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6. līmenim atbilstošu kvalifikāciju pedagoģijā, psiholoģijā, medicīnā, sociālajā darbā vai tiesību zinātnē un kurai ir ne mazāk kā triju gadu darba stāžs attiecīgajā specialitātē;
- 4) kura prot valsts valodu augstākajā līmenī;
- 5) kurai ir nevainojama reputācija.”;

izteikt trešās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Ja persona par bāriņtiesas priekšsēdētāju, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku vai bāriņtiesas locekli tiek ievēlēta pirmo reizi, tā sešu mēnešu laikā pēc ievēlēšanas apgūst šā likuma 10. panta ceturtajā daļā minēto mācību programmu.”;

papildināt pantu ar piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja bāriņtiesas sastāvā ievēlētās personas nav apguvušas šā likuma 10. panta ceturtajā daļā minēto mācību programmu, tad līdz brīdim, kad bāriņtiesas priekšsēdētājs un vismaz trīs bāriņtiesas locekļi to ir apguvuši, pienākumus turpina pildīt iepriekšējais bāriņtiesas sastāvs.”

5. Aizstāt 15. pantā vārdus “Bāriņtiesas priekšsēdētājs un bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks” ar vārdiem “Bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks un bāriņtiesas loceklis”.

6. Papildināt 16. pantu ar 9. punktu šādā redakcijā:

- “9) fotografēt, filmēt un iegūt skaņu ierakstus, ja bērna dzīves apstākļu pārbaudē atklājas, ka bērns atrodas dzīvībai un veselībai bīstamos apstākļos.”

7. Papildināt 17. pantu ar 11. punktu šādā redakcijā:

- “11) izvērtē, vai vecāks ļaunprātīgi izmanto savas tiesības, kā arī informē tiesu izpildītāju par izvērtējuma rezultātiem vai pieņemtajiem lēmumiem, ja saņemts no tiesu izpildītāja akts par to, ka lietā, kas izriet no aizgādības tiesībām, tiesu izpildītāja noteiktajā laikā un vietā bērns nav sastaps, vai arī saņemts akts par nolēmuma nepildīšanu lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām.”

8. 18. pantā:

izteikt 3. punktu šādā redakcijā:

- “3) nosūta konsultācijas saņemšanai pie ģimenes ārsta, psihologa vai cita speciālista:
 - a) bērnu, ja bērna vecāki vai aizbildnis nepiekrīt konsultācijas saņemšanai,
 - b) personu, ar kuru bērnam ir tiesības uzturēt personiskas attiecības un tiešus kontaktus, vai personu, ar kuru bērns dzīvo nedalītā saimniecībā.”;

izslēgt 4. un 5. punktā vārdus “kuriem nav noteikta invaliditāte”.

9. Papildināt 22. pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Bāriņtiesa, ierosinot lietu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, veic riska novērtēšanu (vecāka līdzatkarība, problēmas neatzīšana u.tml.), informē vecāku par sekām un uzdod viņam sadarbībā ar sociālo dienestu noteiktā termiņā novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus. Ja vecāks šajā termiņā kavējas novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus un bērna palikšana ģimenē var radīt draudus bērna dzīvībai un veselībai, bāriņtiesa lemj par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam un bērna šķiršanu no ģimenes.”

10. Papildināt 23. pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Bāriņtiesa pirms vienpersoniska lēmuma pieņemšanas par bērna šķiršanu no ģimenes primāri izvērtē iespējas novērst dzīvības un veselības apdraudējumu bērnam, paliekot ģimenē, un, ja to nav iespējams novērst ar līdzekļiem (pagaidu aizsardzība pret vardarbību, bērna nodošana citas personas, ar kuru bērnam ir emocionāla saikne, īslaicīgā aprūpē drošos apstākļos u.tml.), kuri mazāk ierobežo bērna tiesības uzaugt ģimenē, tā lemj par bērna šķiršanu no ģimenes.”

11. Papildināt 47. pantu ar 6. punktu šādā redakcijā:

“6) ne retāk kā reizi gadā atkārtoti pārbauda šā likuma 11. pantā minētās ziņas par bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieku un bāriņtiesas locekli.”

12. 48. pantā:

papildināt pirmo daļu ar tekstu šādā redakcijā:

“Bāriņtiesas sēdes tiek fiksētas protokolā. Bāriņtiesas sēdēs ir tiesības izmantot skaņu ierakstu.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Pašvaldības dome nodrošina juridisko atbalstu lēmuma sagatavošanā, kā arī šā likuma VII un VIII nodaļā noteikto uzdevumu izpildē, ja bāriņtiesas sastāvā nav ievēlēta persona, kurai ir augstākā izglītība tiesību zinātnē un jurista kvalifikācija.”

13. Aizstāt 49. panta trešajā daļā skaitli un vārdus “22. panta trešo daļu” ar skaitli un vārdiem “22. panta ceturto daļu”.

14. Papildināt likumu ar 49.¹ pantu šādā redakcijā:

“49.¹ pants. Lēmuma, ar kuru bērnu šķir no vecāka, aizbildņa vai audžuģimenes, izņemot vienpersonisku bāriņtiesas lēmumu, izpildes nodrošināšana

(1) Lēmuma izpildi, ar kuru bērnu šķir no vecāka, aizbildņa vai audžuģimenes, nodrošina bērna dzīvesvietā.

(2) Bāriņtiesa vienojas ar lēmuma rezolutīvajā daļā norādīto personu par veidu, kādā labprātīgi izpildāms lēmums, ievērojot bērna labākās intereses.

(3) Ja šā panta otrajā daļā minētā vienošanās netiek panākta, bāriņtiesas pārstāvis sadarbībā ar psihologu veic pārrunas ar lēmuma rezolutīvajā daļā norādīto personu par labprātīgu lēmuma izpildi, ievērojot bērna labākās intereses, un informē šo personu, ka tiks veikta lēmuma piespiedu izpilde, ja tas netiks izpildīts labprātīgi.

(4) Bāriņtiesa paziņo policijai pēc bērna dzīvesvietas par vietu un laiku, kad notiks šajā pantā minētā lēmuma piespiedu izpilde, un pieaicina tās pārstāvjus piedalīties šā lēmuma piespiedu izpildē.

(5) Lēmuma rezolutīvajā daļā norādītā persona par lēmuma piespiedu izpildes laiku netiek informēta.

(6) Šajā pantā minētā lēmuma piespiedu izpildē bērna dzīvesvietā piedalās psihologs, bāriņtiesas un policijas pārstāvji. Bāriņtiesas loceklis sadarbībā ar psihologu veic pārrunas ar lēmuma rezolutīvajā daļā norādīto personu un citām personām, kas atrodas bērna dzīvesvietā, aicinot tās izpildīt lēmumu labprātīgi.

(7) Policijas pārstāvji lēmuma, ar kuru bērnu šķir no vecāka, aizbildņa vai audžuģimenes, piespiedu izpildē nodrošina sabiedrisko kārtību un bāriņtiesas rīkojumu ievērošanu.

(8) Ja bāriņtiesas pārstāvis netiek ielaists bērna dzīvesvietā, par kuru ir ziņas, ka tajā atrodas bērns, telpas tiek atvērtas piespiedu kārtā, klātesot policijas pārstāvim.”

15. Papildināt likumu ar 50.¹ pantu šādā redakcijā:

“50.¹ pants. Pēc tiesas pieprasījuma sniegtās ziņas un citi pierādījumi

Lai tiesa līdz sprieduma taisīšanai varētu pieņemt pagaidu lēmumu par bērna dzīvesvietu, bērna aprūpes kārtību, saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību un aizliegumu izvest bērnu no valsts, bāriņtiesa pēc tiesas pieprasījuma sniedz savā rīcībā esošās ziņas un citus pierādījumus par:

- 1) personas dzīves apstākļiem;
- 2) bērna viedokli, ja bērns ir spējīgs to formulēt, ņemot vērā viņa vecumu un brieduma pakāpi;
- 3) bērna saskarsmi ar vecākiem un citām personām, kas dzīvo vai ir zināms, ka dzīvos ar bērnu vienā mājsaimniecībā;
- 4) bērna veselības aprūpi un izglītību;
- 5) personas sadarbību ar sociālo dienestu;
- 6) personām, kas dzīvo vai ir zināms, ka dzīvos ar bērnu vienā mājsaimniecībā;
- 7) personas vardarbību pret bērnu vai bērna vecāku.”

16. Papildināt 53. pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ja bāriņtiesai nav iespējams nodrošināt pietiekamu personu skaitu, kas var nodrošināt lemtspējīgu bāriņtiesas sastāvu, tad bāriņtiesa šajā likumā noteikto uzdevumu izpildē sadarbojas ar citu bāriņtiesu.”

17. Izteikt 58. pantu šādā redakcijā:

“58. pants. Atzinuma, ziņu un citu pierādījumu sniegšana tiesai

(1) Atzinumu tiesai šā likuma 50. pantā minētajos gadījumos, kā arī ziņas un citus pierādījumus tiesai šā likuma 50.¹ pantā minētajos gadījumos sniedz bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā ir deklarēta bērna vecāku dzīvesvieta.

(2) Ja bērna vecāku dzīvesvieta ir deklarēta dažādu pašvaldību administratīvajās teritorijās, atzinumu tiesai par saskarsmes tiesību izmantošanas kārtību un atsevišķas aizgādības noteikšanu vai šā likuma 50.¹ pantā minētās ziņas un citus pierādījumus sniedz tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā ir deklarēta tā vecāka dzīvesvieta, pie kura bērns dzīvo.

(3) Atzinumu tiesai par kārtību, kādā īstenojamas bērna saskarsmes tiesības ar brāļiem, māsām, vecvecākiem, kā arī citām personām, ar kurām bērns ilgu laiku ir dzīvojis nedalītā saimniecībā, vai arī šā likuma 50.¹ pantā minētās ziņas un citus pierādījumus, ja tie nepieciešami saistībā ar šajā daļā minētajām tiesībām, sniedz tā bāriņtiesa, kuras darbības teritorijā dzīvo bērns un vecāki. Minētā bāriņtiesa pieprasa lietas izskatīšanai nepieciešamās ziņas un citus pierādījumus no tās bāriņtiesas, kuras darbības teritorijā ir tās personas dzīvesvieta, kura vērsusies tiesā ar attiecīgu prasību.”

18. Papildināt likuma VI nodaļu ar 59.⁴ pantu šādā redakcijā:

“59.⁴ pants. Saskarsmes tiesību īstenošana bāriņtiesas pārstāvja klātbūtnē

Ja saskaņā ar tiesas nolēmumu lietā, kas izriet no saskarsmes tiesībām, minētās tiesības īstenojamās bāriņtiesas pārstāvja vai bāriņtiesas pilnvarotas personas klātbūtnē, saskarsmes tiesības īstenojamās tās bāriņtiesas pārstāvja klātbūtnē vai tās bāriņtiesas pilnvarotas personas klātbūtnē, kuras darbības teritorijā īstenojamās saskarsmes tiesības.”

19. Izslēgt 83. panta pirmajā daļā vārdus “atbilstoši Civilprocesa likumam”.

20. Izteikt 88. panta pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ja uzreiz pēc attiecīgās informācijas saņemšanas aprakstīt mantu nav iespējams, bāriņtiesa liecinieku klātbūtnē izdara aizzīmogošanu, aizzīmogojot lietu glabātavas, iesaiņojumus, kurās lietas sasaiņotas, vai gadījumā, ja mantojamā manta ir nekustamais īpašums, aizzīmogojot pašu īpašumu. Visas ar aizzīmogošanu saistītās darbības ieraksta aktā, kuru sastāda atbilstoši šā likuma 83. panta pirmajai, trešajai un ceturtajai daļai.”

21. Papildināt pārejas noteikumus ar 11., 12., 13., 14., 15., 16. un 17. punktu šādā redakcijā:

“11. Šā likuma 10. panta pirmās daļas 2. punkta un otrās daļas 2. punkta grozījumus nepiemēro tiem bāriņtiesu priekšsēdētājiem, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietniekiem un bāriņtiesu locekļiem, kuri ir ievēlēti bāriņtiesu sastāvā līdz šo grozījumu spēkā stāšanās dienai.

12. Grozījumi šā likuma 10. panta pirmās daļas 3. punktā un otrās daļas 3. punktā, kas nosaka paaugstinātas kvalifikācijas prasības un darba stāžu attiecīgajā specialitātē bāriņtiesu priekšsēdētāju, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietnieku un bāriņtiesu locekļu ievēlēšanai, stājas spēkā 2021. gada 1. janvārī.

13. Bāriņtiesas priekšsēdētājam, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietniekam vai bāriņtiesas loceklim, kurš neatbilst šā likuma grozījumu 10. panta pirmās daļas 4. punktā un otrās daļas 4. punktā minētajai prasībai, ir tiesības turpināt amata pienākumu pildīšanu gadu pēc šo grozījumu spēkā stāšanās dienas.

14. Šā likuma 10. panta piektā daļa nav attiecināma uz tiem bāriņtiesu priekšsēdētājiem, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietniekiem un bāriņtiesu locekļiem, kuri ir uzsākuši šā likuma 10. panta ceturtajā daļā minēto mācību programmas apguvi līdz attiecīgo grozījumu spēkā stāšanās dienai.

15. Tie bāriņtiesu priekšsēdētāji, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietnieki vai bāriņtiesu locekļi, kuri ir ievēlēti bāriņtiesu sastāvā līdz šā likuma 15. panta grozījumos noteikto amatu savienošanas ierobežojumu spēkā stāšanās dienai un pilda amatus, kuri nav savienojami ar šā likuma 15. pantā noteiktajiem amatu savienošanas ierobežojumiem, mēneša laikā no šā likuma spēkā stāšanās dienas pārtrauc attiecīgā amata pienākumu pildīšanu. Bāriņtiesu priekšsēdētāji, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietnieki vai bāriņtiesu locekļi nav tiesīgi šajā laikposmā skatīt lietas, kas rada pamatotas šaubas par viņu objektivitāti saistībā ar ieņemamajiem amatiem, uz kuriem attiecas šā likuma 15. panta grozījumos noteiktie ierobežojumi. Ja pastāv minētie apstākļi, bāriņtiesu priekšsēdētājiem, bāriņtiesu priekšsēdētāju vietniekiem vai bāriņtiesu locekļiem ir pienākums sevi atstatīt no attiecīgās lietas skatīšanas.

16. Grozījums par šā likuma 16. un 48. panta papildināšanu stājas spēkā ar 2016. gada 1. janvāri.

17. Šā likuma 5. panta sestā daļa stājas spēkā 2016. gada 1. aprīlī.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

276. 174L/12 Grozījumi likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību”

Izdarīt likumā “Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937. gada Civillikuma ģimenes tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un kārtību” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 22./23. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 14. nr.; 2002, 22. nr.; 2005, 8. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2012, 24. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt likuma nosaukumu pēc vārdiem “laiku un” ar vārdu “piemērošanas”.

2. Papildināt 12. pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“Pēc adoptētā lūguma dzimtsarakstu nodaļa var grozīt viņa dzimšanas vietu un dzimšanas datumu atbilstoši sākotnējam ierakstam dzimšanas reģistrā par adoptētā dzimšanas vietu un dzimšanas datumu, ja adopcija, ar kuru adoptētajam mainīta dzimšanas vieta un dzimšanas datums, ir apstiprināta līdz 1993. gada 31. augustam.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

277. 175L/12 Grozījumi likumā “Par zvērinātiem revidentiem”

Izdarīt likumā “Par zvērinātiem revidentiem” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 12. nr.; 2004, 4. nr.; 2007, 10. nr.; 2008, 14. nr.; 2009, 6. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 32., 99. nr.; 2011, 46. nr.; 2012, 56. nr.; 2013, 87., 142., 188. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. panta pirmajā daļā:

papildināt 7. punkta “a” apakšpunktu pēc vārdiem “finanšu pārskati un” ar vārdiem “to sagatavošanā izmantotie normatīvie akti, kā arī”;

izteikt 7. punkta “e” apakšpunktu šādā redakcijā:

“e) zvērināta revidenta viedoklis par to, vai vadības ziņojums atbilst finanšu pārskatam, bet attiecīgos gadījumos — vai konsolidētais ziņojums atbilst konsolidētajam finanšu pārskatam un vai minētais ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta prasībām;”;

papildināt 7. punktu ar “f” un “g” apakšpunktu šādā redakcijā:

“f) zvērināta revidenta viedoklis par to, vai, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par klientu un tā darbības vidi, viņš vadības ziņojumā ir identificējis būtiskas neatbilstības, un norāde par jebkuru šādu būtisku neatbilstību raksturu,

g) zvērināta revidenta viedoklis par to, vai kapitālsabiedrības (ja tās pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū) paziņojumā par korporatīvo pārvaldību ir sniegta informācija saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.¹ panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punktā, kā arī 56.² panta otrās daļas 5. un 6. punktā un trešajā daļā noteiktajām prasībām;”;

izteikt 8. punkta “a” apakšpunktu šādā redakcijā:

“a) normatīvajos aktos noteiktā klienta gada pārskata, arī konsolidētā gada pārskata, pārbaude (revīzija) un revidenta ziņojuma sniegšana;”;

papildināt 8. punktu ar “e” apakšpunktu šādā redakcijā:

“e) normatīvajos aktos noteiktā klienta gada pārskata ierobežotā pārbaude un pārbaudes ziņojuma sniegšana;”;

izteikt 12. punktu šādā redakcijā:

“12) **Latvijā atzītie starptautiskie revīzijas standarti** — Latvijas Zvērinātu revidentu asociācijas apstiprināti Starptautiskās grāmatvežu federācijas izdotie starptautiskie revīzijas standarti, starptautiskie pārbaudes uzdevumu standarti, starptautiskie apliecinājumu uzdevumu standarti, starptautiskie saistīto pakalpojumu standarti, starptautiskie kvalitātes kontroles standarti un ar tiem saistītie paziņojumi un standarti, ciktāl tie attiecas uz revīziju;”;

papildināt daļu ar 17. punktu šādā redakcijā:

“17) **sabiedriskas nozīmes struktūras** — finanšu institūcijas un komercsabiedrības, kuru pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū.”

2. Papildināt likumu ar 28.¹ pantu šādā redakcijā:

“28.¹ pants. Gada pārskata ierobežotā pārbaude

(1) Zvērināts revidents un zvērinātu revidentu komercsabiedrība Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā noteikto gada pārskata ierobežoto pārbaudi veic atbilstoši šā likuma noteikumiem un ievērojot Latvijā atzīto starptautisko revīzijas standartu — starptautisko

pārbaudes uzdevumu standartu — prasības. Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija nosaka kārtību, kurā ir iekļauts pasākumu kopums, tajā skaitā uzņēmumu ienākuma nodokļa summu atbilstības pārbaudes metodika, kas jāveic zvērinātiem revidentiem un zvērinātu revidentu komercsabiedrībām, lai izpildītu šīs daļas prasības.

(2) Pēc gada pārskata ierobežotās pārbaudes pabeigšanas zvērināts revidents sagatavo pārbaudes ziņojumu saskaņā ar Latvijā atzīto starptautisko revīzijas standartu — starptautisko pārbaudes uzdevumu standartu — prasībām.”

3. 29. pantā:

aizstāt ceturtajā daļā vārdus “finanšu institūcijā vai kapitālsabiedrībā, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū” ar vārdiem “sabiedriskas nozīmes struktūrā”;

aizstāt piektajā daļā vārdus “tādas finanšu institūcijas valdē vai padomē, kā arī tādas kapitālsabiedrības valdē vai padomē, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū” ar vārdiem “sabiedriskas nozīmes struktūras valdē vai padomē”.

4. 33. pantā:

izteikt panta nosaukumu šādā redakcijā:

“33. pants. Informācijas sniegšana klienta vadībai, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai un Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam”;

papildināt pantu ar 3.² daļu šādā redakcijā:

“(3²) Zvērinātam revidentam vai zvērinātu revidentu komercsabiedrībai ir pienākums iesniegt rakstveida ziņojumu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam par faktiem, kuri atklāti revīzijas pakalpojumu sniegšanas laikā un lietpratēja vai uzticības uzdevuma izpildes laikā un varētu būt saistīti ar materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu došanu valsts amatpersonai kukuļa veidā vai ar starpniecību šādu materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu nodošanā. Ziņojumu zvērināts revidents vai zvērinātu revidentu komercsabiedrība iesniedz ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc faktu atklāšanas. Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija nosaka kārtību, kurā ir iekļauts pasākumu kopums, kas jāveic zvērinātiem revidentiem un zvērinātu revidentu komercsabiedrībām, lai izpildītu šīs daļas prasības. Šā panta izpratnē ar terminu “valsts amatpersona” saprot Krimināllikumā lietoto terminu “valsts amatpersona”.”

5. 33.¹ pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdus “finanšu institūcijai vai komercsabiedrībai, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū” ar vārdiem “sabiedriskas nozīmes struktūrai”;

aizstāt otrās daļas 5. punktā vārdus “finanšu institūciju un komercsabiedrību uzskaitījums, kuru pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū un” ar vārdiem “sabiedriskas nozīmes struktūru uzskaitījums”.

6. Papildināt 34.¹ pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Ja koncerna mātes sabiedrības gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu revidē (pārbauda) viens un tas pats atbildīgais zvērināts revidents, revidenta ziņojumu par koncerna konsolidēto gada pārskatu var apvienot ar revidenta ziņojumu par koncerna mātes sabiedrības gada pārskatu.”

7. Papildināt likumu ar 34.² pantu šādā redakcijā:

“34.² pants. Precizēto gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu revīzija (pārbaude)

Ja klients pirms datuma, kad atbildīgais zvērināts revidents paraksta revidenta ziņojumu vai

pārbaudes ziņojumu, iesniedz precizētu gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu, zvērināts revidents to revidē (pārbauda) atkārtoti tieši attiecībā uz izdarītajiem grozījumiem. Zvērināts revidents gada pārskata vai konsolidētā gada pārskata atkārtotas revīzijas (pārbaudes) faktu norāda revidenta ziņojumā.”

8. Aizstāt 35.¹ panta otrās daļas 2. punktā, ceturtajā un piektajā daļā vārdus “finanšu institūcijām un komercsabiedrībām, kuru pārvedami vērtspapīri ir iekļauti dalībvalstu regulētajā tirgū” ar vārdiem “sabiedriskas nozīmes struktūrām”.

9. Aizstāt 42. panta trešajā daļā vārdus “finanšu institūcijai, kā arī kapitālsabiedrībai, kuras pārvedami vērtspapīri ir iekļauti regulētajā tirgū” ar vārdiem “sabiedriskas nozīmes struktūrai”.

10. Papildināt pārejas noteikumus ar 10., 11., 12. un 13. punktu šādā redakcijā:

“10. Grozījumi šā likuma 1. panta 7. punkta “e” apakšpunktā, kā arī šā panta 7. punkta “f” un “g” apakšpunkts attiecināms uz zvērināta revidenta ziņojumu, kuru zvērināts revidents un zvērinātu revidentu komercsabiedrība sagatavo par gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu, sākot ar 2016. pārskata gadu (pārskata gadu, kurš sākas 2016. gada 1. janvārī vai 2016. kalendāra gada laikā).

11. Šā likuma 28.¹ pantā paredzēto gada pārskata ierobežoto pārbaudi zvērināts revidents un zvērinātu revidentu komercsabiedrība veic gada pārskatiem, sākot ar 2016. pārskata gadu (pārskata gadu, kurš sākas 2016. gada 1. janvārī vai 2016. kalendāra gada laikā).

12. Grozījumi šā likuma 33. pantā attiecībā uz informācijas sniegšanu Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

13. Latvijas Zvērinātu revidentu asociācija līdz 2015. gada 1. decembrim izstrādā un apstiprina šā likuma 28.¹ panta pirmajā daļā, kā arī 33. panta 3.² daļā minēto kārtību.”

11. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 10. punktu šādā redakcijā:

“10) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (Dokuments attiecas uz EEK).”

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

278. 176L/12 Grozījumi likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”

Izdarīt likumā “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” (Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 1993, 22./23. nr.; Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 2., 23. nr.; 1995, 8., 14. nr.; 1996, 9. nr.; 1997, 3., 21. nr.; 1998, 1. nr.; 1999, 24. nr.; 2000, 5. nr.; 2001, 1., 24. nr.; 2002, 6. nr.; 2003, 15. nr.; 2004, 2. nr.; 2005, 2., 8., 24. nr.; 2006, 14., 22. nr.; 2007, 3., 12., 24. nr.; 2008, 12. nr.; 2009, 1., 2., 15., 16. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 200. nr.; 2010, 82., 131., 178., 206. nr.; 2011, 99., 144., 157., 204. nr.; 2012, 44., 88., 92., 192. nr.; 2013, 194., 232., 234. nr.; 2014, 47., 57., 257. nr.; 2015, 42., 97. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 9. panta pirmo daļu ar 44. punktu šādā redakcijā:

- “44) ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto personificēto izdevumu kompensācijas, kuras brīvprātīgā darba veicējam atbilstoši brīvprātīgā darba līguma noteikumiem sedz brīvprātīgā darba organizētāji:
- a) par ēdināšanu, viesnīcu (naktsmītni), ceļa (transporta) izdevumiem, degvielu, apģērbu un apmācību — Ministru kabineta noteiktā sastāva un normu ietvaros un kuru kopējais apmērs taksācijas gada laikā (neatkarīgi no izmaksātāja) nepārsniedz 1000 *euro*,
 - b) par veselības un dzīvības apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādu nelaimes gadījumu apdrošināšanu,
 - c) par civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu attiecībā uz trešajām personām (izņemot sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu), ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu,
 - d) par veselības pārbaudēm, ja normatīvie akti paredz brīvprātīgā darba organizētājam obligātu pienākumu nodrošināt šādas veselības pārbaudes.”

2. Papildināt 17. panta desmito daļu ar 21. punktu šādā redakcijā:

- “21) ar brīvprātīgā darba veikšanu saistīto personificēto izdevumu kompensācijas, kuras brīvprātīgā darba veicējam sedz brīvprātīgā darba organizētāji, izņemot kompensācijas, kuras saskaņā ar šā likuma 9. panta pirmās daļas 44. punktu nav apliekamas ar nodokli.”

3. Papildināt pārejas noteikumus ar 118. un 119. punktu šādā redakcijā:

“118. Grozījumi attiecībā uz šā likuma 9. panta pirmās daļas papildināšanu ar 44. punktu un 17. panta desmitās daļas papildināšanu ar 21. punktu stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

119. Ministru kabinets līdz 2016. gada 1. janvārim izdod noteikumus šā likuma 9. panta pirmās daļas 44. punktā noteikto izdevumu sastāva un normu noteikšanai.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

279. 177L/12 **Grozījumi Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā**

Izdarīt Publiskas personas mantas atsavināšanas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 23. nr.; 2004, 2. nr.; 2005, 15. nr.; 2006, 1., 14. nr.; 2007, 9., 14. nr.; 2008, 24. nr.; 2009, 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 100., 155., 193. nr.; 2010, 178. nr.; 2011, 117. nr.; 2013, 128., 188., 232. nr.) šādus grozījumus:

1. 4. pantā:

izteikt 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Publiskas personas kustamās mantas atsavināšanu attiecībā uz valsts mantu Ministru kabineta noteiktajos gadījumos, bet attiecībā uz atvasinātas publiskas personas mantu — attiecīgās atvasinātās publiskās personas lēmēj institūcijas noteiktajos gadījumos var ierosināt, arī nenoskaidrojot publiskas personas vai tās iestāžu vajadzību pēc citai publiskai personai vai tās iestādēm nevajadzīgās kustamās mantas.”;

papildināt ceturto daļu ar 9. punktu šādā redakcijā:

“9) zemesgrāmatā ierakstītas ēkas (būves) īpašnieks vai visi kopīpašnieki, ja viņi vēlas nopirkt publiskai personai piederošu nekustamo īpašumu, kas sastāv no zemesgabala un nedzīvojamās ēkas (būves), un uz šā zemesgabala atrodas arī viņiem piederoša ēka (būve), bet zemesgabala sadale nav pieļaujama atbilstoši normatīvo aktu noteikumiem par vispārīgo teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi.”

2. Aizstāt 36. panta pirmajā daļā vārdus “septiņu dienu” ar vārdiem “trīsdesmit dienu”.

3. Papildināt 42. panta trešo daļu pēc vārda “subjektu” ar vārdiem “vai sabiedriskā labuma organizāciju”.

4. Izslēgt 43.¹ panta pirmajā daļā vārdus “sabiedriskā labuma organizāciju īpašumā, kā arī”.

5. 44. pantā:

izteikt piektās daļas pirmo teikumu šādā redakcijā:

“Ja šā panta ceturtajā daļā minētā persona savas pirmpirkuma tiesības uz apbūvētu zemesgabalu nevar izmantot vai neizmanto, tai ir zemes nomas tiesības uz šo zemesgabalu un pienākums maksāt nomas maksu par to.”;

papildināt piekto daļu ar jaunu otro, trešo un ceturto teikumu šādā redakcijā:

“Minētais zemesgabals netiek atsavināts citām personām, izņemot gadījumu, kad publiska persona apbūvētu zemesgabalu nodod bez atlīdzības citai publiskai personai valsts pārvaldes funkciju veikšanai. Ja šā likuma 4. panta ceturtajā daļas 9. punktā minētā persona savas pirmpirkuma tiesības uz publiskas personas nedzīvojamo ēku (būvi) un zemesgabalu, uz kura atrodas arī šīs personas īpašumā esoša ēka (būve), nevar izmantot vai neizmanto, tai ir zemes nomas tiesības un pienākums maksāt nomas maksu par savā īpašumā esošajai ēkai (būvei) funkcionāli piekrītošo nomas vajadzībām noteikto zemesgabalu. Minētā publiskas personas nedzīvojamā ēka (būve) un zemesgabals netiek atsavināts citām personām, izņemot gadījumu, kad publiska persona nekustamo īpašumu nodod bez atlīdzības citai publiskai personai valsts pārvaldes funkciju veikšanai.”

6. Izteikt 44.¹ panta sestās daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Ja minētā nomaksas pirkuma līguma pārjaunojums netiek noslēgts, kā arī citos nomaksas pirkuma līgumā paredzētajos līguma izbeigšanas gadījumos iestājas sekas, kādas līgumā noteiktas gadījumam, kad pārdevējs izmanto tiesības vienpusēji atkāpties no līguma.”

7. 45. pantā:

izteikt pirmo un otro daļu šādā redakcijā:

“(1) Palīdzības sniegšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā likumā “Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā” noteiktajos gadījumos valsts dzīvojamo māju, kā arī valstij piederošu dzīvokļa īpašumu piedāvā nodot tās pašvaldības īpašumā, kuras administratīvajā teritorijā atrodas attiecīgā valsts dzīvojamā māja vai dzīvokļa īpašums. Ja pašvaldības dome pieņem lēmumu par valsts dzīvojamās mājas vai dzīvokļa īpašuma pārņemšanu pašvaldības īpašumā, to nodod bez atlīdzības pašvaldības īpašumā saskaņā ar šā likuma 42. panta nosacījumiem. Ja mēneša laikā attiecīgā pašvaldības dome nav pieņēmusi lēmumu vai atsakās pārņemt valsts dzīvojamo māju vai dzīvokļa īpašumu savā īpašumā, to atsavina šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(2) Pašvaldībai nepiedāvā nodot tās īpašumā valsts dzīvojamo māju, dzīvokļa īpašumu vai to domājamās daļas, ja Ministru kabinets ir pieņēmis lēmumu par to pārdošanu izsolē saskaņā ar šo likumu.”;

izteikt piekto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja īrnieks vai viņa ģimenes locekļi mēneša laikā no piedāvājuma saņemšanas dienas nepaziņo par pirmpirkuma tiesību izmantošanu, izīrētu viendzīvokļa māju vai dzīvokļa īpašumu atsavina šajā likumā noteiktajā kārtībā, ievērojot, ka:

- 1) viendzīvokļa māju, kas visa atrodas uz citas personas īpašumā esoša zemesgabala, vispirms piedāvā pirkt šīs zemes īpašniekam (īpašniekiem);
- 2) dzīvokļa īpašumu vispirms piedāvā pirkt pārējiem dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem, ja dzīvokļu īpašnieku kopība Dzīvokļa īpašuma likumā noteiktajā kārtībā ir pieņēmusi lēmumu par dzīvokļu īpašnieku pirmpirkuma tiesību nodibināšanu un zemesgrāmatā izdarīta atzīme par pirmpirkuma tiesību pastāvēšanu.”

8. Papildināt pārejas noteikumus ar 18. punktu šādā redakcijā:

“18. Grozījumi šā likuma 42. panta trešajā daļā un 43.¹ panta pirmajā daļā (par kustamās mantas nodošanu sabiedriskā labuma organizāciju īpašumā) stājas spēkā 2016. gada 1. martā.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

280. 178L/12 Grozījumi likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību”

Izdarīt likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 23. nr.; 1999, 7., 23. nr.; 2000, 14. nr.; 2002, 12., 23. nr.; 2003, 2. nr.; 2007, 6., 12. nr.; 2008, 13. nr.; 2009, 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193. nr.; 2010, 178. nr.; 2011, 167., 199. nr.; 2012, 121. nr.; 2013, 38., 92. nr.; 2014, 123. nr.; 2015, 104. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 22. pantu šādā redakcijā:

“**22. pants.** Atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts nelielā apmērā, iestājas, ja vainīgajam bijis nodoms iegūt noziedzīga nodarījuma priekšmetu, kura vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nepārsniedz vienu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu. Priekšmeta vērtība nosakāma atbilstoši tirgus cenām vai tām pielīdzinātām cenām nodarījuma izdarīšanas laikā.”

2. 23. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ar kuru radīts būtisks kaitējums, iestājas, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā iestājušās kādas no minētajām sekām:

- 1) nodarīts mantisks zaudējums, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par piecu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu, un apdraudētas vēl citas ar likumu aizsargātās intereses;
- 2) nodarīts mantisks zaudējums, kas noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par desmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu;
- 3) ievērojami apdraudētas citas ar likumu aizsargātās intereses.”;

izslēgt otro daļu.

3. Izteikt 23.¹ pantu šādā redakcijā:

“**23.¹ pants.** (1) Atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts ievērojamā apmērā, iestājas, ja noziedzīga nodarījuma priekšmeta kopējā vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijusi mazāka par desmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Priekšmeta vērtība nosakāma atbilstoši tirgus cenām vai tām pielīdzinātām cenām nodarījuma izdarīšanas laikā.

(2) Atbildība par Krimināllikuma 190., 191. un 221. (attiecībā uz spirtu vai citiem alkoholiskiem dzērieniem) un 221.² pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts ievērojamā apmērā, iestājas, ja alkoholiskā dzēriena daudzums sasniedz 10 litrus absolūtā spirta.”

4. Aizstāt 24. panta pirmajā daļā vārdus “mantiskais zaudējums lielā apmērā” ar vārdiem “nodarīts mantisks zaudējums, kas nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu”.

5. Papildināt 24.¹ pantu pēc vārda “tās” ar vārdiem “vai citas personas”.

6. Papildināt likumu ar informatīvu atsauci uz Eiropas Savienības direktīvu šādā redakcijā:

“Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra direktīvas 2008/99/EK par vides krimināltiesisko aizsardzību.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

281. 179L/12 Grozījumi Krimināllikumā

Izdarīt Krimināllikumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 15. nr.; 2000, 12., 13. nr.; 2001, 15. nr.; 2002, 11., 16., 22., 23. nr.; 2003, 10., 15. nr.; 2004, 2., 3., 4., 6., 11., 12., 13. nr.; 2005, 2., 11., 12., 13., 20., 21. nr.; 2006, 1., 7., 22. nr.; 2007, 3., 15. nr.; 2008, 3., 24. nr.; 2009, 13., 15., 21. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193. nr.; 2010, 178., 199. nr.; 2011, 99., 117., 148., 199. nr.; 2012, 202. nr.; 2013, 61. nr.; 2014, 66., 70., 105., 204., 214. nr.; 2015, 11., 34. nr.) šādus grozījumus:

1. 41. pantā:

aizstāt otrās daļas 2. punktā vārdus “simt piecdesmit” ar vārdu “tūkstoš”;

aizstāt otrās daļas 3. punktā vārdu “divsimt” ar vārdu “divu tūkstošu”;

aizstāt 2.² daļā vārdus “divsimt vienas līdz četrsimt” ar vārdiem “trīssimt līdz desmit tūkstošu”.

2. Papildināt 62. panta otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Jautājumu par to, vai notiesātais ir izvairījies no soda izciešanas, izlemj tiesa.”

3. 70.⁶ pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Naudas piedziņa ir naudas summa, ko tiesa vai prokurors uzliek samaksāt valsts labā 30 dienu laikā šajā pantā noteiktajā apmērā.”;

papildināt pantu ar 1.¹ un 1.² daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Naudas piedziņa atbilstoši noziedzīgā nodarījuma kaitīgumam un juridiskās personas mantiskajam stāvoklim nosakāma:

- 1) par kriminālpārkāpumu — piecu līdz desmit tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;
- 2) par mazāk smagu noziegumu — desmit līdz piecdesmit tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;
- 3) par smagu noziegumu — divdesmit līdz septiņdesmit piecu tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā;
- 4) par sevišķi smagu noziegumu — trīsdesmit līdz simt tūkstošu Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmērā.

(1²) Nolēmuma taisīšanas brīdī naudas piedziņas summu nolēmumā norāda Latvijas Republikas naudas vienībās. Prokurors priekšrakstā par piespiedu ietekmēšanas līdzekli var piemērot ne vairāk kā pusi no šajā pantā paredzētā maksimālā naudas piedziņas apmēra, ievērojot Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu apmēru brīdī, kad minētais priekšraksts sastādīts.”

4. Papildināt 70.⁸ pantu ar trešo, ceturto, piekto, sesto un septīto daļu šādā redakcijā:

“(3) Ja juridiskajai personai saskaņā ar šā likuma 70.² panta otro daļu ir piemēroti vairāki piespiedu ietekmēšanas līdzekļi, tad katrs no tiem tiek izpildīts patstāvīgi.

(4) Krimināllietā par vairākiem patstāvīgiem noziedzīgiem nodarījumiem tiesa, taisot spriedumu, vai prokurors, sastādot priekšrakstu par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, juridiskajai personai nosaka piespiedu ietekmēšanas līdzekli atsevišķi par katru noziedzīgo nodarījumu. Šādā

gadījumā galīgais piemērojamo piespiedu ietekmēšanas līdzekļu kopums nosakāms pēc noziedzīgu nodarījumu kopības šādā kārtībā:

- 1) ietverot vieglāko naudas piedziņu smagākajā vai arī pilnīgi vai daļēji tās saskaitot;
- 2) tiesību ierobežojumus pilnīgi saskaitot;
- 3) mantas konfiskācijas pilnīgi saskaitot.

(5) Ja juridiskā persona pēc tam, kad spriedums vai prokurora priekšraksts par piespiedu ietekmēšanas līdzekli stāties spēkā, bet pirms pilnīgas piespiedu ietekmēšanas līdzekļa izpildes ir iesaistīta jaunā kriminālprocesā par piespiedu ietekmēšanas līdzekļa piemērošanu, tiesa jaunajā spriedumā noteiktajam piespiedu ietekmēšanas līdzeklim pievieno piespiedu ietekmēšanas līdzekli, kas nav izpildīts pēc iepriekšējā sprieduma vai prokurora priekšraksta par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, šādā kārtībā:

- 1) naudas piedziņas pilnīgi vai daļēji saskaitot;
- 2) tiesību ierobežojumus pilnīgi saskaitot;
- 3) mantas konfiskācijas pilnīgi saskaitot.

(6) Ja piemērota likvidācija, tad šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajos gadījumos citi piespiedu ietekmēšanas līdzekļi tiek ietverti likvidācijā.

(7) Šā panta ceturtajā un piektajā daļā minētajos gadījumos kopējais piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmērs vai laiks drīkst pārsniegt maksimālo piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, bet ne vairāk kā par pusi no maksimālā piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēra vai laika, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Prokurors, sastādot priekšrakstu par piespiedu ietekmēšanas līdzekli, kopējo piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēru vai laiku nedrīkst noteikt lielāku par maksimālo piespiedu ietekmēšanas līdzekļa apmēru vai laiku, kāds paredzēts par smagāko no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem.”

5. 84. pantā:

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ja tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja tās izdarījusi valsts amatpersona, vai”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par šā panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās vai ja to izdarījusi valsts amatpersona, —
soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.”

6. Papildināt 101. panta otrās daļas dispozīciju pēc vārda “videi” ar vārdiem “cilvēku veselībai”.

7. Aizstāt 103. panta otrās daļas dispozīcijā vārdu “iedzīvotāju” ar vārdu “cilvēku”.

8. 109. pantā:

izslēgt trešās daļas dispozīcijā vārdus “vai ja tās izdarījusi organizēta grupa”;

papildināt pantu ar ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Par patvaļīgu koku ciršanu, iznīcināšanu vai bojāšanu, ja to izdarījusi organizēta grupa, —
soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem.”

9. Papildināt 166. panta pirmās daļas dispozīciju pēc vārdiem “aprites noteikumu pārkāpšanu” ar vārdiem “ja tā izdarīta ievērojamā apmērā vai”.

10. Izteikt 168. panta dispozīciju šādā redakcijā:

“Par izvairīšanos no tiesas vai bāriņtiesas nolēmuma, kas izriet no aizgādības, aprūpes vai saskarsmes tiesībām ar bērnu, kā arī tiesas nolēmuma, kas paredz bērna nogādāšanu atpakaļ uz valsti, kurā ir viņa dzīvesvieta, izpildes vai ļaunprātīgu šāda nolēmuma nepildīšanu, vai ļaunprātīgu šāda nolēmuma izpildes kavēšanu —”.

11. Izslēgt 168.¹ panta nosaukumā un dispozīcijā vārdu “pagaidu”.

12. Izslēgt 170. panta dispozīcijā vārdu “ļaunprātīgu”.

13. 182. pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ar to radīts ievērojams mantisks zaudējums” ar vārdiem “tas izdarīts ievērojamā apmērā”;

izslēgt otrās daļas dispozīcijā vārdus “vai ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās”.

14. Aizstāt 185. panta otrās daļas dispozīcijā vārdus “nodarījusi lielu materiālu zaudējumu” ar vārdiem “izdarīta lielā apmērā”.

15. Aizstāt 190. panta pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ar to radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “tā izdarīta ievērojamā apmērā”.

16. Aizstāt 191. panta pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ar to radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “tā izdarīta ievērojamā apmērā”.

17. Aizstāt 193. panta pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ar to radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “tās izdarītas ievērojamā apmērā”.

18. Papildināt 206. panta pirmās daļas dispozīciju pēc vārda “izplatīšanu” ar vārdiem “ja tā izdarīta ievērojamā apmērā vai”.

19. Aizstāt 207. panta otrās daļas dispozīcijā vārdus “ar tādu uzņēmējdarbību vai darbības turpināšanu radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “tāda uzņēmējdarbība vai darbības turpināšana izdarīta ievērojamā apmērā vai ja tā radījusi būtisku kaitējumu”.

20. Aizstāt 220.¹ panta pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ar to radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “tā izdarīta ievērojamā apmērā”.

21. Aizstāt 221. panta pirmās daļas dispozīcijā vārdus “rezultātā radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “izdarīta ievērojamā apmērā”.

22. 221.² pantā:

aizstāt pirmās daļas dispozīcijā vārdus “ar to radīts būtisks kaitējums” ar vārdiem “tā izdarīta ievērojamā apmērā”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu izgatavošanu (ražošanu), glabāšanu vai pārvietošanu, ja tā izdarīta lielā apmērā, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.”

23. 233. pantā:

izteikt panta nosaukumu un pirmās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“233. pants. Šaujamoču, šaujamoču būtisko sastāvdaļu, šaujamoču municijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu neatļauta izgatavošana, remontēšana, iegādāšanās, glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, realizēšana un realizēšanas noteikumu pārkāpšana

(1) Par šaujamoča, šaujamoča būtisko sastāvdaļu, šaujamoča municijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises realizēšanu personai, kurai nav attiecīgas atļaujas vai speciālas atļaujas (licences), ja to izdarījusi persona, kurai ir attiecīga realizēšanas atļauja vai speciāla atļauja (licence), —”;

papildināt otrās daļas dispozīciju pēc vārdiem “Par šaujamoča” ar vārdiem “šaujamoča būtisko sastāvdaļu”.

24. 234. pantā:

aizstāt otrās daļas dispozīcijā vārdus “ievērojams mantisks zaudējums vai izraisītas smagas sekas” ar vārdiem “būtisks kaitējums”;

aizstāt otrās daļas sankcijā vārdu “pieciem” ar vārdu “trim”;

papildināt pantu ar trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par gāzes pistoles (revolvera) pielietošanas vai izmantošanas nosacījumu vai kārtības pārkāpšanu, ja ar to izraisītas smagas sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

25. 235. pantā:

papildināt panta nosaukumu pēc vārdiem “par šaujamoča” ar vārdiem “šaujamoča būtisko sastāvdaļu”;

papildināt dispozīciju pēc vārda “šaujamoči” ar vārdiem “šaujamoča būtisko sastāvdaļu”.

26. Izteikt 236. panta nosaukumu un pirmās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“236. pants. Šaujamoču, šaujamoču būtisko sastāvdaļu, šaujamoču municijas, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu glabāšana, nēsāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana, pārkāpjot normatīvos aktus

(1) Par šaujamoča, šaujamoča būtisko sastāvdaļu, šaujamoča municijas, lielas enerģijas pneimatiskā ieroča, sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises glabāšanu, nēsāšanu, pārvadāšanu vai pārsūtīšanu, pārkāpjot normatīvos aktus, ja tā rezultātā kāds no minētajiem priekšmetiem nozaudēts vai to ieguvusi cita persona, —”.

27. 237. pantā:

aizstāt dispozīcijā vārdus “ievērojams mantisks zaudējums vai izraisītas smagas sekas” ar vārdiem “būtisks kaitējums”;

aizstāt sankcijā vārdu “pieciem” ar vārdu “trim”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzētajām darbībām, ja tās izraisījušas smagas sekas, — soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

28. Aizstāt 258. panta otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādām pašām darbībām, ja ar tām” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja ar to”.

29. 260. pantā:

aizstāt 1.¹ daļas sankcijā vārdu “pieciem” ar vārdu “trim”;

izteikt otrās daļas sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz divpadsmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem.”

30. Izteikt 262. un 262.¹ pantu šādā redakcijā:

“262. pants. Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē

(1) Par transportlīdzekļa vadīšanu, ja nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas) un ja vadītājs atrodas alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(2) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(3) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(4) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz desmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz desmit gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

(5) Par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku no pieciem līdz desmit gadiem un konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

262.¹ pants. Atteikšanās no alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko un citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes un ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšana

(1) Par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, kuram nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas vai ir atņemtas), —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

(2) Par atteikšanos no medicīniskās pārbaudes alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs vai narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmes pārbaudes vai par ceļu satiksmes negadījuma vietas atstāšanu pēc ceļu satiksmes negadījuma, pārkāpjot noteikto kārtību, ja to izdarījis transportlīdzekļa vadītājs, kas izraisīja ceļu satiksmes negadījumu, kura rezultātā iestājušās šā likuma 260. pantā norādītās sekas, —

soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz septiņiem gadiem.”

31. Aizstāt 263. panta dispozīcijā vārdus un skaitli “ja tas izraisījis šā likuma 260. pantā norādītās sekas” ar vārdiem “ja tā rezultātā cietušajam nodarīts viegls, vidēja smaguma vai smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi”.

32. Aizstāt 264. panta dispozīcijā vārdus un skaitli “ja izraisītas šā likuma 260. pantā norādītās sekas” ar vārdiem “ja tā rezultātā cietušajam nodarīts viegls, vidēja smaguma vai smags miesas bojājums vai tā izraisījusi cilvēka nāvi”.

33. Aizstāt 279. panta trešās daļas dispozīcijā vārdus “nodarīti zaudējumi lielā apmērā” ar vārdiem “radītas smagas sekas”.

34. 296. pantā:

izteikt dispozīciju šādā redakcijā:

“(1) Par tiesas nolēmuma vai prokurora priekšraksta par sodu neizpildīšanu vai izpildes kavēšanu, ja to izdarījusi persona, kurai tas pēc likuma vai uzlikta uzdevuma bija jāizpilda, —”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par tādām pašām darbībām, ja tās izdarījusi valsts amatpersona, kurai bija pienākums izpildīt tiesas nolēmumu vai prokurora priekšrakstu par sodu, —

soda ar brīvības atņemšanu līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.”

35. Aizstāt 319. panta otrās daļas dispozīcijā vārdus “tādu pašu nodarījumu” ar vārdiem “šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu”.

36. Aizstāt 322. panta pirmās daļas sankcijā vārdu “četriem” ar vārdu “pieciem”.

37. Izteikt pārejas noteikumu 14. punktu šādā redakcijā:

“14. Papildsodu — probācijas uzraudzību — sāk piemērot ar 2011. gada 1. oktobri personām, kuras izdarījušas šā likuma 159., 160., 161., 162., 162.¹, 164., 165. un 166. pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pēc 2011. gada 30. septembra, bet ar 2015. gada 1. janvāri — personām, kuras izdarījušas citu šā likuma sevišķās daļas pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu pēc 2014. gada 31. decembra.”

Pārejas noteikums

Šā likuma nosacījumi neattiecas uz personām, kuras izdarījušas noziedzīgu nodarījumu līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 29. oktobrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 19.11.2015., Nr. 227.

282. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 12. novembra sēdē nolēmusi piekrist likumā “Par valsts budžetu 2015. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei 5 716 802 *euro* apmērā no budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmas 04.00.00 “Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā” uz Veselības ministrijas apakšprogrammu 33.01.00 “Ārstniecība”, lai nodrošinātu ārstniecības iestāžu 2015. gada valsts galvotā aizdevuma saistību atmaksu saistībā ar vispārējas tautsaimnieciskas nozīmes pakalpojumu sniegšanu, tai skaitā:

- 1) sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Kuldīgas slimnīca” — 41 198 *euro* (tai skaitā pamatsumma 40 720 *euro*, procentu maksājumi 478 *euro*);
- 2) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Aknīstes psihoneiroloģiskā slimnīca” — 96 129 *euro* (tai skaitā pamatsumma 92 408 *euro*, procentu maksājumi 3721 *euro*);
- 3) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Bērnu psihoneiroloģiskā slimnīca “Ainaži”” — 30 510 *euro* (tai skaitā pamatsumma 28 923 *euro*, procentu maksājumi 1587 *euro*);
- 4) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” — 889 158 *euro* (tai skaitā pamatsumma 870 320 *euro*, procentu maksājumi 18 838 *euro*);
- 5) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Daugavpils psihoneiroloģiskā slimnīca” — 4965 *euro* (procentu maksājumi 4965 *euro*);
- 6) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Slimnīca “Ģintermuiža”” — 435 913 *euro* (tai skaitā pamatsumma 427 951 *euro*, procentu maksājumi 7962 *euro*);
- 7) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Strenču psihoneiroloģiskā slimnīca” — 13 852 *euro* (tai skaitā pamatsumma 11 553 *euro*, procentu maksājumi 2299 *euro*);
- 8) sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Ludzas medicīnas centrs” — 204 262 *euro* [tai skaitā pamatsumma 192 570 *euro* (tai skaitā kavētie maksājumi), procentu maksājumi 11 692 *euro* (tai skaitā kavētie maksājumi)];
- 9) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” — 2 169 343 *euro* (tai skaitā pamatsumma 2 099 623 *euro*, procentu maksājumi 69 720 *euro*);
- 10) sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” — 1 664 432 *euro* (tai skaitā pamatsumma 1 587 744 *euro*, procentu maksājumi 76 688 *euro*);
- 11) valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs” — 167 040 *euro* (tai skaitā pamatsumma 160 571 *euro*, procentu maksājumi 6469 *euro*).

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

283. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 12. novembra sēdē saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 66. pantu apstiprinājusi Ministru kabineta iesniegto Latvijas Republikas 2014. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

284. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 12. novembra sēdē apstiprinājusi zvērināta revidenta komercsabiedrību SIA “Auditorfirma Padoms” Latvijas Republikas Valsts kontroles 2015. gada un 2016. gada finanšu pārskata revīzijas veikšanai.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

285. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 12. novembra sēdē ievēlējusi deputātu **Anriju Matīsu** Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā un Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijā.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 12. novembrī

286. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 12. novembra sēdē atsaukusi deputātu **Dzintaru Zaķi** no Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas un ievēlējusi viņu Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijā.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 12. novembrī